ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ
ในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

THE EFFECTIVENESS OF ELDERLY WELFARE ADMINISTRATION
IN THA CHANG MUNICIPALITY, CHANTABURI PROVINCE

พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ
ในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

The Effectiveness of Elderly Welfare Administration in Tha Chang Municipality, Chantaburi Province

PhrakhrusamuJirachat Bhuddharakkhito (Noree)

A Thesis Submitted In Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

....

(พระมหาสมบูรณ์ วุฑฺฒิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ .... ประธานกรรมการ

(ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี)

.... กรรมการ

(รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล)

.... กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)

.... กรรมการ

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

.... กรรมการ

(ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	ประธานกรรมการ
	ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์	กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย ....

(พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัย : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: รศ. ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ), ศศ.ม. (การจัดการการพัฒนาสังคม), รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

: ผศ. ดร.อนุวัต กระสังข์, พธ.บ. (พระพุทธศาสนา), พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), พธ.ด.(รัฐประศาสนศาสตร์)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๖๖ ซึ่งสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง คือผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓๒๔ คน ซึ่งใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๐๘๘) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับดังนี้

ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ($\bar{X}$ = ๔.๙๙, S.D. = ๐.๐๓๔) ด้านการจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ($\bar{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๑๑๘) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากเทศบาล ($\bar{X}$ = ๔.๗๖, S.D. = ๐.๑๔๖) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = ๔.๗๓, S.D. = ๐.๑๙๐)

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคล พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓. ปัญหา อุปสรรค การจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี คือ ๑) ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบบริการด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ช้า ๒) ผู้สูงอายุยังขาดโอกาสได้รับความรู้การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ๓) ขาดงบประมาณสำหรับดูแลผู้สูงอายุ ๔) เยาวชนและหนุ่มสาวหลายคนมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้สูงอายุ ๕) ผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ดี รายได้ไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงชีพ ทำให้ได้รับความลำบาก ๖) ผู้สูงอายุอาจไม่ได้รับความเอาใจใส่ และความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ ๗) ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแล ต้องอาศัยสถานสงเคราะห์คนชรา หรืออยู่เพียงลำพัง๘) ผู้สูงอายุขาดการดูแลที่อยู่อาศัยให้สะอาด ถูกหลักอนามัย ๙) ที่อยู่อาศัยโดยส่วนใหญ่มีความทรุดโทรม ไม่ปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย รวมทั้ง ห้องน้ำไม่เอื้อต่อการใช้งาน ในส่วนของข้อเสนอแนะการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี คือ ๑) ควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมศักยภาพแก่กลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๒) ควรพัฒนาบทบาทและสร้างความเข้าใจของบุคคลในครอบครัวและในชุมชนเรื่องการดูแลผู้สูงอายุร่วมกัน รวมถึงการพัฒนาและเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุที่ดี ที่สามารถพึ่งพาตัวเองหรือดูแลตัวเองได้ ๓) ควรดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน ๔) ควรให้บุตรหลานหรือญาติของผู้สูงอายุเล็งเห็นถึงความสำคัญเรื่องการเงินของผู้สูงอายุ เช่นการหาอาชีพให้ผู้สูงอายุทำ เพื่อจะได้มีรายได้ไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น ๕) ควรมีการฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ใกล้ชิดผู้สูงอายุให้มีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ๖) เทศบาลควรให้การสนับสนุนด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น

Thesis Title : Effectiveness of the Elderly Welfare Administration at Tha Chang Municipality, Chanthaburi Province.

Researcher : PhrakhrusamuJirachat Bhuddharakkhito (Noree)

Degree : Master of Public Administration

Thesis Supervisory Committee

: Assoc. Prof. Dr. Kiettisak Suklueang, B.A. (Public Administration), M.A. (Social Development Management), D.P.A. (Public Administration)

: Asst. Prof. Dr. Anuwat Krasang, B.A. (Buddhism), M.A. (Buddhist Studies), Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation : February 25, 2020

Abstract

Objectives of this thesis were: 1. To study the effectiveness of elderly welfare administration at Tha Chang municipality, Chanthaburi province according to elderly opinions. 2. To compare the elderly persons' opinions on the effectiveness of elderly persons welfare administration in Tha Chang municipality, Chanthaburi province classified by personal factors and 3. To study the problems, obstacles, and suggestions for the elderly welfare administration in Tha Chang municipality, Chanthaburi Province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative method was collected data with questionnaires that had religbility values of 0.966. from 324 samples who were older persons in Tha Chang Municipality, Chanthaburi Province and analyzed data with frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test and F-test by One Way ANOVA. The qualitative method collected data from 12 key informants and analyzed data by descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. The effectiveness level of the elderly welfare management in Tha Chang municipality, Chanthaburi province by overall were at highest level ($\overline{X}$ = 4.82, S.D. = 0.088) and when considered by each aspect, it was found that every aspect was at the highest level In the following orders: the elderly persons' satisfaction was at $\overline{X}$ = 4.99, S.D. = 0.034, the modern welfare services were at $\overline{X}$ = 4.82, S.D.= 0.118, the elderly were well-cared for by the municipality was at $\overline{X}$ = 4.76, S.D.= 0.146 and the place supporting the elderly was at $\overline{X}$ = 4.73, S.D.= 0.190.

2. The comparison of the elderly persons' opinions on the effectiveness of the elderly welfare management in Tha Chang municipality, Chanthaburi province classified by personal factors was found that the elderly with different gender, age, education and income did not have different opinions on the effectiveness of the elderly welfare management. Therefore the research hypothesis was rejected.

3. Problems and obstacles of elderly persons' welfare management in Tha Chang municipality, Chanthaburi Province were 1) The access to the modern technology service systems of the elderly were slow. 2) The elderly lacked the opportunity to receive knowledge of the modern technologies. 3) The lack of budget to take care the elderly, 4) Many young people had bad attitudes toward the elderly 5) The elderly had poor status, insufficient income for living resulting the hardship in life , 6) The elderly did not receive the sufficient and warm attention from their children. 7) The elderly did not receive suitable care and have to live in welfare houses or live alone, 8) The elderly lacked clean and sanitary housekeeping and 9) Most of their residences are decayed and not safe to live in including the toilets are not suited for use.

The suggestions for elderly persons' welfare administration in Tha Chang Municipality, Chanthaburi Province are as is, 1) There should be programs for capacity support and development for the groups that looked after the elderly persons, 2) There should be role and comprehension of elderly persons' care-taking together including the preparation to be good elderly persons who can self-sufficient and help themselves, 3) The community and all relevant agencies should cooperate together to take care of the elderly persons in the community. 4) The children or relatives of the elderly should be aware of the financial importance of the elderly persons so as to find a career for the elderly to do In order to have extra income to use in the hard time, 5) There should be training or counseling for those who are close to the elderly to have knowledge in health care of the elderly and 6) The municipality should support and advice for the knowledge of the appropriate and safety management of the residences for the elderly persons.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ประสบสำเร็จได้ด้วยดีจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณ รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ที่บริหารจัดการและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาความรู้ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอเจริญพรขอบคุณ รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์, ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ ทุกท่านที่ได้ช่วยให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้น จนวิทยานิพนธ์นี้จบบริบูรณ์

ขอเจริญพรขอบคุณ อาจารย์ ดร.เชษฐ์ณรัช อรชุน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี, ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, อาจารย์กลอยใจ ชวนศรีไพบูลย์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, รศ.ดร.อำนวย ปิ่นพิลา จากมหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์, ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอเจริญพรขอบคุณ คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี ประธานกรรมการ รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม กรรมการที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอเจริญพรขอบคุณ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี และผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง ๑๒ ท่าน ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลตัวอย่างเพื่อศึกษาการวิจัย ตลอดจนเพื่อนนิสิตทุกรูป/คนที่มีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ พระธรรมเมธี เจ้าอาวาสวัดจันทนาราม พระครูปลัดเมธีวัฒน์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดจันทนาราม พระครูอดุลธรรมคุณ เจ้าอาวาสวัดบ้านขอม พระครูสุนทรธรรมวิวิธ เจ้าอาวาสวัดเขากระแจะ พระครูวิบูลธรรมานุศาสน์ เจ้าอาวาสวัดวิเวการาม พระอาจารย์ประสิทธิ์ เจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาสิงห์ ที่ได้ให้ความอุปการะและสนับสนุนทุนการศึกษาจนสำเร็จ พร้อมกับเจริญพรขอบคุณบิดา มารดา ที่ให้กำเนิดและญาติโยมทั้งหลายที่ให้ความอุปการะคุณและส่งเสียเรียนจนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอยกคุณความดีนี้บูชาพระคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอดจนถึง มารดา บิดา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่านที่ได้อบรม สั่งสอน แนะแนว เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้จนถึงปัจจุบันนี้

พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ค
กิตติกรรมประกาศ		จ
สารบัญ		ฉ
สารบัญตาราง		ฌ
สารบัญภาพ		ฎ
บทที่ ๑	**บทนำ**	
	๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
	๑.๒ คำถามการวิจัย	๔
	๑.๓ วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
	๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
	๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๖
	๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
	๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒	**แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	
	๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล	๘
	๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ	๑๖
	๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	๓๓
	๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๘๓
	๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๗
	๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๑๕

สารบัญ (ต่อ)

	เรื่อง		หน้า
บทที่ ๓	**วิธีดำเนินการวิจัย**		
	๓.๑	รูปแบบการวิจัย	๑๑๗
	๓.๒	ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๑๗
	๓.๓	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๒๐
	๓.๔	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๒๔
	๓.๕	การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๒๕
บทที่ ๔	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**		
	๔.๑	ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๒๖
	๔.๒	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ	๑๒๘
	๔.๓	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๑๓๔
	๔.๔	ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	๑๓๙
	๔.๕	ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์	๑๔๒
	๔.๖	องค์ความรู้	๑๕๖
บทที่ ๕	**สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ**		
	๕.๑	สรุปผลการวิจัย	๑๕๙
	๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย	๑๖๔
	๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๑๖๘
บรรณานุกรม			๑๗๘
ภาคผนวก			
		ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๑๘๔

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง **หน้า**

ภาคผนวก ข ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ๑๙๐
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ๑๙๕
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ๑๙๗
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย ๒๐๑
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ๒๐๓
ภาคผนวก ช แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ๒๑๖
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ๒๒๕

ประวัติผู้วิจัย ๒๒๘

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒.๑	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความหมายประสิทธิผล	๑๑
๒.๒	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบประสิทธิผล	๑๕
๒.๓	สรุปความหมายการบริหารจัดการ	๑๙
๒.๔	สรุปความหมายกระบวนการบริหารจัดการ	๒๓
๒.๕	สรุปความหมายทฤษฎีการจัดการ	๓๐
๒.๖	สรุปความหมายสวัสดิการสังคม มาตรา ๕	๓๕
๒.๗	สรุปความสำคัญของการจัดสวัสดิการสังคม	๓๘
๒.๘	สรุปแนวคิดนโยบายด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	๔๑
๒.๙	สรุปแนวคิดการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขั้นพื้นฐาน	๔๕
๒.๑๐	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	๔๘
๒.๑๑	สรุปความหมายของผู้สูงอายุ	๕๐
๒.๑๒	สรุปความสำคัญของผู้สูงอายุ	๕๓
๒.๑๓	สรุปบทบาทของผู้สูงอายุ	๕๕
๒.๑๔	สรุปปัจจัยเกี่ยวกับสุขภาวะของผู้สูงอายุ	๕๙
๒.๑๕	สรุปแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒	๖๒
๒.๑๖	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมกับบริการสำหรับผู้สูงอายุ	๖๕
๒.๑๗	สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	๖๗
๒.๑๘	สรุปการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	๘๑
๒.๑๙	สรุปยุทธศาสตร์ของแผนของเทศบาลเมืองท่าช้าง	๘๗
๒.๒๐	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล	๙๔
๒.๒๑	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ	๑๐๒
๒.๒๒	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้สูงอายุ	๑๑๑
๓.๑	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	๑๑๙
๔.๑	จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๑๒๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๒	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ โดยภาพรวม	๑๒๘
๔.๓	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ ด้านการจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย	๑๒๙
๔.๔	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	๑๓๑
๔.๕	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	๑๓๒
๔.๖	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ	๑๓๓
๔.๗	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ	๑๓๔
๔.๘	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ	๑๓๕
๔.๙	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๓๖
๔.๑๐	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้	๑๓๗
๔.๑๑	ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยจำแนกตามแรงจูงใจส่วนบุคคล	๑๓๘
๔.๑๒	ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย	๑๓๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๓	ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย	๑๓๙
๔.๑๔	ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	๑๔๐
๔.๑๕	ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	๑๔๐
๔.๑๖	ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านสูงอายุมีความพึงพอใจ	๑๔๐
๔.๑๗	ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านสูงอายุมีความพึงพอใจ	๑๔๐
๔.๑๘	ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ	๑๔๑
๔.๑๙	ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ	๑๔๑

สารบัญภาพ

ตารางภาพที่		หน้า
๒.๑	กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๑๖
๔.๑	ผังการสัมภาษณ์ ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย	๑๔๕
๔.๒	ผังการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	๑๔๘
๔.๓	ผังการสัมภาษณ์ ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	๑๕๑
๔.๔	ผังการสัมภาษณ์ ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ	๑๕๔
๔.๕	องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๑๕๕
๔.๖	องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย	๑๕๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะที่สังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรครั้งสำคัญ คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยสัดส่วนจำนวนประชากรในวัยทำงานและวัยเด็กลดลงมีผลทำให้ผู้สูงอายุไทยที่มีสัดส่วนของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเนื่องจากอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลทำให้ประชากรไทยโดยเฉลี่ยมีอายุยืนยาวขึ้นและกลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังมีสัดส่วนผู้สูงอายุหญิงมากกว่าชายซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสถานการณ์ของประเทศไทยก็ดำเนินไปเช่นเดียวกับนานาประเทศ เป็นตัวสะท้อนให้เห็นความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาและการจัดบริการในด้านต่างๆ ที่เอื้อให้ผู้สูงอายุ การดำเนินนโยบาย ด้านประชากรและการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงส่งผลให้คนไทยมีสุขภาพดีมีอายุยืนยาวขึ้น และมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนครอบครัว ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากผลสำเร็จดังกล่าวทำให้ภาวการณ์เจริญพันธุ์และอัตราการเกิดมีแนวโน้มที่ลดลง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของประชากรส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ได้แก่การลดลงของรายได้เฉลี่ยประชากร การออม การลงทุน รวมถึงรายจ่ายภาครัฐเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ประชากรที่อยู่ในวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มที่ลดลงจึงส่งผลให้ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ[๑]

หากกล่าวถึง ผู้สูงอายุจากรายงานขององค์การอนามัยโลกพบว่า โครงสร้างประชากรผู้สูงอายุทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๐.๕ เป็นร้อยละ ๑๒.๓ ในปี ค.ศ. ๑๙๙๕ และคาดว่าจะสูงขึ้นถึงร้อยละ ๑๗.๒ ในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ นอกจากนี้จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งได้เก็บข้อมูลสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุต่อประชากร

---

[๑] ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, **แนวคิดด้านสวัสดิการสังคมสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ๖๕-๖๖.

รวมทั้งประเทศพบว่าประเทศไทยกำลังก้าวเป็นสังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ เป็นต้นมา[๒]

นอกจากนี้ ผลจากการคาดประมาณประชากรไทยระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๗๓ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่คาดว่าอีกประมาณ ๓๐ ปี ข้างหน้าหรือภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จำนวนผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๗.๗ ล้านคนหรือประมาณ ๑ ใน ๔ ของประชากรไทยทั้งประเทศ[๓] นอกจากนี้สถานการณ์ประชากรผู้สูงอายุไทยในปี ๒๕๖๐ มีผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๑.๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙ ซึ่งคาดว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปี ๒๕๖๔ หรือ อีก ๓ ปีข้างหน้า โดยจะมีประชากรสูงอายุจะมีถึง ๑ ใน ๕ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๒[๔] จะเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีประชากรสูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก โดยคาดว่าจะมีประชากรเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปปีละประมาณ ๑ ล้านคน ที่น่าห่วง คือ ยังมีประชากรไทยก่อนวัยสูงอายุกว่าร้อยละ ๓๐ ยังคงไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในอนาคต โดยเฉพาะในมิติด้านสุขภาพ และความมั่นคงทางรายได้

สหประชาชาติระบุว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ในสัดส่วนเกินร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศถือว่าประเทศนั้นก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หรือ Aging Society และจะเป็น “สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ” Aged Society เมื่อสัดส่วนประชากรที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๐ โดยตัวเลขของประเทศไทย โดยที่เมื่อสิ้นปี ๒๕๕๘ จำนวนประชากรในประเทศไทยอยู่ที่ ๖๕,๒๐๓,๙๗๙ คน เป็นผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ๑๐,๕๖๙,๐๒๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒ ของประชากรทั้งหมด แปลว่าประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๖๔ ไทยจะเข้าสู่สังคมประชากรสูงวัยแบบสมบูรณ์ โดยมีผู้ที่อายุมากกว่า ๖๐ ปี เกิน ๒๐% ของจำนวนประชากรทั้งหมด การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของประชากรในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจกันเป็นอย่างมาก ทั้งในระดับชาติและในระดับโลก โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านสุขภาพการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนสำคัญที่ต้องการวางแผนอย่างเป็นระบบและเริ่มดำเนินการล่วงหน้า เนื่องจากมาตรการต่างๆ หลายประการล้วนแล้วแต่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการกว่าจะเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม[๕]

---

[๒] จุฑารัตน์ แสงทอง, “สังคมผู้สูงอายุ อย่างสมบูรณ์ ภาวะสูงวัยอย่างมีคุณภาพ”, **บทความวิชาการ วารสารกึ่งวิชาการ**, ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๐): ๒๒.

[๓] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.๒๕๕๙,** (นครปฐม: บริษัท พริ้นเทอรี่ จำกัด ๙๙๙ ,๒๕๖๐), หน้า ๑๔.

[๔] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) [ออนไลน์].แหล่งที่มา: https://mgronline.com/qol/detail/9610000082863 [๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒].

[๕] ชมพูนุท พรหมภักดิ์, **การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย,** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: library.senate.go.th [๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒].

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ทราบได้ว่า ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุจัดเป็นกลุ่มของผู้ที่มีพัฒนาการของชีวิตแบบเสื่อมถอย ปัญหาที่เป็นอุปสรรคใหญ่ของผู้สูงอายุคือด้านร่างกาย ด้านจิตใจและด้านสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านร่างกายนั้น มีโอกาสที่จะเกิดการเจ็บป่วยไม่สบายได้ง่าย และเมื่อเจ็บป่วยแล้วก็จะใช้เวลาในการรักษามากกว่าคนปกติ เพราะสภาพร่างกายของผู้สูงอายุไม่ได้สมบูรณ์แข็งแรงเหมือนในวัยหนุ่มสาว ความสามารถในด้านการทำงานก็ลดลง ด้านจิตใจผู้สูงอายุต้องพบกับการสูญเสีย เช่น สูญเสียหน้าที่การงาน สูญเสีย คนรัก เพื่อน ญาติพี่น้องต้องตายจากกันไป โดยสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจของผู้สูงอายุโดยตรง ทำให้รู้สึกว่าตนเองด้อยค่าในสังคม ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีเนื่องจากคุณภาพชีวิตที่ดีจะทำให้บุคคลมีการริเริ่ม และคงความพยายามที่จะดูแลตนเอง และจากการที่ปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน การเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพซึ่งเป็นไปตามวัย จึงส่งผลกระทบในด้านความสามารถดูแลตนเองและคุณภาพชีวิต ดังนั้น สวัสดิการสังคม (Social Welfare) จึงเป็นมาตรการที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนประกันตอบสนองทางด้านการสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม ให้ผู้สูงอายุได้รับจากสวัสดิการสังคมให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่ามีศักดิ์ศรี ยังเป็นบุคคลที่สำคัญของสังคมอยู่ ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มมีสวัสดิการผู้สูงอายุที่ได้รับการกำหนดไวในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๕๐ ทั้งแผนระดับชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดย เน้นไปที่ผู้สูงอายุซึ่งไม่สมารถช่วยเหลือตนเองได้หรือได้รับความเดือนร้อน[๖]

ปัญหาและอุปสรรค (๑) ปัญหาด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุจะมีปัญหาเรื่องสุขภาพเสื่อมโทรม มีโรคภัยต่างๆ เบียดเบียนทั้งโรคทางกายและทางสมอง (๒) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ดี ไม่มีลูกหลานดูแลอุปการะเลี้ยงดู อาจไม่มีรายได้หรือรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ (๓) ปัญหาด้านความรู้ ผู้สูงอายุไม่มีโอกาสได้รับความรู้เพื่อการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัยและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (๔) ปัญหาด้านสังคม ผู้สูงอายุอาจจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเหมือนเดิม โดยเฉพาะผู้ที่เคยเป็นข้าราชการตำแหน่งสูงซึ่งเคยมีอำนาจและบริวารแวดล้อม เยาวชนและหนุ่มสาวหลายคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้สูงอายุ เห็นคนรุ่นเก่าล้าสมัย (๕) ปัญหาด้านจิตใจ ผู้สูงอายุจะไม่ได้รับความเอาใจใส่และความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ (๖) ปัญหาด้านครอบครัว ปัญหาที่น่าเป็นห่วงคือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และ (๗) ปัญหาค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เยาวชนมีความกตเวทีต่อพ่อ แม่ ครูอาจารย์ลดน้อยลง ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแล ต้องอาศัยสถานสงเคราะห์คนชรา ในอนาคตหาก

---

[๖] งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงาน, **แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๔)**, (เทศบาลเมืองท่าช้าง: เทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี, ๒๕๖๑), (อัดสำเนา).

สังคมไทยเป็นสังคมอุตสาหกรรมแบบใหม่ สังคมไทยจะกลายเป็นสังคมแบบตะวันตก คือต่างคนต่างอยู่ ไม่มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน[๗]

ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ยังมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ตามหลักยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุโดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตเทศบาลท่าช้าง เกี่ยวกับระบบการจัดการการดูแลจากเทศบาล และสถานที่รองรับ ว่ามีปัญหา อุปสรรค และความพึงพอใจ รวมไปถึงการศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้เป็นข้อมูลการศึกษาค้นคว้าอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและผู้สูงอายุต่อไป

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑ ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับใด

๑.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๒.๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี มีอะไรบ้าง

๑.๓ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ

๑.๓.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

---

[๗] สุรินทร์ นิยมางกูร, “การบริหารจัดการงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย”, **วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๑): ๒๓.

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การศึกษา“ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิดของ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร[๘] ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ๒. การดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา “ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ๑. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓.เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ, อายุ, การศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี[๙] ประกอบด้วย ๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ๒. การดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑,๖๙๔ คน[๑๐] ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากผู้สูงอายุ จำนวน ๓๒๔ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ดังนี้ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ ในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีจำนวน ๓๒๔ คน โดยการหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

---

[๘] ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, **แนวคิดด้านสวัสดิการสังคมสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ๖๕-๖๖.

[๙] อนุชาติ มาแก้ว, “รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัด นครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์,** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

[๑๐] สำนักปลัดเทศบาล, **เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี,** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.tccity.go.th. [๑๐ กันยายน ๒๕๖๒].

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๑๒ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการศึกษาระหว่าง สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๒ ถึง มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑) ผู้สูงอายุที่มี**เพศ**ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

๒) ผู้สูงอายุที่มี**อายุ**ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

๓) ผู้สูงอายุที่มี**การศึกษา**ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

๔) ผู้สูงอายุที่มี**รายได้ต่อเดือน**ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนาหรือเป็นไปตามที่คาดหวังไว้และพิจารณาจากการนำผลของงานโครงการ หรือกิจกรรม ที่ได้รับเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย

การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการ หรือการทำให้กลุ่มบุคคลในองค์กรเข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันขององค์กร การจัดการวางแผน การบริหารให้กับองค์กรต่างๆ ให้เจริญรุ่งเรือง

สวัสดิการ หมายถึง การจัดบริการสังคมการส่งเสริม การพัฒนาการสงเคราะห์การคุ้มครอง การป้องกัน การแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูเพื่อป้องกันแก้ปัญหาสังคม ส่งเสริมความมั่นคงให้ประชาชน ให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงเป็นธรรม

ระบบการจัดการที่ทันสมัย หมายถึง การจัดระเบียบหรือโครงสร้างของการทำงานให้เป็นระบบระเบียบให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล หมายถึง การดูแลผู้สูงอายุจากเทศบาล เช่น การให้ความรู้ การรักษาสุขภาพพลานามัย การป้องกันโรค การจัดสวัสดิการทั่วถึง

ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้วในลักษณะทางบวก คือ พอใจ นิยม ชอบ สนับสนุน หรือมีเจตคติที่ดีต่อบุคคล

สถานที่รองรับผู้สูงอายุ หมายถึง ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุที่มีผลที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ในพื้นที่ของเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

เทศบาลเมืองท่าช้าง หมายถึง เทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้างจังหวัดจันทบุรี

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการสูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑.๗.๔ สามารถนำผลการวิจัยประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเทศบาลต่างๆ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และองค์การอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิผลต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็น ๖ ส่วน คือ

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีการจัดการ

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๒.๔ ข้อมูลบริบทพื้นที่วิจัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล

แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล ในความรู้หรือทักษะที่ต้องใช้สติปัญญาและสมรรถภาพทางสมองโดยการใช้ทรัพยากรต่างๆจนเกิดสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประสิทธิผลมีความสำคัญต่อองค์การหรือหน่วยงานมาก เพราะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์การทั้งนี้นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผลไว้ดังนี้

๒.๑.๑ ความหมายประสิทธิผล

ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในฐานะเป็นระบบหนึ่งของสังคม ในการใช้ทรัพยากร บริหารอย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ ทำให้ผู้รับบริการจากองค์การพึงพอใจในงานและองค์การสามารถปรับตัวและพัฒนาให้ดำรงอยู่ต่อไปได้[๑] และความสามารถในการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายนั้นๆ ประสิทธิผลจึงวัดกันที่ว่าองค์การสามารถสนองผู้บริโภคสินค้าหรือการบริการที่ต้องการหรือไม่ และสามารถบรรลุในสิ่งที่พยายามจะทำมากน้อยเพียงใด[๒] รวมถึงความสำเร็จของผล

---

[๑] ไชยวัฒน์ รัตนดาดาษ, “ประสิทธิผลของการให้บริการของสำนักงานเขตชั้นกลาง กรุงเทพมหานคร, ศึกษากรณีสำนักงานเขตสวนหลวง”, **วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘).

[๒] วิทยา ด่านธำรงกูล, **การบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: เธิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด , ๒๕๔๖), หน้า ๒๗.

การปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ[๓] แม้กระทั่งความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียน การฝึกฝนประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ[๔] ซึ่งมีผลทำให้ผลงานของกลุ่มซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นประสิทธิผลของโรงเรียน คือความสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงานเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้[๕] รวมถึงขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้[๖] และความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย[๗] ซึ่งมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาด้านอื่นๆ[๘]ความรู้ทักษะและสมรรถภาพทางสมองในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

---

[๓] รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, **แนวคิดกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ, ในประมวลสารชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่๙-๑๒**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๖), หน้า ๑๖๙.

[๔] สมพร เชื้อพันธ์, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน,** (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), ๒๕๔๗.

[๕] เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง, “จิตลักษณะของผู้บริหารและสภาวการณ์ของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน”, **ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๓๖).

[๖] พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข, **วิธีวิทยาการสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป,** (กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ, ๒๕๔๘), หน้า ๑๒๕.

[๗] ปราณี กองจินดา, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙).

[๘] อรทัย จันใด, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓).

(Achievement test)[๙] ความสามารถในการที่จะพยายามเข้าถึงความรู้หรือทักษะซึ่งเกิดจากการกระทำที่ประสานกัน ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบทางด้านที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและองค์ประกอบที่ใช้สถิติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบ[๑๐]

สรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ต้องใช้สติปัญญาและสมรรถภาพทางสมองโดยการใช้ทรัพยากรต่างๆจนเกิดสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประสิทธิผลมีความสำคัญต่อองค์การหรือหน่วยงานมาก เพราะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์การ ในการที่จะตัดสินใจว่าองค์การจะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ ประกอบกับประสิทธิภาพก็มีความสำคัญต่อองค์การมากเช่นกัน ดังนั้น ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการทำให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายองค์การ (Goals)และประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจและร่วมมือกันปฏิบัติงานให้ได้ผลผลิต (Output) ที่ต้องการ จึงมีความสัมพันธ์กันทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุด การบรรลุถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพจึงเป็นที่พึงปรารถนาของทุกองค์การ

---

[๙] สมควร จำเริญทัศน์, “รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๓).

[๑๐] พิสณุ ฟองศรี, **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย,** พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๕๓), หน้า ๕๓.

ตารางที่ ๒.๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความหมายประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ไชยวัฒน์ รัตนดาดาษ, (๒๕๓๘)	ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในฐานะเป็นระบบหนึ่งของสังคมในการใช้ทรัพยากร บริหารอย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ขององค์การ
วิทยา ด่านธำรงกูล, (๒๕๔๖, หน้า ๒๗)	ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การและความสามารถในการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายนั้นๆ
รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, (๒๕๓๖), หน้า ๑๖๙.	ความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ
สมพร เชื้อพันธ์, (๒๕๔๗)	สมรรถภาพด้านต่างๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียน การฝึกฝนประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ
เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง, (๒๕๓๖), หน้า บทคัดย่อ.	ประสิทธิผล คือความสำเร็จที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถ
พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข, (๒๕๔๘), หน้า ๑๒๕.	ประสิทธิผล คือผลของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้
ปราณี กองจินดา, (๒๕๔๙), หน้า บทคัดย่อ.	ประสิทธิผล คือความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย
อรทัย จันใด, (๒๕๕๓), หน้า บทคัดย่อ.	ความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาด้านอื่นๆ

ตารางที่ ๒.๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความหมายประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมควร จำเริญทัศน์, (๒๕๕๓), หน้า บทคัดย่อ.	ความรู้ทักษะและสมรรถภาพทางสมองในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement test)
พิสณุ ฟองศรี, (๒๕๕๓), หน้า ๕๓.	ความสามารถในการที่จะพยายามเข้าถึงความรู้หรือทักษะซึ่งเกิดจากการกระทำที่ประสานกันต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งองค์ประกอบทางด้านที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและองค์ประกอบที่ใช้สถิติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบ

๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบประสิทธิผล

การบริหารแบบประสิทธิผล ดังที่ ทศพร ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า เป็นการบริหารที่เน้นการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกลยุทธ์การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารในแต่ละระดับขององค์การต้องยอมรับและคำนึงถึงผลงานรวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับจัดวางระบบการตรวจสอบผลงานและการให้รางวัลตอบแทนผลงาน (Performance Related Pay) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นเทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่นำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และวิธีการบริหารงานให้เปลี่ยนไปจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยหันมาเน้นถึงวัตถุประสงค์ และสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานทั้งในแง่ของผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า และผู้รับบริการ[๑๑] ประสิทธิผลพิจารณาได้ ๓ ระดับ คือระดับ องค์การ (corporate) ระดับหน่วยงาน(departmental)และระดับบุคคล (managerial) ประสิทธิผลระดับองค์การจะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์กำไรตำแหน่งในการแข่งขัน การเจริญเติบโตและขยายตัวขององค์การ ผลิตภาพความยืดหยุ่น ความสมพันธ์ระหว่างบุคลากร ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และความสัมพันธ์กับส่วนราชการประสิทธิผลระดับหน่วยงาน

[๑๑] ทศพร ศิริสัมพันธ์, **การบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management)**, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๖.

เป็นเรื่องที่หน่วยงานในระดับขององค์การ สามารถทำผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นแกองค์การใหญ่ในภาพรวมได้ ประสิทธิผลระดับบุคคล เป็นเรื่องของผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่างๆ ในองค์การ[๑๒] ประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องของการพิจารณาว่าองค์การประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือสภาพขององค์การที่ตั้งไว้ หรือปรารถนาให้บังเกิดขึ้น[๑๓] ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึงการพิจารณา ผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์หรือคาดหวังไว้เป็นหลัก และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิผลนี้อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไมมีประสิทธิภาพก็ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานให้ไดผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการ นำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา[๑๔] หนังสือราชกิจจานุเบกษา ได้ออกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินว่ากระบวนการของการบริหารแบบประสิทธิผล ว่าเป็นการบริหาร โดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์หรือความสำเร็จเป็นหลัก ใช้ระบบการประเมินผลงาน ที่อาศัยตัวบ่งชี้เป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรมเพื่อการพัฒนาปรับปรุง กระบวนการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นและแสดงผลงานต่อสาธารณะจากแนวคิดของการบริหารจัดการแนวใหม่ที่มุ่งเน้นการให้ความสำคัญต่อ ความประหยัด (Economy) การใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสมและมีความคุ้มค่าที่สุด ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ได้ผลงานในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า ประสิทธิผล (Effectiveness) ประสิทธิผลการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล[๑๕] มาบริหารงานโดยให้ประสิทธิผลนั้น มีหลักที่สำคัญ ๖ ประการ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย การกำหนดกฎกติกาที่ถูกต้องเป็นธรรม และการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่าเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

๒. หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กันเพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย

---

[๑๒] Reddin, J.W., **Managerial Effectiveness,** (New York: McGraw-Hill Book Co, 1970, p. 17.

[๑๓] พิทยา บวรวัฒนา, ประสิทธิผลของหน่วยงาน ทฤษฎีองค์การสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์, **เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาทฤษฎีองค์การ,** (คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), (อัดสำนา).

[๑๔] สมพงษ์ เกษมสิน, **การบริหาร,** (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเกษมสุวรรณ, ๒๕๑๔), หน้า ๒๗.

[๑๕] จุมพล หนิมพานิช, **การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ : หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของไทย,** (นนทบุรี: สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘), หน้า ๔๕.

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมรับรู้ และ เสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอื่นๆ ตัดสินใจปัญหาสำคัญของบ้านเมือง ไม่ว่าด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็น การตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ การทำประชาพิจารณ์ การร่วมลงประชามติ หรืออื่นๆที่เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

๕. หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้แสดงความคิดเห็น การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน เช่น รับผิดชอบต่อลูกค้า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับต่อผลการดำเนินการ

๖. หลักความคุ้มค่า (Utility) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน[๑๖]

สรุปได้ว่า การบริหารแบบประสิทธิผล (Results Based Management) พบว่าเป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญต่อผลการดำเนินการและการตรวจวัดผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การ ทำให้สามารถวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

---

[๑๖] ทิพาวดี เมฆสวรรค์, **สามประสานในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในนานาสาระจากรวมพลังเพื่อการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี,** (นนทบุรี: สถาบันพัฒนาสถาบันพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ๒๕๕๖), หน้า ๒๕.

ตารางที่ ๒.๒ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ทศพร ศิริสัมพันธ์, (๒๕๔๖, หน้า ๑๔๖)	เป็นการบริหารที่เน้นการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกลยุทธ์การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม
Reddin, J.W., (1970), p.17.	ประสิทธิผลระดับบุคคล เป็นเรื่องของผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่างๆในองค์การ
พิทยา บวรวัฒนา, (๒๕๓๐), อัดสำนา.	ประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องของการพิจารณาว่าองค์การประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือสภาพขององค์การที่ตั้งไว้ หรือปรารถนาให้บังเกิดขึ้น
สมพงษ์ เกษมสิน, (๒๕๑๔, หน้า ๒๗)	การพิจารณา ผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์หรือคาดหวังไว้เป็นหลักและความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิผลนี้อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไมมีประสิทธิภาพก็ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานให้ได ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการ นำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา
จุมพล หนิมพานิช, (๒๕๔๘, หน้า ๔๕)	ประสิทธิผลการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ทิพาวดี เมฆสวรรค์, (๒๕๕๖, หน้า ๒๕)	การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ

การบริหารหรือการจัดการ เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานทุกระดับ โดยการบริหาร (Administration) นิยมใช้ในภาครัฐหรืองานที่เกี่ยวกับนโยบาย และการจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคธุรกิจเอกชนซึ่ง The Encyclopedia Americana ได้ขยายความว่า การบริหารและการจัดการใช้ทดแทนกันได้ คำว่า "การบริหาร" เป็นการจัดการงานบริหารระดับสูง ส่วน "การจัดการ" เป็นศิลปะของการประสานองค์ประกอบหรือปัจจัยการผลิตเพื่อมุ่งความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การเป็นความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยอาศัยแรงงาน วัสดุ และเครื่องจักร การบริหารจัดการจะให้ความสนใจประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดโครงสร้างองค์การ โดยภาพรวม ในขณะที่การจัดการเชิงวิทยาศาสตร์จะสนใจการจัดการกับงานและคนงาน ซึ่งอาจสรุปได้ว่าผู้ที่ใช้ในความหมายแตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะเห็นว่า คำว่า การบริหาร ครอบคลุมภาพรวมขององค์การในขณะที่การจัดการมุ่งไปที่การจัดการกับทรัพยากรเพื่อให้บรรลุจุดหมาย และคำว่า "การบริหาร" ในที่นี้จะใช้ในความหมายว่า เป็นความพยายามใช้ศาสตร์และศิลป์จูงใจผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์การให้ร่วมมือร่วมใจดำเนินกิจกรรมเพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จทั้งในเชิงประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

๒.๒.๑ ความหมายการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ หมายถึง การสั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินงาน[๑๗] หรือกระบวนการที่ผู้บริหารใช้คนหรือกลุ่มบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่องค์กรมุ่งหวัง[๑๘] ให้เป็นไปเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมายที่วางไว้[๑๙] การจัดการประกอบด้วยการวางแผนการจัดการองค์กร การสรรบุคลากร การนำหรือการสั่งการและการควบคุมองค์กรหรือความพยายามที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การจัดการทรัพยากร ประกอบด้วยการใช้งานและการจัดวางทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรเทคโนโลยี และทรัพยากรธรรมชาติ[๒๐]

การบริหาร หมายถึง ผลรวมของกระบวนการต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยบุคคล วัสดุและวิทยาการต่างๆ ที่จัดหาไว้ให้พอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิผล

---

[๑๗] ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.๒๕๕๔**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๖), หน้า ๒๗๖.

[๑๘] เดชา เดชะวัฒนไพศาล, **การจัดการทรัพยากรบุคคลพื้นฐานแนวคิดเพื่อการปฏิบัติ,** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๒.

[๑๙] ภูษิต วงศ์หล่อสายชล, **การจัดการดำเนินงาน,** (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ท๊อป จำกัด, ๒๕๕๕),หน้า ๒.

[๒๐] ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์, **การจัดการทรัพยากรมนุษย์,** (กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๔๕), หน้า ๑๔.

ตามวัตถุประสงค์[๒๑] โดยอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ อย่างคือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการหรือเทคนิคในการบริหาร (Management) การบริหารมีลักษณะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ซึ่งมีปรัชญาหรือแนวคิด ระบบและกระบวนการต่างๆที่สามารถกำหนดขึ้นเป็นทฤษฎีและมีลักษณะเป็นศิลป์เนื่องจากการนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ตามความสามารถให้เกิดผลตามความมุ่งหมาย[๒๒] เป็นกระบวนการนำเอาการตัดสินใจ และการนำไปปฏิบัติ ส่วนการบริหารรัฐกิจนั้น หมายถึง เกี่ยวข้องกับการนำเอานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ[๒๓] การดำเนินงานตามขั้นอันประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ(Organizing) การอำนวยการ (Actuating) และการควบคุม (Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยคนและทรัพยากรอื่น[๒๔]

การจัดการเชิงพุทธ (Buddhist management) ถือว่าเป็นสาขาหรือวิชาเอกแขนงหนึ่งของสาขาวิชาการจัดการ (Management) ที่เป็นการจัดประมวลความรู้ระหว่างศาสตร์ ๒ ศาสตร์เข้ามาบูรณาการด้วยกัน กล่าวคือการนำเอาศาสตร์แห่งการจัดการ (Management Science) และพุทธศาสตร์ (Buddhist Studies) มาผสมผสานเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อนำเอาศาสตร์ ๒ ศาสตร์เข้ามาบูรณาการเข้าด้วยกันจึงได้จัดให้มีองค์ความรู้สำหรับสาขาวิชานี้ออกเป็น ๒ แนวทาง กล่าวคือ[๒๕]

แนวทางที่ ๑ เป็นการศึกษาความรู้การจัดการทั่วไปตามแนวพระพุทธศาสนามีรายวิชาเหล่านี้เป็นอาทิ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา การจัดการพฤติกรรมของมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา การควบคุมทางการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานตามแนวพระพุทธศาสนาและมนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ

แนวทางที่ ๒ เป็นการศึกษาความรู้เรื่องการจัดการกิจการพระพุทธศาสนาโดยยึดถือตามหลักที่มหาเถรสมาคมที่เป็นองค์กรปกครองสูงสุดของคณะสงฆ์ประกาศใช้ ประกอบด้วยองค์การทาง

---

[๒๑] อนุวัต กระสังข์, **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**, (พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๖๐), หน้า ๓.

[๒๒] จารุวรรณ สินธุโสภณ, **หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ปรเมษฐการพิมพ์, ๒๕๓๗), หน้า ๑๖.

[๒๓] ติน ปรัชญพฤทธิ์, **ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์,** (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕),หน้า ๘.

[๒๔] ธณจรส พูนสินท์, **การจัดการองค์การและการบริหาร,** (กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก, ๒๕๔๑), หน้า ๒๐.

[๒๕] สุรพล สุยะพรหม และคณะ, **พื้นฐานทางการจัดการ,** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๑๕๓.

พระพุทธศาสนา ๖ องค์การ ได้แก่ การปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์[๒๖]

การจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากการจัดการเป็นความรู้ที่สามารถถ่ายทอดมีหลักเกณฑ์ สามารถพิสูจน์ความจริงได้ ตลอดจนได้รับการศึกษาค้นคว้ากันอย่างต่อเนื่อง ส่วนในแง่ของการเป็นศิลป์ ซึ่งหมายถึง การประยุกต์เอาความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพราะการจัดการในองค์กรแต่ละองค์กรมีปัจจัยที่แตกต่างกัน ดังนั้น ศาสตร์หรือความรู้ในด้านการจัดการเพียงอย่างเดียวจึงไม่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้ จำเป็นต้องประยุกต์ความรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับองค์กรแต่ละองค์กร[๒๗]

สรุปได้ว่า “การบริหารจัดการ” หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในอันที่จะเชื่อมั่นได้ว่า กิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่อันที่จะสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความพยายามร่วมกันของกลุ่มบุคคล

---

[๒๖] สุรพล สุยะพรหม และคณะ, **ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ,** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๑๘-๑๙.

[๒๗] พยัต วุฒิรงค์, **การจัดการนวัตกรรมจากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ,** (กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี.พริ้นท์ 1991, ๒๕๕๕), หน้า ๓๕.

ตารางที่ ๒.๓ สรุปความหมายการบริหารจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชบัณฑิตยสถาน, (๒๕๕๖, หน้า ๒๗๖)	การบริหารจัดการ หมายถึง การสั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินงาน
เดชา เดชะวัฒนไพศาล, (๒๕๕๙, หน้า ๒)	กระบวนการที่ผู้บริหารใช้คนหรือกลุ่มบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่องค์กรมุ่งหวัง
ภูษิต วงศ์หล่อสายชล, (๒๕๕๕, หน้า ๒)	ให้เป็นไปเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมายที่วางไว้
ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์, (๒๕๔๕, หน้า ๑๔)	การจัดการประกอบด้วยการวางแผนการจัดการองค์กร การสรรบุคลากร การนำหรือการสั่งการและการควบคุมองค์กรหรือความพยายามที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การจัดการทรัพยากร ประกอบด้วยการใช้งานและการจัดวางทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรเทคโนโลยี และทรัพยากรธรรมชาติ
อนุวัต กระสังข์, (๒๕๖๐, หน้า ๓)	การบริหาร หมายถึง ผลรวมของกระบวนการต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยบุคคล วัสดุและวิทยาการต่างๆ ที่จัดหาไว้ให้พอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์
จารุวรรณ สินธุโสภณ, (๒๕๓๗, หน้า ๑๖)	โดยอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ อย่างคือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการหรือเทคนิคในการบริหาร (Management) การบริหารมีลักษณะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ซึ่งมีปรัชญาหรือแนวคิดระบบและกระบวนการต่างๆที่สามารถกำหนดขึ้นเป็นทฤษฎีและมีลักษณะเป็นศิลป์เนื่องจากการนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ตามความสามารถให้เกิดผลตามความมุ่งหมาย

ตารางที่ ๒.๓ สรุปความหมายการบริหารจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ติน ปรัชญพฤทธิ์, (๒๕๓๕, หน้า ๘)	เป็นกระบวนการนำเอาการตัดสินใจ และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนการบริหารรัฐกิจนั้นหมายถึง เกี่ยวข้องกับการนำเอานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ
ธณจรส พูนสินท์, (๒๕๔๑, หน้า ๒๐)	เป็นกระบวนการนำเอาการตัดสินใจ และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนการบริหารรัฐกิจนั้นหมายถึง เกี่ยวข้องกับการนำเอานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติการดำเนินงานตามขั้นอันประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ(Organizing) การอำนวยการ (Actuating) และการควบคุม (Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยคนและทรัพยากรอื่น
สุรพล สุยะพรหม และคณะ, (๒๕๕๕, หน้า ๑๕๓)	การจัดการเชิงพุทธ(Buddhist management) ถือว่าเป็นสาขาหรือวิชาเอกแขนงหนึ่งของสาขาวิชาการจัดการ (Management) ที่เป็นการจัดประมวลความรู้ระหว่างศาสตร์ ๒ ศาสตร์เข้ามาบูรณาการด้วยกัน กล่าวคือการนำเอาศาสตร์แห่งการจัดการ (Management Science) และพุทธศาสตร์ (Buddhist Studies) มาผสมผสานเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อนำเอาศาสตร์ ๒ ศาสตร์เข้ามาบูรณาการเข้าด้วยกันจึงได้จัดให้มีองค์ความรู้สำหรับสาขาวิชานี้ออกเป็น ๒ แนวทาง

ตารางที่ ๒.๓ สรุปความหมายการบริหารจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พยัต วุฒิรงค์, (๒๕๕๕, หน้า ๓๕)	การจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากการจัดการเป็นความรู้ที่สามารถถ่ายทอดมีหลักเกณฑ์ สามารถพิสูจน์ความจริงได้ตลอดจนได้รับการศึกษาค้นคว้ากันอย่างต่อเนื่อง ส่วนในแง่ของการเป็นศิลป์ ซึ่งหมายถึง การประยุกต์เอาความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพราะการจัดการในองค์กรแต่ละองค์กรมีปัจจัยที่แตกต่างกัน ดังนั้น ศาสตร์หรือความรู้ในด้านการจัดการเพียงอย่างเดียวจึงไม่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้ จำเป็นต้องประยุกต์ความรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับองค์กรแต่ละองค์กร

๒.๒.๒ กระบวนการบริหารจัดการ (Management Process)

การบริหารจัดการเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การซึ่งมีลำดับการทำงานเป็นขั้นตอน มีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงาน มีเงินทุน เครื่องจักร และวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ เป็นองค์ประกอบด้วย[๒๘] เป็นกระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่างๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่างๆโดยอาศัยความร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกในองค์การ การตระหนักถึงความสามารถความถนัด ความต้องการและความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้[๒๙] เป็นการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) ครอบคลุมถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า (Cost-effective) ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิผล (Effective) นั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการ

---

[๒๘] ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, **องค์การและการจัดการ,** (กรุงเทพมหานคร: อักษรปริทรรศน์, ๒๕๓๔), หน้า ๑๒.

[๒๙] พะยอม วงศ์สารศรี, **องค์การและการจัดการ,** (กรุงเทพมหานคร: พรานนกการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๓๖.

ปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าบทบาทสำคัญของผู้บริหารคือการนำพาองค์การไปให้ถึงเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จได้โดยส่วนรวม เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารมีหน้าที่รวบรวมและจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการที่ดี กระบวนการบริหารจัดการเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดัน และกำกับให้ปัจจัยต่างๆที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่างๆ สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ จนบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ การเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการและการฝึกฝนให้มีทักษะสูงขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ กิจกรรมพื้นฐาน ๔ ประการที่ทำให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการ มีดังนี้[๓๐]

๑) การวางแผน (Planning) หมายถึงกระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย แผนงานและตัดสินใจหาวิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผลสำเร็จ

๒) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึงกระบวนการในการจัดตั้งและจัดวางทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่ไม่ใช่บุคคล โดยวางแผนให้สามารถบรรลุผลสำเร็จขององค์การ

๓) การนำและสั่งการ (Leading and Directing) หมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพล เหนือบุคคลอื่นในการที่จะให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรมในการทำงานที่ต้องการและทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

๔) การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่องค์การคาดหวังและกำหนดไว้[๓๑]

สรุปได้ว่า “กระบวนการบริหารจัดการ” เป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดัน และกำกับให้ปัจจัยต่างๆที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่างๆ สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ จนบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

---

[๓๐] วิลาวัณย์ คัดเชียงแสน, **“หลักการบริหาร”,** [ออนไลน์], แหล่งที่: https://www.gotoknow.org [๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒].

[๓๑] อนิวัช แก้วจำนงค์, **การจัดการทรัพยากรมนุษย์,** พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท นำศิลป์โฆษณา, ๒๕๕๖), หน้า ๙.

ตารางที่ ๒.๔ ความหมายกระบวนการบริหารจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, (๒๕๓๔, หน้า ๑๒)	การบริหารจัดการเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การซึ่งมีลำดับการทำงานเป็นขั้นตอน มีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงาน มีเงินทุน เครื่องจักรและวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ
พะยอม วงศ์สารศรี, (๒๕๔๒, หน้า ๓๖)	เป็นกระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่างๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่างๆโดยอาศัยความร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกในองค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
วิลาวัณย์ คัดเชียงแสน, [ออนไลน์], [๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒].	เป็นการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒.๓ ทฤษฎีการจัดการ

ทฤษฎีการจัดการ (Management Approach) แนวคิดทางการจัดการแต่ละแนวทางมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การแต่แนวคิดต่างๆ เหล่านี้มีจุดเน้นหรือวิธีในการจัดการ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายแตกต่างกัน โดยพัฒนาการของทฤษฎีทางการจัดการสามารถแบ่งได้ ดังนี้[๓๒]

๑. ทฤษฎีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management Approach)
๒. ทฤษฎีการจัดการเชิงบริหาร (Administrative Management Approach)
๓. ทฤษฎีการจัดการเชิงพฤติกรรม (Behavioral Management Approach)
๔. ทฤษฎีการจัดการเชิงปริมาณ (Quantitative Management Approach)
๕. ทฤษฎีการจัดการร่วมสมัย (Contemporary Management Approach)

[๓๒] พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, **องค์การและการบริหารจัดการ,** (นนทบุรี: บริษัท ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๕๘), หน้า ๓.

๑. ทฤษฎีการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management)

การศึกษาหลักการบริหารในยุคคลาสสิกให้ความสนใจไปที่ทฤษฎีการจัดการที่มุ่งเน้นไปที่องค์การโดยรวมและพยายามที่จะแสวงหาวิธีการในการปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์การให้ดีขึ้น วิวัฒนาการของความคิดทางการบริหารอย่างเป็นระบบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสาธารณะ เกิดขึ้นในยุโรปช่วงประมาณต้นศตวรรษที่ ๒๐ แนวความคิดที่มีชื่อเสียงมากคือ ทฤษฎีระบบราชการของ Max Weber จุดสนใจคือ การศึกษาระบบโครงสร้างขององค์การขนาดใหญ่ที่มีอยู่มากมายในขณะนั้น จึงได้เสนอแนวทางการจัดการองค์การขนาดใหญ่ที่มีรูปแบบขึ้นมาในปี ค.ศ. ๑๙๑๑ โดยมีการกำหนดลักษณะโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนสำหรับในส่วนของการศึกษาการบริหารในแง่ของการจัดการ ได้เริ่มต้นเมื่อต้นศตวรรษที่ ๒๐ เช่นกัน โดยกลุ่มบุคคลซึ่งต่อมามีการเรียกว่า “กระบวนการจัดการแบบวิทยาศาสตร์” หรือ “Scientific Management” Taylor เทเลอร์ ได้รับการยกย่องว่าเป็น บิดาของการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ได้ให้หลักการที่สำคัญดังนี้

๑. ต้องสร้างหลักการทำงานที่เป็นวิทยาศาสตร์ โดยใช้หลัก Time and Motion Study แล้วกำหนดเป็น One best Way เพื่อให้เกิดวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

๒. มีการเลือกคนให้เหมาะสม

๓. มีกระบวนการพัฒนาคน

๔. สร้าง Friendly Cooperation ให้เกิดขึ้น[๓๓]

ตามทฤษฎี "การจัดการอย่างมีหลักการ (Scientific Management)" นี้ Taylor เทเลอร์ เห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้กับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกประเภท อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติความคิดเกี่ยวกับวิทยาการจัดการของ Taylor ได้รับการต่อต้านจากหลายฝ่าย เช่น นักบริหารระดับผู้จัดการหัวหน้างานที่ไม่มีความรู้ ความคิดที่ Taylor ให้การยกย่องผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Specialist) ส่วนสหภาพแรงงานก็ต่อต้านเพราะรู้สึกว่า Taylor มองคนเหมือนหุ่นยนต์[๓๔]

๒. ทฤษฎีการจัดการเชิงบริหาร (Scienceof Administration) เป็นแนวคิดทางการบริหารที่มีความสำคัญซึ่งเกิดขึ้นในยุคคลาสสิกเช่นกัน นักวิชาการที่เสนอวิธีการจัดการตามหลักการบริหารนี้มีอยู่หลายท่าน แต่ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ Luther Gulick and Lyndull Urwick , Henri Fayol, Mary Parker Follet แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารเกิดจากความ

---

[๓๓] Stephen P. Robbins and mary Coulter, **Management**, 5th ed, (Upper Saddle River, N.J: Prentice Hall, 1996), p. 189.

[๓๔] เดชา เดชะวัฒนไพศาล, **การจัดการทรัพยากรบุคคลพื้นฐานแนวคิดเพื่อการปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๔.

เชื่อของนักวิชาการในยุคนั้นที่ว่าหลักการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นสากลนั้นมีอยู่แล้วในโลกนี้ การบริหารก็คือการบริหารขอเพียงแต่ให้สามารถสร้างหลักการบริหารที่เห็นสากลขึ้นมาไว้เท่านั้นก็จะนำไปรับใช้ในการบริหารงานได้ทุกประเภท นั่นคือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกนักทฤษฎีการจัดการแบบการบริหาร แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการทำงานของพนักงานระดับล่าง ทั้งนี้เนื่องจากทฤษฎีกลุ่มนี้มีสมมติฐานว่า “ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับการทำงานของฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารโดยเฉพาะอย่าง หลักการบริหารทฤษฎีองค์การแบบ “POSDCoRB”[๓๕]

Luther Gulick ได้เสนอหลักการบริหารเพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานโดยการมุ่งเน้นไปที่การทำหน้าที่ของฝ่ายบริหารมากกว่าที่จะสนใจการทำงานของฝ่ายพนักงานระดับล่าง POSDCoRB เป็นเทคนิคการบริหารในองค์การโดย Gulick มีสมมติฐานว่า “ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารมากกว่าการทำงานของฝ่ายปฏิบัติการ” นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่า “ประสิทธิภาพประสิทธิผล และความประหยัดของการปฏิบัติงานภายใต้การนำของผู้บริหารเกิดขึ้นถ้าฝ่ายบริหารยึดแนวทางการบริหารตามหลักทฤษฎีองค์การ POSDCoRB” ดังนั้นจุดสนใจการศึกษาของ Gulick จึงมุ่งเน้นไปที่วิธีการทำงาน และพฤติกรรมของฝ่ายบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารระดับสูง หลัก POSDCoRB ประกอบขึ้นด้วยอักษรนำหน้าที่ของคำ ๗ คำ ซึ่งถือเป็นภาระหน้าที่ทางการบริหารที่ผู้บริหารต้องกระทำ และถือว่าเป็นกระบวนการบริหารหน้าที่ทั้ง ๗ ประการ[๓๖]ดังกล่าว ได้แก่

P Planning หมายถึง การวางแผน ได้แก่ การจัดวางโครงการและแผนงานต่างๆ ขึ้นมาไว้ล่วงหน้าเพื่อทราบว่า ต้องการทำอะไร ที่ไหน เมื่อใดอย่างไร ใครเป็นผู้ทำ ทำร่วมกับใครและต้องการผลสำเร็จออกมาอย่างไร

O Organizing หมายถึง การจัดองค์การ ได้แก่ การแบ่งงาน การกำหนดส่วนงานกำหนดโครงสร้างขององค์การ การกำหนดตำแหน่งงานต่างๆ พร้อมกับอำนาจหน้าที่และขอบเขตของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขึ้นมาไว้อย่างชัดเจนและมีเอกภาพในการบังคับบัญชาเพื่อเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของคนในองค์การ

S Staffing หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคลในองค์การนับตั้งแต่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้งบุคคล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง เงินเดือน การโยกย้าย การพัฒนาบุคคลในองค์การเรื่อยไปจนกระทั่งการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

---

[๓๕] ณัฐยา สินตระการผล, **การบริการจัดการนวัตกรรม,** พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๕๐), หน้า ๘๙-๙๐.

[๓๖] Dale, Ernest, **Management : Theory and Practice**, (New York: Mc Graw – Hill Book Co, 1973), p.15.

D Directing หมายถึง การอำนวยการ ได้แก่ การทำหน้าที่ในการตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ การออกคำสั่ง มอบหมายภารกิจการงานไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หลังจากนั้นต้องใช้ภาวะของการเป็นผู้นำในการกระตุ้นจูงใจคนให้ยอมรับในผู้บริหาร ยอมทุ่มเทชีวิตจิตใจความรู้ความสามารถทำงานอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จขององค์การ

Co Coordinating หมายถึง การประสานงาน ได้แก่ การทำหน้าที่ในการประสานกิจกรรมต่างๆ ที่ได้มีการแบ่งแยกออกไปเป็นส่วนงานย่อยๆเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถทำงานประสานสอดคล้องกัน และมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

R Reporting หมายถึง การรายงาน ได้แก่ การทำหน้าที่ในการรับฟังรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคคลและหน่วยงานที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาได้รายงานมา เพื่อทราบถึงความเคลื่อนไหวของงานส่วนต่างๆ ว่างานสามารถดำเนินไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด การรายงานถือเป็นมาตรการในการตรวจสอบและควบคุมงานด้วย

B Budgeting หมายถึง การงบประมาณ ได้แก่ หน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการตรวจสอบควบคุมด้านการเงิน การบัญชีของหน่วยงานนั่นเอง โดยปกติแล้วงบประมาณถือว่าเป็นแผนงานชนิดหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่องค์การจะปฏิบัติจัดทำในระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้[๓๗]

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง นักวิชาการรุ่นใหม่บางท่านได้แสดงความสงสัยว่าในทางปฏิบัติแล้วเป็นไปไม่ได้ที่มนุษย์จะสามารถมีหลักการบริหารที่เป็นสากลใช้ได้ในทุกสถานการณ์และในทุกประเภทขององค์การ ดังเช่นที่นักวิชาการทฤษฎีดั้งเดิมโดยทั่วไปแล้ว วิชารัฐประศาสนศาสตร์ในทศวรรษ ๑๙๕๐ นี้ได้รับอิทธิพลจากจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐประศาสนศาสตร์ พอกล่าวได้โดยส่วนรวมว่า นักวิชาการในช่วงนี้มีความเห็นร่วมกันคือให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนในองค์การ เน้นความไม่เป็นทางการขององค์การ มององค์การในลักษณะเป็นระบบเปิดและถือว่าองค์การมีลักษณะเป็นธรรมชาติในตัวของมันเอง[๓๘]

สรุปได้ว่า การบริหารคือการบริหารขอเพียงแต่ให้สามารถสร้างหลักการบริหารที่เห็นสากลขึ้นมาไว้เท่านั้นก็จะนำไปรับใช้ในการบริหารงานได้ทุกประเภท นั่นคือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกนักทฤษฎีการจัดการแบบการบริหาร

---

[๓๗] สาธิต พะเนียงทอง, **หลักการจัดการ Supply การจัดหาเชิงกลยุทธ์,** (กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๑๔๑-๑๔๕.

[๓๘] ณัฐยา สินตระการผล, **การจัดการความรู้,** พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐.

๓. ทฤษฎีการจัดการเชิงพฤติกรรม (Behavioral Management Approach)

ทฤษฎีองค์การเชิงพฤติกรรม หมายถึง การจัดการที่มุ่งลักษณะ ผลกระทบของแต่ละบุคคลและพฤติกรรมของกลุ่มในองค์การ โดยการศึกษาทฤษฎีกลุ่มนี้ครอบคลุมทฤษฎีและแนวความคิดของนักทฤษฎีที่สำคัญ ได้แก่ เอลตัน เมโย อับบราฮัม มาสโลว์ เฟดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ตและดักลาส แม็คเกรเกอร์ ซึ่งนักทฤษฎีแต่ละคนได้ศึกษาธรรมชาติของพฤติกรรมมนุษย์ และเสนอแนวความคิดที่มีมุมมองในแต่ละด้าน โดยเริ่มตั้งแต่การที่ เอลตัน เมโย (Elton Mayo) ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการศึกษาการจัดการเชิงพฤติกรรมศาสตร์ และเป็นบุคคลผู้ที่ได้มีการท้าทายทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มการศึกษาการบริหารงานแบบคลาสสิคโดยเฉพาะวิทยาศาสตร์การจัดการ ผลงานของ เมโย ที่สำคัญก็คือการทดลองที่เมืองฮอว์ธอร์น (Hawthorne Studies) ซึ่งเป็นการทดลองที่เป็นจุดที่ทำให้นักทฤษฎีและนักบริหารได้หันมาให้ความสนใจในพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อนำเอาความรู้ทางพฤติกรรมศาสตร์มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน โดยเดิมแล้วการศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงการทำงานของมนุษย์ (คนงาน)ในที่ทำงานเนื่องจากในยุคนั้น (ค.ศ.๑๙๒๔) แรงงานได้รับความสนใจมากขึ้นสำหรับการทดลองที่ฮอว์ธอร์นนั้น เมโย ได้ทำการแบ่งกลุ่มคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงานออกเป็น ๒ กลุ่ม (ในการศึกษาหลายๆ ครั้ง) กลุ่มแรกเรียกว่ากลุ่มทดลอง กลุ่มที่สองเรียกว่ากลุ่มควบคุม โดยทั้งสองกลุ่มนี้ให้ทำงานที่เป็นแบบเดียวกันซึ่งงานที่ให้ทำคือให้คนงานทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบชิ้นส่วนของงาน ในกลุ่มทดลองนั้นจะมีวิธีการนำเอาการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มาใช้ เช่นการจ่ายค่าตอบแทนให้ในกรณีที่คนงานทำงานได้เกินเกณฑ์มาตรฐาน การเพิ่มแสงสว่างในการทำงานการปรับอุณหภูมิในที่ทำงานให้มีความเหมาะสม ส่วนในกลุ่มควบคุมนั้นไม่มีการนำเอาวิธีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มาใช้ ซึ่งจากการวิจัยทดลองปรากฏว่าผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการทำงานของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งก็ชี้ให้เห็นว่าวิธีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ถูกนำมาใช้ไม่ได้ผลที่โรงงานแห่งนี้ซึ่งจากการวิจัยทดลองครั้งนี้ เมโย ได้ข้อสรุปที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ในการทำงาน ดังนี้[๓๙]

๑. ปัจจัยทางด้านกายภาพหรือวิธีการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ ไม่ได้เป็นตัวกำหนดปริมาณผลผลิต ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณผลผลิต คือ ปัจจัยทางด้านสังคม

๒. พฤติกรรมการทำงานของคนงานถูกกำหนดโดยระบบการให้รางวัล และการลงโทษทางสังคม ไม่ใช่ระบบการให้รางวัลและการลงโทษทางเศรษฐกิจ

๓. ผู้นำของกลุ่มที่เป็นทางการ และกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ จะมีบทบาทในการบังคับใช้และสร้างปทัสถานของกลุ่มที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

---

[๓๙] พิทยา บวรวัฒนา, **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ,** พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า ๗๙.

๔. กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล

๕. ควรที่จะมีการแสวงหาภาวะผู้นำแบบต่างๆ เพื่อให้ได้ผู้นำที่เหมาะสมกับภารกิจขององค์การอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากภารกิจขององค์การ แต่ละองค์การจะมีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งองค์การ[๔๐]

สรุปได้ว่า ทฤษฎีองค์การเชิงพฤติกรรมศาสตร์ คือ การจัดการที่มุ่งลักษณะ ผลกระทบของแต่ละบุคคลและพฤติกรรมของกลุ่มในองค์การ

๔. ทฤษฎีการจัดการเชิงปริมาณ (Quantitative Management Approach)

เพื่อช่วยในการตัดสินใจ โดยใช้คณิตศาสตร์ สถิติและสารสนเทศเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ปัญหาทางการจัดการ หลังสงครามโลกการจัดการเชิงปริมาณได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมากขึ้นในแวดวงธุรกิจ อย่างไรก็ตามการใช้การจัดการเชิงปริมาณยังคงใช้ได้เฉพาะปัญหาที่มีลักษณะเป็นแบบที่มีโครงสร้าง (structured problem) ทฤษฎีวิทยาการจัดการ เป็นวิธีการสมัยใหม่ในด้านการจัดการที่เน้นการใช้เทคนิคเชิงปริมาณอย่างเข้มงวด เพื่อช่วยให้ผู้จัดการทำการใช้ทรัพยากรองค์การเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์และบริการให้มากที่สุด ในส่วนประกอบที่สำคัญของทฤษฎีวิทยาการจัดการคือการขยายการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ให้มีความทันสมัย โดยการนำวิธีการเชิงปริมาณเพื่อวัดส่วนประสมของคนงานและงานเพื่อให้ทีประสิทธิภาพสูงขึ้น[๔๑]

สำหรับส่วนประกอบที่สำคัญของทฤษฎีวิทยาการจัดการ คือ การขยายการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ให้มีความทันสมัย โดยการนำวิธีการเชิงปริมาณเพื่อวัดส่วนประสมของคนงานและงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม

๑. การจัดการเชิงปริมาณ โดยใช้เทคนิคคณิตศาสตร์ เช่น โปรแกรมเชิงเส้นตรงและไม่ใช่เส้นตรง (linear and nonlinear programming) ตัวแบบ (modeling) แบบจำลองสถานการณ์ (simulation) และทฤษฎีแถวคอย (queuing theory) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

๒. การจัดการการดำเนินการผลิต ซึ่งประกอบด้วย เทคนิคต่างๆที่ผู้จัดการสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะระบบการผลิตขององค์การเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น แบบจำลองสินค้าคงคลัง (inventory model) และแบบจำลองเครือข่าย (network model) เพื่อปรับปรุงการตัดสินใจปัญหาการจัดจำหน่ายและการดำเนินการ

---

[๔๐] Katz, D and R. Kahn, **The Social Psychology of Organization**, (New York: Jogn Wiley & Sons., 1966), p. 78.

[๔๑] ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ, **การจัดการสารสนเทศเบื้องต้น,** (กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๔๘), หน้า ๑๐๑.

๓. การจัดการคุณภาพโดยรวม เป็นการจัดการคุณภาพของหน่วยงานในองค์การทั้งหมด ซึ่งประกอบได้ด้วยฝ่ายต่างๆ ที่ผู้จัดการสามารถนำเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการวิเคราะห์ระบบการผลิตในองค์การเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น แบบจำลองสินค้าคงคลัง (inventory model)และแบบจำลองเครือข่าย (network model) เพื่อปรับปรุงการตัดสินใจปัญหาการจัดจำหน่าย โดยเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าในกระบวนการเพื่อแปรสภาพให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพของผลิตภัณฑ์

๔. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้จัดการออกแบบระบบสารสนเทศ เพื่อจัดสารสนเทศเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์การ เพื่อประกอบการตัดสินใจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการยังช่วยให้ผู้จัดการและบุคลากรในระดับต่างๆ ได้รับสารสนเทศที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างไรก็ตามในการนำทฤษฎีวิทยาการจัดการไปใช้ประโยชน์นั้น ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) ได้เข้ามามีส่วนในการปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การได้เป็นอย่างดีและถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับองค์การ[๔๒]

สรุปได้ว่า ทฤษฎีวิทยาการจัดการ เป็นวิธีการสมัยใหม่ในด้านการจัดการที่เน้นการใช้เทคนิคเชิงปริมาณอย่างเข้มงวด เพื่อช่วยให้ผู้จัดการทำการใช้ทรัพยากรองค์การเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์และบริการให้มากที่สุด

๕. ทฤษฎีการจัดการร่วมสมัย (Contemporary Management Approach)

แนวคิดการจัดการร่วมสมัย เป็นการพัฒนาหาวิธีการต่างๆเพื่อนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันมีแนวคิดและวิธีการหลายประการที่นำมาศึกษาและประยุกต์ใช้ เช่น[๔๓]

แนวคิดเรื่องระบบ (Systems Approach) เป็นการมองว่าองค์กรทุกองค์กรเป็นระบบใหญ่ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ ภายในองค์กร อาทิ การวางแผน การบริหารทรัพยากรบุคคล การประเมินผล การจ่ายค่าตอบแทน การควบคุม ตลอดจนการเงินและการผลิต เป็นต้น ดังนั้นการบริหารจัดการให้องค์กรหรือระบบใหญ่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องคำนึงถึงการทำให้ระบบย่อยต่างๆทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบย่อยเหล่านี้จะมีผลกระทบซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา เช่นเมื่อผู้บริหารเปลี่ยนแปลงระบบการจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงานขาย โดยเพิ่มค่าคอมมิชชั่นมากขึ้นส่งผลให้พนักงานขายเร่งเพิ่มยอดขาย ทำให้องค์กรมีรายได้มากขึ้น ขณะเดียวกันระบบการผลิตก็

---

[๔๒] ประสิทธิ์ ทีฆพุฒ และครรชิต มาลัยวงศ์, **การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ,** (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรุ๊ป, ๒๕๔๙), หน้า ๑๑๖.

[๔๓] ชนวัฒน์ โกญจนวรรณ, **การจัดการสารสนเทศสำหรับผู้นำองค์กรและผู้บริหาร,** (กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๕๐), หน้า ๒๒.

ต้องเร่งเพิ่มยอดการผลิตให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการหรือยอดขาย ทั้งนี้การผลิตที่เพิ่มขึ้นยังนำมาซึ่งความประหยัดต่อขนาด (economic of scale) ซึ่งมีผลทำให้ต้นทุนสินค้าลดลง และทำให้องค์กรมีกำไรสูงขึ้น เป็นต้น[๔๔]

สรุปได้ว่า สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการจัดการ คือ การรู้จักพัฒนาการของแนวคิดทางการจัดการตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน การรู้จักพัฒนาการของแนวคิดนี้จะช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจรากฐานทางความคิด ตลอดจนสาเหตุของแนวคิดต่างๆ เพื่อที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับปัญหาต่างๆ ที่ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจ แนวคิดทางการจัดการเริ่มขึ้นในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยเริ่มจากการศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ เน้นการทดลองเพื่อให้ได้กระบวนการขั้นตอนและวิธีที่ดีที่สุดในการทำงานเพื่อลดความสูญเสียให้ได้มากที่สุด หรือได้รับผลลัพธ์ดีที่สุด

ตารางที่ ๒.๕ สรุปความหมายทฤษฎีการจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, (๒๕๕๘, หน้า ๓)	แนวคิดทางการจัดการแต่ละแนวทางมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การแต่แนวคิดต่างๆเหล่านี้มีจุดเน้นหรือวิธีในการจัดการ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายแตกต่างกัน
Stephen P. Robbins and mary Coulter, (1996), p. 189.	วิวัฒนาการของความคิดทางการบริหารอย่างเป็นระบบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสาธารณะ
ณัฐยา สินตระการผล, (๒๕๕๐, หน้า ๘๙-๙๐)	นักวิชาการในช่วงนี้มีความเห็นร่วมกันคือให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนในองค์การ เน้นความไม่เป็นทางการขององค์การมององค์การในลักษณะเป็นระบบเปิด และถือว่าองค์การมีลักษณะเป็นธรรมชาติในตัวของมันเอง

[๔๔] พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, **องค์การและการบริหารจัดการ,** (นนทบุรี: บริษัท ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๕๘), หน้า ๓.

ตารางที่ ๒.๕ สรุปความหมายทฤษฎีการจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Katz, D and R. Kahn, (1966), p. 78.	ควรที่จะมีการแสวงหาภาวะผู้นำแบบต่างๆ เพื่อให้ได้ผู้นำที่เหมาะสมกับภารกิจขององค์การอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากภารกิจขององค์การแต่ละองค์การจะมีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งองค์การ
ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ, (๒๕๔๘, หน้า ๑๐๑)	การขยายการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ให้มีความทันสมัย โดยการนำวิธีการเชิงปริมาณเพื่อวัดส่วนประสมของคนงานและงานเพื่อให้ที ประสิทธิภาพสูงขึ้น
ประสิทธิ์ ทีฆพุฒ และครรชิต มาลัยวงศ์, (๒๕๔๙, หน้า ๑๑๖)	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้จัดการออกแบบระบบสารสนเทศ เพื่อจัดสารสนเทศเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์การเพื่อประกอบการตัดสินใจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล
ชนวัฒน์ โกญจนวรรณ, (๒๕๕๐, หน้า ๒๒)	แนวคิดการจัดการร่วมสมัย เป็นการพัฒนาหาวิธีการต่างๆเพื่อนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การอย่างต่อเนื่อง
พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, (๒๕๕๘, หน้า ๓)	แนวคิดเรื่องระบบ (Systems Approach) เป็นการมองว่าองค์กรทุกองค์กรเป็นระบบใหญ่ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ
พิทยา บวรวัฒนา, (๒๕๔๔, หน้า ๗๙)	ซึ่งจากการวิจัยทดลองปรากฏว่าผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการทำงานของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งก็ชี้ให้เห็นว่าวิธีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ถูกนำมาใช้ไม่ได้ผลที่โรงงานแห่งนี้ ซึ่งจากการวิจัยทดลองครั้งนี้ เมโย ได้ข้อสรุปที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ในการทำงาน

ตารางที่ ๒.๕ สรุปความหมายทฤษฎีการจัดการ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
เดชา เดชะวัฒนไพศาล, (๒๕๕๙, หน้า ๔)	ตามทฤษฎี "การจัดการอย่างมีหลักการ (Scientific Management)" นี้ Taylor เทเลอร์ เห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้กับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกประเภท อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติความคิดเกี่ยวกับวิทยาการจัดการของ Taylor ได้รับการต่อต้านจากหลายฝ่าย เช่น นักบริหารระดับผู้จัดการหัวหน้างานที่ไม่มีความรู้ ความคิดที่ Taylor ให้การยกย่องผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Specialist) ส่วนสหภาพแรงงานก็ต่อต้านเพราะรู้สึกว่า Taylor มองคนเหมือนหุ่นยนต์

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับสวัสดิการพบว่ามีนักวิชาการและผู้วิจัยได้ศึกษาและอธิบายถึงความหมายไว้ ดังนี้

คำว่า "สวัสดิการ" ในสังคมคนไทยจำนวนมากก็มักจะนึกถึงการแจกจ่ายให้ฟรีหรือจัดบริการดูแลหยิบยื่นผลประโยชน์ให้ ความเข้าใจเช่นนี้ก็ถูกต้องเป็นบางส่วน แต่ในความหมายในวิชาการ "สวัสดิการ" มีความหมายกว้างกว่าที่เข้าใจกัน เพราะสวัสดิการมีทั้งมิติทางเศรษฐกิจและมิติทางสังคม การทำความเข้าใจความหมายของคำว่า "สวัสดิการสังคม" (Social Welfare) เป็นปัญหาความสับสนและยากที่จะกำหนดความหมายให้ตรงกัน แม้จะมีสื่อความหมายโดยรวมๆ ของคำว่า "สวัสดิการสังคม" แต่จะกำหนดความหมายอย่างชัดเจน ยังเป็นการยากในทางปฏิบัติในหมู่นักวิชาการทั้งในไทยและต่างประเทศก็นิยามและจำแนกไว้อย่างแตกต่างกัน แต่ละประเทศใช้ศัพท์ทางวิชาการที่ไม่เหมือนกันมีผู้ให้ความหมายของงานสวัสดิการสังคมไว้มากมาย

คำว่า สวัสดิการสังคม มีผู้ให้ความหมายและขอบเขตแตกต่างกันไป ตามแนวคิดและปรัชญาของแต่ละบุคคล ซึ่งการทำความเข้าใจความหมาย แนวคิดและปรัชญาของคำนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยเกี่ยวข้อง ๓ ประเด็น คือ

๑. ต้องพิจารณาอ้างอิงจากศัพท์ภาษาอังกฤษ เนื่องจากรากฐานความเป็นมาของการบัญญัติศัพท์มาจากคำ และความหมายที่รับมาจากต่างประเทศ

๒. การพิจารณาต้องคำนึงถึงช่วงระยะเวลาที่มีความแตกต่างกันเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงไปของสังคมในแต่ละช่วงเวลา มีผลทำให้ความหมายขอบเขตของคำมีความแตกต่างกัน

๓. การพิจารณาต้องพิจารณาร่วมกับศัพท์ หรือชุดคำที่เกี่ยวข้องมีความหมายใกล้เคียงกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายได้ชัดเจนขึ้น[๔๕]

๒.๓.๑ ความหมายสวัสดิการสังคม มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการทางสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดขอบเขต รูปแบบวิธีการในการจัดสวัสดิการทางสังคมขององค์การสวัสดิการทางสังคม ให้แก่ ผู้รับบริการสวัสดิการสังคมว่าให้คำนึงถึงเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑) สาขาต่างๆที่จะดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม เช่น การบริการทางสังคม การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การฝึกอาชีพ นันทนาการและกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

๒) ลักษณะหรือรูปแบบและวิธีการในการดำเนินการ เช่น การส่งเสริม การพัฒนาการสงเคราะห์ การคุ้มครอง การป้องกัน การแก้ไขและการบำบัดฟื้นฟู เป็นต้น ในการจัดสวัสดิการทาง

---

[๔๕] Hutechinson, John G. **Organization: Theory and Classical Concepts**, (New York: Holt. Ginchart and Winston, 1976), p.65.

สังคมวรรคหนึ่งให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนาและองค์กรอื่นที่มีส่วนร่วมด้วย

ขอบเขตของงานสวัสดิการสังคม พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ (๑) ได้กำหนดขอบเขตของงานสวัสดิการสังคมสอดคล้องกับแผนพัฒนาสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๔๕ – ๒๕๔๙) ซึ่งกล่าวถึงงานสวัสดิการสังคมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีในด้านต่างๆ ดังนี้[๔๖]

๑) การมีสุขภาพอนามัยที่ดี ประชาชนพึงได้รับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บการรักษาพยาบาลการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกันเป็นธรรมและสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล และประชาชน

๒) การมีการศึกษาที่ดี ประชาชนพึงได้รับบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทักษะตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพตลอดไป

๓) การมีที่อยู่อาศัย ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีประชาชนทุกคนควรจะได้มีที่อยู่อาศัย

๔) การมีงานทำการมีรายได้ และการมีสวัสดิการแรงงาน ประชาชนมีงานทำซึ่งทำให้มีรายได้อย่างน้อยเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

๕) การมีความมั่นคงทางรายได้ ประชาชนทุกคนที่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพได้รับการคุ้มครองในเรื่องความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของตนเองครอบครัวในรูปของการประกันสังคม

๖) นันทนาการ ประชาชนมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจอย่างมีคุณภาพ

๗) การบริการสังคมทั่วไป การให้บริการแก่ประชาชนโดยเฉพาะผู้ยากจนผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเป้าหมายพิเศษเพื่อช่วยเสริมสร้างและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๘) กระบวนการยุติธรรม การที่ประชาชนได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมสามารถเข้าถึงบริการที่รัฐจัดให้ เช่น การมีทนายแก้ต่าง เป็นต้น

โดยระบบการบริการสังคมต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิที่ประชาชนได้รับและเข้าร่วมเป็นส่วนร่วมในระบบจัดบริการในสังคมทุกระบบ[๔๗] กิจกรรมต่างๆที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานทั้งของรัฐบาลและอาสาสมัครเพื่อมุ่งป้องกันและขจัดปัญหาทางสังคมหรือปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่มและชุมชน กิจกรรมดังกล่าวนี้ใช้บุคลากรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างมากมาย

---

[๔๖] พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๕๓, **ราชกิจจานุเบกษา** มาตรา ๕ (๑) เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๖ ก (พ.ศ. ๒๕๕๓): ๓๕.

[๔๗] คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **แผนพัฒนาสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๔๙)**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอเชี่ยน เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแต้นส์ จำกัด, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๓.

เช่น แพทย์ พยาบาล นักกฎหมาย วิศวกร นักบริหาร นักสังคมสงเคราะห์[๔๘] ระบบการบริการทางสังคมที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกระดับรัฐบาลทั้งรัฐบาลและเอกชน เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม โดยเน้นสิทธิความเท่าเทียมกันที่จะได้รับบริการอย่างเป็นธรรมและเสมอภาคเพื่อตอบสนอง ความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้[๔๙] สวัสดิการสังคมในแง่การอยู่ดีกินดี (Social Well-Being) ของทุกคนไม่เฉพาะผู้ยากไร้เท่านั้น คนทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ ตามปฏิญญาสากลขององค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชน กำหนดว่าคนทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอันเป็นสิทธิที่ทุกคนจะต้องได้รับ และเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดการบริการต่างๆไว้ให้และความต้องการขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งที่ทุกคนรู้ว่า หมายถึง อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรคเป็นปัจจัยพื้นฐานที่รัฐจะต้องจัดหาที่อยู่อาศัยให้ประชาชน โดยจัดให้ประชาชนได้มีงานทำ เพื่อมีเงินสำหรับซื้อเสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค จัดให้มีสถาบันพยาบาลสำหรับประชาชนเมื่อเจ็บป่วยไม่ว่าประชาชนคนนั้นจะอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่หรือในชนบทที่ห่างไกล[๕๐]

สรุปได้ว่า สวัสดิการสังคม เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะเข้ามาพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตารางที่ ๒.๖ สรุปความหมายสวัสดิการสังคม มาตรา ๕

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชกิจจานุเบกษา มาตรา ๕ (๑) เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๖ ก (พ.ศ. ๒๕๕๓): ๓๕.	งานสวัสดิการสังคมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดี
แผนพัฒนาสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๔๙), (๒๕๕๔), หน้า ๑๒๓.	การบริการสังคมต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิที่ประชาชนได้รับและเข้าร่วมเป็นส่วนร่วมในระบบจัดบริการในสังคมทุกระบบ

---

[๔๘] สุดา ศิลากุล, “การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘)

[๔๙] อนุชาติ มาแก้ว, “รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์,** (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗)

[๕๐] วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมสังคมสงเคราะห์,** พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๕.

๒.๓.๒ ความสำคัญของการจัดสวัสดิการสังคม

งานสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องเกี่ยวกับคนทุกคนในสังคม ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตายอาจกล่าวได้ว่า วัฏจักรชีวิตของคนในสังคมแต่ละคน ต้องได้รับการบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษา บริการด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น[๕๑] ซึ่งจะมีข้อคำถามว่า ใครควรทำหน้าที่จัดระบบจัดสวัสดิการให้กับประชาชน และใครควรจะได้รับบริการบ้าง คนทุกคนในสังคมหรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมควรที่จะได้รับการดูแลก่อน ทำอย่างไรที่จะให้คนในสังคมได้รับบริการสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง การกระจายบริการหรือทรัพยากรให้กับประชาชนที่มีลักษณะปัญหาหลากหลายแตกต่างกัน ได้รับบริการอย่างเป็นธรรมประเด็นเหล่านี้ยังมีข้อโต้แย้งกันอย่างมาก ดังในด้านปรัชญา แนวคิด พัฒนาการของสังคมแต่ละสังคม และการประยุกต์ในลักษณะของนโยบายแผนงานและกิจกรรม หน้าที่สำคัญของรัฐอีกประการหนึ่ง คือการดูแลรับผิดชอบให้ประชาชนที่เดือดร้อนให้ได้รับการบริการสังคมขั้นพื้นฐานหรือบริการสวัสดิการสังคมจากรัฐ ฉะนั้นสิทธิของประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐ (Civil Right) ก็ควรจะได้รับการบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตรัฐในฐานะผู้ปกครองที่มีอำนาจหน้าที่โดยชอบธรรมที่จะจัดทรัพยากรให้กับประชาชนในอดีตรัฐกับประชาชนได้สร้างพันธะสัญญาที่เรียกว่า “สัญญาประชาคม” อำนาจของรัฐจึงกลายเป็นอำนาจที่ชอบธรรม รัฐบาลจึงมีหน้าที่หลักโดยมีนโยบายการดูแลทุกข์และสุขของประชาชนให้สามารถดำรงอยู่ได้ตามอัตภาพของตนประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความศรัทธาเชื่อถือต่ออำนาจรัฐว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมต่อการจัดสวัสดิการสังคมได้เป็นอย่างดี[๕๒]

ดังนั้น จะเห็นได้จากนโยบายของรัฐในรูปของกฎหมายและราชบัญญัติสวัสดิการสังคมของแต่ละประเทศ งานสวัสดิการสังคมจึงขึ้นอยู่กับระบบการเมืองการปกครองระบบเศรษฐกิจและระบบสังคมวัฒนธรรมของประเทศอย่างไรก็ตามการจัดบริการสวัสดิการสังคมซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มประเทศเสรีนิยมประชาธิปไตยเชื่อว่า ควรปล่อยให้กลไกตลาดทำหน้าที่จัดระบบบริการสวัสดิการสังคม รัฐจะปล่อยให้ประชาชนรับผิดชอบดูแลสวัสดิการของตัวเองรัฐจะเข้ามาทำหน้าที่ดูแลจัดสวัสดิการเฉพาะกลุ่มประชาชนที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้โดยรัฐได้สร้างเครื่องมือทดสอบความจำเป็น (Means-Test) ขึ้นมารัฐจะจัดสรรงบประมาณบางส่วนมาให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการกระจายบริการสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมขณะที่กลุ่มประเทศสังคมนิยมส่วนหนึ่งเชื่อว่า รัฐควรมีหน้าที่จัดสรรทรัพยากร บริการสวัสดิการสังคม

---

[๕๑] ระพีพรรณ คำหอม, **สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย**, พิมพ์ครั้งที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง). (กรุงเทพมหานคร: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์, ๒๕๕๔), หน้า ๓๐.

[๕๒] ศิริพร เป็งสลี, “การกำหนดทางเลือกกลยุทธ์ในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองเขลางค์นคร” **การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔).

ให้กับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม รัฐในฐานะผู้ปกครองจะไม่ปล่อยให้บริการสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล บริการของรัฐในลักษณะนี้คำนึงถึงความเสมอภาคของคนทุกคนให้สังคมที่พึงได้รับบริการจากรัฐ เป็นต้น จากความเชื่อดังกล่าวจึงส่งผลให้งานสวัสดิการสังคมของแต่ละประเทศแตกต่างกัน

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ทำให้กลุ่มในประเทศสังคมนิยมส่วนหนึ่งล่มสลายไปสังคมโลกได้ก้าวเข้าสู่ระบบเสรีนิยมประชาธิปไตย งานสวัสดิการสังคมที่ปรากฏในลักษณะของรัฐสวัสดิการ (Welfare State) ส่วนหนึ่งได้ประสบปัญหาร่วมกันที่สำคัญคือ รัฐไม่สามารถแบกรับภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างคาดการณ์ไม่ได้กับการบริการสวัสดิการสังคมต่างๆได้ โปรแกรมการจัดบริการในลักษณะการสงเคราะห์ประชาชน (Public Assistance) ไม่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการที่แท้จริงให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้โดยเฉพาะ การพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

ตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาในยุค ๑๙๙๐ เป็นต้นมาได้ตัดทอนโปรแกรมการช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาการเลี้ยงดูเด็ก (The Aid to Families with Dependent Children) หรือเรียกโดยย่อว่า AFDC โปรแกรมนี้ได้ถูกยกเลิกไปในที่สุด เป็นต้น โดยมีการพัฒนาโปรแกรมบริการใหม่ที่เน้นการช่วยเหลือที่มุ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้มีงานทำและช่วยเหลือตนเองมากขึ้นแทนการเป็นผู้รอรับบริการจากรัฐ

สรุปได้ว่า งานสวัสดิการสังคม เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนทุกคนในสังคม ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย การจัดสวัสดิการสังคมที่มีรูปแบบโดยเริ่มจากความพร้อมของกลุ่มเล็กๆ ที่ตะหนักและเห็นความสำคัญของการสร้างระบบความมั่นคงทางสังคมให้กับกลุ่มของตนเองในลักษณะของกองทุนสวัสดิการชุมชนที่อาศัยจากการระดมทุนตรงศักยภาพของคนในชุมชนเป็นหลัก การบริการสวัสดิการสังคม ให้กับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม

ตารางที่ ๒.๗ สรุปความสำคัญของการจัดสวัสดิการสังคม

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ระพีพรรณ คำหอม, (๒๕๕๔, หน้า ๓๐)	งานสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องเกี่ยวกับคนทุกคนในสังคม ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตายอาจกล่าวได้ว่า วัฎจักรชีวิตของคนในสังคมแต่ละคนต้องได้รับการบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่นบริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษา บริการด้านที่อยู่อาศัย
ศิริพร เป็งสลี, (๒๕๕๔)	การบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รัฐในฐานะผู้ปกครองที่มีอำนาจหน้าที่โดยชอบธรรมที่จะจัดทรัพยากรให้กับประชาชนในอดีต รัฐกับประชาชนได้สร้างพันธะสัญญาที่เรียกว่า “สัญญาประชาคม” อำนาจของรัฐจึงกลายเป็นอำนาจที่ชอบธรรม รัฐบาลจึงมีหน้าที่หลักโดยมีนโยบายการดูแลทุกข์และสุขของประชาชนให้สามารถดำรงอยู่ได้ตามอัตภาพของตน ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความศรัทธาเชื่อถือต่ออำนาจรัฐว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมต่อการจัดสวัสดิการสังคมได้เป็นอย่างดี

๒.๓.๓ แนวคิดนโยบายด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า มีนักวิชาการได้กล่าวถึง แนวคิดนโยบายด้านสวัสดิการสังคมไว้หลายท่าน ดังนี้

งานสวัสดิการผู้สูงอายุ รัฐควรมุ่งให้ผู้สูงอายุมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้และมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งหมายถึงว่าผู้สูงอายุนั้นเป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of Life) ดังนั้น แนวคิดที่ยึดถือกันมานานและใช้เป็นรากฐานในการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุประกอบด้วยแนวคิด ๒ ประการ[๕๓]

๑. แนวคิดด้านมนุษยธรรม (Humanitarian Aspect of Aging) หมายถึง ผู้สูงอายุควรได้รับการช่วยตามหลักมนุษยธรรมและความต้องการในด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมครอบครัว สวัสดิการสังคมทางรายได้และการจ้างงานรวมถึงการศึกษา

๒. แนวคิดด้านพัฒนา (Developmental Aspect of Aging) หมายถึง ที่มีต่อบทบาทของผู้สูงอายุในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม[๕๔]

หลักการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุนั้นมีความชัดเจนและเริ่มเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในสังคมมากขึ้น ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ในวันที่ ๑ ตุลาคม ของ ทุกปีเป็นวันผู้สูงอายุสากล (International Day for The Elderly) โดยมีการประกาศเจตนารมณ์ที่ ชัดเจนและในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๔ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองหลักการ ๑๗ ประการ สำคัญผู้สูงอายุซึ่งกรมประชาสังคมสงเคราะห์ได้ใช้เป็นหลักสำคัญในการกำหนดแนวทางใน การจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ[๕๕] ดังนี้

หลักการที่ ๑ การมีเสรีภาพ ผู้สูงอายุควรได้รับอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและการดูแลสุขภาพอนามัยอย่างพอเพียงโดยการมีรายได้ การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน

๑. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการทำงานหรือสามารถได้รับรายได้อื่นๆ

๒. ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าเมื่อใดจะต้องพ้นจากการทำงาน

๓. ผู้สูงอายุควรได้รับการฝึกอบรมและการศึกษาตามความเหมาะสม

๔. ผู้สูงอายุควรที่จะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่สงบปลอดภัยด้วยความพึงพอใจ

๕. ผู้สูงอายุควรที่จะได้อยู่ในบ้านของตนเอง ตลอดระยะเวลานานเท่าที่เป็นไปได้

---

[๕๓] กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, **รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย**, (ห้างหุ้นส่วนจำกัด เทพเพ็ญ วานิสย์, ๒๕๔๘), หน้า ๔-๗.

[๕๔] พรอนันต์ กิตติมั่นคง, “การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๕๗).

[๕๕] ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, **สวัสดิการผู้สูงอายุ: แนวคิดและวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์** ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: มิสเตอร์ก๊อปปี้, ๒๕๔๙), หน้า ๖๐.

หลักการที่ ๒ การมีส่วนร่วม

๑. ผู้สูงอายุควรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ ที่จะส่งผลโดยตรงความเป็นอยู่ที่ดีของตนและสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้กับชุมชนรุ่นหลังได้

๒. ผู้สูงอายุควรที่จะได้รับการพัฒนาโอกาสต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ชุมชนและเป็นอาสาสมัครในตำแหน่งที่เหมาะสมตามความสนใจและกำลังความสามารถของตน

๓. ผู้สูงอายุควรมีบทบาทที่จะจัดตั้งกลุ่มหรือสมาคมของผู้สูงอายุเองได้

หลักการที่ ๓ การให้ได้รับการดูแล

๑. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชนและได้รับการคุ้มครอง

๒. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้ได้รับการฟื้นฟูร่างกาย จิตใจและอารมณ์ให้ดีขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันและชะลอการเจ็บป่วยในระยะเริ่มต้น

๓. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการทางสังคมและกฎหมาย เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการเป็นอิสระ การคุ้มครอง และการได้รับการดูแล

๔. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลคุ้มครอง ฟื้นฟู และส่งเสริมทางด้านสังคมและจิตใจอย่างเหมาะสมจากสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่มีสภาพแวดล้อมที่มั่นคง

๕. ผู้สูงอายุควรได้รับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

หลักการที่ ๔ การบรรลุความพึงพอใจ

๑. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

๒. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษา วัฒนธรรม และกิจกรรมนันทนาการ

หลักการที่ ๕ ความมีศักดิ์ศรี

๑. ผู้สูงอายุควรที่จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยศักดิ์ศรีและความปลอดภัย โดยปราศจากการถูกแสวงหาผลประโยชน์ ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ

๒. ผู้สูงอายุควรได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามสภาพและภูมิหลังและมีอิสระในการช่วยเหลือตนเองทางด้านเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า รัฐควรมุ่งให้ผู้สูงอายุมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้ การจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุนั้นมีความชัดเจนและเริ่มเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในสังคมมากขึ้น

ตารางที่ ๒.๘ สรุปแนวคิดนโยบายด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย, (๒๕๔๘)	งานสวัสดิการผู้สูงอายุ รัฐควรมุ่งให้ผู้สูงอายุมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้และมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งหมายถึงว่าผู้สูงอายุนั้นเป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of Life) ดังนั้น แนวคิดที่ยึดถือกันมานานและใช้เป็นรากฐานในการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ
พรอนันต์ กิตติมั่นคง, (๒๕๕๗)	แนวคิดด้านมนุษยธรรม (Humanitarian Aspect of Aging) หมายถึง ผู้สูงอายุควรได้รับการช่วยตามหลักมนุษยธรรมและความต้องการในด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมครอบครัว สวัสดิการสังคมทางรายได้และการจ้างงานรวมถึงการศึกษา แนวคิดด้านพัฒนา (Developmental Aspect of Aging) หมายถึง ที่มีต่อบทบาทของผู้สูงอายุในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, (๒๕๔๙, หน้า ๖๐)	หลักการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุนั้นมีความชัดเจนและเริ่มเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในสังคมมากขึ้น ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ในวันที่ ๑ ตุลาคมของ ทุกปีเป็นวันผู้สูงอายุสากล (International Day for The Elderly)

๒.๓.๔ แนวคิดการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขั้นพื้นฐาน

แนวคิดสวัสดิการสังคมและบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ แนวคิดรัฐสวัสดิการ (Welfare State) เป็นแนวคิดที่สังคมไทยลอกเลียนแบบมาใช้ในการจัดสวัสดิการให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทาง สังคม รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยนำแนวคิดมาจากประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้ความเชื่อของ รัฐบาลไทยที่ว่า สังคมไทยเป็นสังคมระบอบเสรีนิยมประชาธิปไตยเช่นเดียวกับประเทศมหาอำนาจ การจัดสวัสดิการจึงเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล ครอบครัวและชุมชนที่ต้องรับผิดชอบเอง ระบบเสรีนิยม[๕๖]

การจัดสวัสดิการด้านบริการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ อธิบายถึงการบริการที่ทันสมัย จัดให้แก่ผู้สูงอายุได้รับความสะดวกรวดเร็วต่อการบริการและสามารถบรรเทาปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของ นักวิชาการทางด้านการจัดสวัสดิการที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ คือ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร[๕๗] ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุไว้ ดังนั้น แนวคิดที่ใช้ในการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุประกอบด้วย ดังนี้

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

๓. ผู้สูงอายุและประชาชนมีความพึงพอใจ

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย หมายถึง ระบบการจัดการที่ทันสมัย การจัดระเบียบหรือโครงสร้างของการทำงานให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา จัดให้แก่ผู้สูงอายุได้รับความสะดวกรวดเร็วต่อการบริการและสามารถบรรเทาปัญหาและความต้องการเพื่อผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี ต้องมีลักษณะ ดังนี้

๑.๑ เป็นบริการที่เกี่ยวกับการปรับตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ (Adjustiveand Integrative Service) เป็นการจัดบริการที่มีจุดมุ่งหมายไปที่ผู้สูงอายุที่กำลังเข้าสู่วัยที่จะต้องเข้ามาอยู่ในสังคมใหม่และปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่การบริการ ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับรายได้และความทุกข์ใจกังวลใจต่างๆ และการชักชวนผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เป็นต้น

---

[๕๖] ดวงใจ คำคง, “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง” **วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ,** (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๔).

[๕๗] ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, **แนวคิดด้านสวัสดิการสังคมสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ,** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ๖๕.

๑.๒ บริการที่ให้การสนับสนุน (Supportive Service) บริการประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายไปที่ผู้สูงอายุที่อายุมากแล้วเพื่อช่วยเหลือให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ เช่น การเยี่ยมเยียนบ้านเพื่อให้บริการดูแลรักษาสุขภาพ ให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่างๆ และการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นต้น

๑.๓ บริการด้านการป้องกันรักษาความปลอดภัย (Protective Service) เป็นการจัดบริการทางด้านการป้องกันรักษาความปลอดภัย รักษาสิทธิและสวัสดิการ กิจกรรมบริการประเภทได้แก่ บริการด้านกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดการด้านการเงิน เป็นต้น

๑.๔ บริการทางด้านอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษา (Care Facilities and Service) บริการประเภทนี้จะมีจุดมุ่งหมายที่ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยให้ได้รับความสะดวกในด้านการรับบริการรักษาพยาบาล

สรุปได้ว่า การจัดระเบียบหรือโครงสร้างของการทำงานให้เป็นระบบระเบียบให้ทันสมัย บริการทางด้านอำนวยความสะดวกรวดเร็วต่อการบริการและสามารถบรรเทาปัญหาและความต้องการ สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล หมายถึง การดูแลผู้สูงอายุจากเทศบาลดูแลผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เช่น การให้ความรู้ การรักษาสุขภาพพลานามัย การป้องกันโรค การจัดสวัสดิการทั่วถึง ดังนี้[๕๘]

๑. ด้านสุขภาพอนามัย เช่น บริการคลินิกผู้สูงอายุ บริการอาสาสมัคร สาธารณสุขบริการส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกาย บริการฟื้นฟูสุขภาพด้านกายบำบัดบริการบัตรสุขภาพรักษาพยาบาลฟรี เป็นต้น

๒. ด้านการศึกษา เช่น การจัดสัมมนาและบรรยายเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้สูงอายุการฝึกอาชีพเพื่อเป็นรายได้ หรือเพื่อเป็นกิจกรรมเวลาว่าง ฯลฯ

๓. ด้านนันทนาการ วัฒนธรรมและสังคม เช่น การจัดกิจกรรมเพื่อความบันเทิง การแสดงการร้องรำทำเพลง การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาการจัดกิจกรรมพัฒนาสังคม ฯลฯ

๔. ด้านการบริการให้การช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุในด้านต่างๆ เป็น ศูนย์บริการทางสังคมสงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ฯลฯ

สรุปได้ว่า การดูแลผู้สูงอายุจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น การให้ความรู้ การรักษาสุขภาพพลานามัย การป้องกันโรค ภาครัฐจัดการให้บริการเป็นอย่างดีตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ

---

[๕๘] วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์.** (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓), หน้า ๓-๘.

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ หมายถึง ท่าทีความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจาก ที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้วในลักษณะทางบวก คือ พอใจ นิยม ชอบ สนับสนุนหรือ มีเจตคติที่ดีต่อบุคคล ความพึงพอใจในการให้บริการ หรือความสามารถในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ โดยการพิจารณาจากองค์ประกอบ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable Service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานของรัฐ ที่มีฐานคติที่ว่า คนทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยก กีดกันในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

๒. การให้บริการอย่างทันต่อเวลา (Time Service) หมายถึง ในการบริการจะต้องมองว่าการให้บริการสาธารณะจะต้องตรงเวลาผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐจะถือว่าไม่มีประสิทธิผลเลย ถ้าไม่มีการตรงต่อเวลาซึ่งจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ประชาชน

๓. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้อง มีลักษณะที่มีจำนวนการให้บริการและสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม (The Right Quantity at The Geographical location) มิลเลท เห็นว่าความเสมอภาคหรือการตรงต่อเวลาจะไม่มีความหมายเลย ถ้ามีจำนวนการให้บริการที่ไม่เพียงพอ และสถานที่ตั้งที่ให้บริการสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

๔. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่ เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลักไม่ใช่ยึดความพอใจของหน่วยงาน ที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อใดก็ได้

๕. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progress Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพและผลการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุขเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไปและเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ ความพึงพอใจจะทำให้บุคคลเกิดความสบายใจหรือสนองความต้องทำให้เกิดความสุขรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ หมายถึง ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ ที่มีผลที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรทั้งในเมืองและในชนบท ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้สูงอายุ จำเป็นต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกายผู้สูงอายุ เช่น สายตาพร่ามัว ข้อเข่าเสื่อม ฯลฯ ทำให้สภาพแวดล้อมเดิมไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตและความปลอดภัยโดยการพิจารณา ดังนี้

๑.๑ ด้านที่พักอาศัย (Congregate and Shelter Cervice) เป็นการจัดที่พักอาศัยและให้การดูแลอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตในชุมชนได้อย่างมีความสุข

๑.๒ ด้านบริการที่พักอาศัย เป็นกิจกรรมด้านการสังเคราะห์ผู้สูงอายุ เช่น การจัดสถานสงเคราะห์ หรือบ้านพักฉุกเฉิน เป็นต้น บริการสังคมที่จัดให้แก่ผู้สูงอายุในสังคมไทยที่กล่าวมาบางด้านได้มีการจัดให้บริการมายาวนานแล้ว บางด้านเพิ่งเริ่มให้บริการเมื่อไม่นานมานี้ ส่วนใหญ่เป็นบริการที่จัดโดยภาครัฐนอกจากด้านสุขภาพ และที่พักอาศัยที่เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้สูงอายุ การจัดการและควบคุมดูแลที่อยู่อาศัยหรือสถาบันให้สะอาดถูกสุขลักษณะ โดยจัดการให้ได้ตามความต้องการขั้นมูลฐานทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ การป้องกันโรคติดต่อ รวมทั้งก่อให้เกิดความปลอดภัยจากอุบัติเหตุแก่ผู้พักอาศัย

ตารางที่ ๒.๙ สรุปแนวคิดการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขั้นพื้นฐาน

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ดวงใจ คำคง, (๒๕๕๔)	แนวคิดสวัสดิการสังคมและบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ แนวคิดรัฐสวัสดิการ (Welfare State) เป็นแนวคิดที่สังคมไทยลอกเลียนแบบมาใช้ในการจัดสวัสดิการให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยนำแนวคิดมาจากประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้ความเชื่อของ รัฐบาลไทยที่ว่า สังคมไทยเป็นสังคมระบอบเสรีนิยมประชาธิปไตย เช่นเดียวกับประเทศมหาอำนาจ การจัดสวัสดิการจึงเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล ครอบครัวและชุมชนที่ต้องรับผิดชอบเอง ระบบเสรีนิยม

ตารางที่ ๒.๙ สรุปแนวคิดการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขั้นพื้นฐาน

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, (๒๕๕๘)	ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุไว้ ดังนั้น แนวคิดที่ใช้ในการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุประกอบด้วย ดังนี้ ๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย ๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุและประชาชนมีความพึงพอใจ ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ
วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, (๒๕๕๓, หน้า ๓-๘)	การดูแลผู้สูงอายุจากเทศบาลดูแลผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เช่น การให้ความรู้ การรักษาสุขภาพพลานามัย การป้องกันโรคการจัดสวัสดิการทั่วถึง

๒.๓.๕ แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไปและมีความเสื่อมทางด้านร่างกายและสภาวะทางด้านจิตใจตลอดเวลา ทำให้มีผลกระทบต่อผู้สูงอายุทั้งสภาพแวดล้อม จิตใจ สังคม จิตวิญญาณที่แตกต่างไปจากสิ่งที่เคยเป็นจึงต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้ความคุ้มครองปลอดภัยถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีคุณผู้ที่ต้องเคารพนับถือเป็นผู้ที่รักษาและถ่ายทอดภูมิปัญญา[๕๙]

พระราชบัญญัติผู้อายุ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุโดยที่มาของมาตรา ๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติและเพื่อให้ได้กฎหมายบัญญัติและเพื่อให้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญ มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มการส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

๒. การศึกษาศาสนาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

๓. การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

---

[๕๙] สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, **สังคมไทยลักษณะการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา** พิมพ์ครั้งที่ ๒, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒), หน้า ๑๒๕.

๔. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชม

๕. การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

๖. การช่วยเหลือ ด้านค่าโดยสารยานพาหนะ ตามความเหมาะสม

๗. การยกเว้นค่าชมสถานที่รัฐ

๘ การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง

๙. ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางแก้ไขปัญหาครอบครัว

๑๐. การจัดที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

๑๑. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๑๒. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

๑๓. การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชการบริหารการส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานใน ความรับผิดชอบร่วมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบเป็นสำคัญ

การคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนตามวรรคหนึ่งให้หน่วยงาน วรรคสองดำเนินการโดยไม่คิดมูลค่าหรือโดยส่วนลดเป็นกรณีพิเศษก็ได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเป็นผู้กำหนด[๖๐]

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อ การคุ้มครอง การส่งเสริมการสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๒๐ (๒)”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม”

---

[๖๐] สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้สูงอายุ, **พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ**, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖), หน้า ๘.

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริมการสนับสนุนและการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”[๖๑]

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุ โดยให้ส่วนงานราชการ มารับผิดชอบและมีส่วนร่วมกับประชาชน

ตารางที่ ๒.๑๐ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, (๒๕๕๒)	ผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไปและมีความเสื่อมทางด้านร่างกายและสภาวะทางด้านจิตใจตลอดเวลา ทำให้มีผลกระทบต่อผู้สูงอายุทั้งสภาพแวดล้อม จิตใจ สังคม จิตวิญญาณที่แตกต่างไปจากสิ่งที่เคยเป็นจึงต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้ความคุ้มครองปลอดภัยถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีคุณผู้ที่ต้องเคารพนับถือเป็นผู้ที่รักษาและถ่ายทอดภูมิปัญญา
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, (๒๕๕๖, หน้า ๘)	ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการ เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชการบริหารการส่วนกลางราชการบริหารส่วนภูมิภาคราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบร่วมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

[๖๑] พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ **ราชกิจจานุเบกษา,** ๑๒๗ (๑๕ กันยายน ๒๕๕๓), หน้า ๒.

ตารางที่ ๒.๑๐ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๗ (๑๕ กันยายน ๒๕๕๓), หน้า ๒.	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริมการสนับสนุนและการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๒.๓.๖ ความหมายของผู้สูงอายุ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า มีนักวิชาการได้กล่าวถึง ความหมายของผู้สูงอายุไว้หลายท่าน ดังนี้

การมีอายุเพิ่มขึ้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ได้เริ่มตั้งแต่บุคคลเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ผู้สูงอายุมีสภาพแวดล้อม จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณที่แตกต่างไปจากวัยหนุ่มสาว ในด้านการกำหนดช่วงแห่งการเข้าถึงความเป็นผู้สูงอายุและการกำหนดความหมายของผู้สูงอายุนี้ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คำว่า “ผู้สูงอายุ” มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Elderly หรือ Aging ในประเทศไทยได้บัญญัติขึ้นโดย พล.ต.อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เนื่องจากที่ประชุมของผู้สูงอายุเห็นว่าความแก่ หนุ่ม ชรา ไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดและเครื่องขีดคั่นกับทั้งไม่สมควรใช้คำว่า ผู้ชราเพราะจะทำให้รู้สึกหดหู่จึงให้ใช้คำว่า ผู้สูงอายุ ตั้งแต่นั้นมาโดยให้ผู้มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปซึ่งมีความเสื่อมของร่างกายตามสภาพ มีกำลังถดถอยเชื่องช้าหรือเป็นผู้ที่มีโรคสมควรจะได้รับการช่วยเหลืออุปการะซึ่ง ผู้สูงอายุหมายถึงประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป[๖๒] หรือผู้ที่มีอายุวัดด้วยปีปฏิทินของเวลาที่ได้มีชีวิตอยู่ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดของนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ โดยพิจารณาความเป็นผู้สูงอายุไว้ ๔ ลักษณะ คือ พิจารณาจากอายุ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายจิตใจ และลักษณะบทบาททางสังคม[๖๓] ผู้สูงอายุจะมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ในระยะสุดท้ายในช่วงอายุของมนุษย์ ความสูงอายุนี้เริ่ม

---

[๖๒] World Health Organization, **A Picture of Health: A Review and Annotated of the Health of Young p\Peple in Developing Countries,** (Geneva: WHO, 1995), p.95.

[๖๓] นิศา ชูโต, **คนชราไทย**, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๒๓.

ตั้งแต่เกิดมา และดำเนินต่อเนื่องไปจนสิ้นสุดอายุขัยของสิ่งมีชีวิตนั้น[๖๔] และบุคคลที่มีชีวิตในช่วงสุดท้ายของชีวิตซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และหน้าที่การงานทางสังคมซึ่งแต่ละบุคคลจะเกิดความเสื่อมต่างกัน[๖๕]

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีมีความเสื่อมของร่างกายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ตารางที่ ๒.๑๑ สรุปความหมายของผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
World Health Organization, (1995), p.95.	ผู้สูงอายุ หมายถึงประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป
นิศา ชูโต, (๒๕๕๕, หน้า ๒๓)	ผู้สูงอายุ หมายถึงประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป
กรมประชาสงเคราะห์, รายงานประจำปี ๒๕๒๙, (๒๕๒๙, หน้า ๔๗)	ผู้สูงอายุจะมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ในระยะสุดท้ายในช่วงอายุของมนุษย์ ความสูงอายุนี้เริ่มตั้งแต่เกิดมาและดำเนินต่อเนื่องไปจนสิ้นสุดอายุขัยของสิ่งมีชีวิตนั้น
สุรกุล เจนอบรม, (๒๕๕๑, หน้า ๓๒)	บุคคลที่มีชีวิตในช่วงสุดท้ายของชีวิตซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และหน้าที่การงานทางสังคมซึ่งแต่ละบุคคลจะเกิดความเสื่อมต่างกัน

[๖๔] กรมประชาสงเคราะห์, **รายงานประจำปี ๒๕๒๙,** (กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซท, ๒๕๒๙), หน้า ๔๗.

[๖๕] สุรกุล เจนอบรม, **วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุและการศึกษานอกระบบของผู้สูงอายุ,** (กรุงเทพมหานคร: นิชิแอทเวอร์ไทยซิ่งกรุ๊พ, ๒๕๕๑), หน้า ๓๒.

๒.๓.๗ ความสำคัญของผู้สูงอายุ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมาตลอดและมีกฎหมายไทยที่บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุมีทั้งที่เป็นอายุมีทั้งที่เป็นบทบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญและในพระราชบัญญัติซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๓๔ ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุในหมวด ๕ มาตรา ๘๑ กำหนดภารกิจให้รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ และผู้พิการให้มีสุขภาพกำลังใจ และความหวังในชีวิตเพื่อสามารถดำรงตนอยู่ได้ตามสมควร[๖๖]

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุในมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๔๐ นับเป็นบทบัญญัติแรกของกฎหมายไทยที่กล่าวถึงผู้สูงอายุโดยกล่าวถึงผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การครองชีพให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐทั้งนี้บทบัญญัติดังกล่าวได้รับรู้ว่าผู้ที่อายุเกิน ๖๐ เป็นผู้ที่พ้นจากวัยทำงาน และเมื่อผู้ซึ่งมีอายุเกิน ๖๐ ปีไม่ได้รับการจ้างงานก็อาจประสบความยากลำบากในการยังชีพได้[๖๗]

มาตราที่ ๘๐ รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุขการศึกษาและวัฒนธรรมคุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชนสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัยส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชายเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชนรวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมี ๒ ประการ คือ

๑. การกำหนดให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครองส่งเสริมและสนับสนุนสถานภาพบทบาทและกิจกรรมของผู้สูงอายุและให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลรับผิดชอบการจัดทำแนวการปฏิบัติตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. การกำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น การบริหารการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดให้ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษด้วยความสะดวกและรวดเร็วการบริการศึกษาการศาสนาการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนิน ชีวิตการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมการที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดย สมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้นี้จำนวนของผู้สูงอายุในแต่ละครัวเรือนจะมีมากกว่าวัยทำงานทำให้มีความจำเป็นอย่าง

---

[๖๖] ราชกิจจานุเบกษา, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับพิเศษ)**, เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๖ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๔, หน้า ๒๙๕.

[๖๗] ราชกิจจานุเบกษา, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับกฤษฎีกา)**, เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐.

ยิ่งที่ต้องพัฒนาผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และพ้นจากสภาพการเป็นภาระของสังคมหรือคนในครอบครัวภารกิจนี้เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนที่มีบทบาทในด้านการจ้างงานหรือการสร้างรายได้ มิใช่หน้าที่ของรัฐเท่านั้น

สรุปได้ว่า ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมาตลอด และมีกฎหมายไทยที่บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุมีทั้งที่เป็นอายุมีทั้งที่เป็นบทบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญ และในพระราชบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับ โดยกำหนดภารกิจให้รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุดังกล่าวอย่างจริงจัง

ตารางที่ ๒.๑๒ สรุปความสำคัญของผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๖ (วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๔), หน้า ๒๙๕.	บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุในหมวด ๕ มาตรา ๘๑ กำหนดภารกิจให้รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ และผู้พิการให้มีสุขภาพกำลังใจและความหวังในชีวิตเพื่อสามารถดำรงตนอยู่ได้ตามสมควร
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐).	เกี่ยวกับผู้สูงอายุในมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญ ปีพ.ศ. ๒๕๔๐ นับเป็นบทบัญญัติแรกของกฎหมายไทยที่กล่าวถึงผู้สูงอายุโดยกล่าวถึงผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การครองชีพให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้บทบัญญัติดังกล่าวได้รับรู้ว่าผู้ที่อายุเกิน ๖๐ ปี เป็นผู้ที่พ้นจากวัยทำงาน และเมื่อผู้ซึ่งมีอายุเกิน ๖๐ ปีไม่ได้รับการจ้างงานก็อาจประสบความยากลำบากในการยังชีพได้
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐).	มาตราที่ ๘๐ รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุขการศึกษาและวัฒนธรรมคุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัยส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชนรวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

๒.๓.๘ บทบาทของผู้สูงอายุ

๑. บทบาทของผู้สูงอายุในสังคมไทยในฐานะที่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ชีวิตมากหรือกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่อาบน้ำร้อนมาก่อนและเป็นผู้ที่สั่งสมสืบทอดภูมิปัญญาจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีบทบาททางด้านการอบรมสั่งสอนบุตรให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือ แก้ปัญหาในครอบครัวรวมทั้งเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตแก่บุตร หลานในครอบครัวในส่วนของบทบาทในชุมชน ผู้สูงอายุมีบทบาทในการอนุรักษ์ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมไทย การจัดการด้านพิธีกรรมและการปฏิบัติธรรมทางศาสนารวมทั้งการพูดชักจูงเพื่อ สร้างความสามัคคีในชุมชนแต่มีบทบาทน้อยในด้านการเป็นผู้นำทางการปกครองและทางการแก้ไข ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจผู้สูงอายุมีบทบาทในการถ่ายทอดคำสอนทางศาสนาการเสียสละกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือชุมชนถึงแม้ผู้สูงอายุเมื่อพ้นวัยทำงานแล้ว บทบาททางสังคมภายนอกจะมีแนวโน้มลดลง แต่บทบาทของผู้สูงอายุต่อสังคมก็ยังสามารถพบเห็นได้ทั่วไปจากแหล่งชุมชนต่างๆ ผู้สูงอายุในชุมชนมี บทบาทที่ค่อนข้างหลากหลายทั้งบทบาท ทางตรงและทางอ้อมโดยครอบคลุมถึงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

๒. บทบาททางเศรษฐกิจบทบาททางด้านนี้ของผู้สูงอายุต่อชุมขนโดยตรงยังมีน้อยมากเท่าที่มีอยู่คือการเป็นเจ้าของที่ดิน และบ้านซึ่งการมีบทบาททางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุนอกจากจะทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัวแล้วยังสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้สูงอายุที่ยังสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และผู้อื่นในวัยบั้นปลายของชีวิตและผู้สูงอายุที่มีศักยภาพในทางเศรษฐกิจมีโอกาสที่จะมีบทบาททางสังคมในชุมชนมากขึ้นส่วนในทางอ้อมผู้สูงอายุอาจใช้ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจที่มีมายาวนานเข้ามาช่วยแก้ไขหรือจัดการกับเหตุการณ์วิกฤติทางสังคมที่มีต่อเศรษฐกิจของสังคมที่เกิดขึ้นในการทำหน้าที่สั่งการแนะนำและดูแลบุคคลที่อยู่ในวัยผลิตทางเศรษฐกิจของชุมชนตลอดจนช่วยดูแลสุขภาพดีก็เท่ากับการลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจในเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาขณะเดียวกันเป็นการรักษาศักยภาพของผู้สูงอายุที่ยังมีประโยชน์ต่อสังคม

๓. บทบาททางสังคมเนื่องจากสังคมไทยมีวัฒนธรรมประเพณีและหลักคำสอนของศาสนาให้ยึดมั่นในระบบอาวุโสให้มีความเคารพเชื่อฟังต่อผู้สูงอายุ เพราะบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สามารถอบรมสั่งสอนเป็นที่ปรึกษาและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมบทบาทของผู้สูงอายุต่อสังคมทางตรงคือการบำรุงรักษาและถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณค่าให้ตกทอดสู่คนรุ่นหลังหรือการถ่ายทอดประสบการณ์ชีวิตของตนเองให้แก่คนรุ่นปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเรื่องการประกอบอาชีพการแก้ปัญหาในอาชีพ หรือการใช้ชีวิตการจัดการด้านพิธีกรรมอย่างไรก็ตาม การขอให้ผู้สูงอายุไปเป็นวิทยากรหรือผู้บรรยายความรู้ต่างๆ ในวงกว้างยังมีน้อยมากทำให้ผู้สูงอายุเข้าไปมีบทบาททางสังคมไม่มากทั้งๆที่ยังมีศักยภาพส่วนหนึ่งอาจจะมาจากความสามารถของผู้สูงอายุยังไม่ค่อยได้รับการยอมรับผู้สูงอายุที่มีบทบาทในชุมชนได้มากมักเป็นผู้ที่มีฐานทางการศึกษามาก่อน เช่น เป็นข้าราชการหรือผู้

ทำงานในองค์กรธุรกิจซึ่งเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุยังสามารถรวมตัวพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง

๔. บทบาททางการเมืองการปกครองแม้ว่าบทบาทในการเป็นผู้นำทางการปกครองของผู้สูงอายุจะลดลงเนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ผู้ที่มีตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน หรือ ผู้ใหญ่บ้านต้องเกษียณอายุเมื่อมีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปแต่อย่างไรก็ตามถ้าเป็นการเมืองระดับประเทศ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งไม่มีข้อจำกัดเรื่องผู้สูงอายุ จะพบว่าผู้สูงอายุได้รับการยอมรับทางการเมืองโดยได้รับเลือกให้เข้าไปมีบทบาททางการเมืองเช่นเดียวกับวัยหนุ่มสาวดังนั้น อนาคตผู้สูงอายุอาจจะมีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่นเพราะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีประโยชน์ต่อสังคมมากยิ่งขึ้น[๖๘]

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้สูงอายุในสังคมไทยในฐานะที่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ชีวิตมาก ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีบทบาททางด้านการอบรมสั่งสอนบุตรให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา บทบาททางสังคมในชุมชนมากขึ้นส่วนในทางอ้อมผู้สูงอายุอาจใช้ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจที่มีมายาวนานเข้ามาช่วยแก้ไขหรือจัดการกับเหตุการณ์วิกฤติ ทางสังคมที่มีต่อเศรษฐกิจของสังคมที่เกิดขึ้นในการทำหน้าที่สั่งการแนะนำและดูแลบุคคลที่อยู่ในวัย ผลิตทางเศรษฐกิจของชุม บทบาททางสังคมเนื่องจากสังคมไทยมีวัฒนธรรมประเพณี บทบาททางการเมืองการปกครอง จะพบว่าผู้สูงอายุได้รับการยอมรับทางการเมืองโดยได้รับเลือกให้เข้าไปมีบทบาททางการเมืองเช่นเดียวกับวัยหนุ่มสาว

ตารางที่ ๒.๑๓ สรุปบทบาทของผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖, (๒๕๕๗), หน้า ๔๕.	ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับทางการเมืองโดยได้รับเลือกให้เข้าไปมีบทบาททางการเมือง เช่นเดียวกับวัยหนุ่มสาวดังนั้น อนาคตผู้สูงอายุอาจจะมีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่นเพราะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีประโยชน์ต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

[๖๘] กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, **พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖,** (กรุงเทพมหานคร: เจเอสการพิมพ์, ๒๕๕๗), หน้า ๔๕.

๒.๓.๙ ปัจจัยเกี่ยวกับสุขภาวะของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุจะมีแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้นลดลงมีการมองปัญหาแตกต่างไปจากกลุ่มคนหนุ่มคนสาวเพราะมีปัญหามามากกว่า ทำให้มีความสุขุมรอบคอบว่าแต่จะปรับเปลี่ยนแนวคิดต่างๆ ได้ยากจะมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมส่วนตัวที่รวดเร็วเป็นช้าลงในทุกๆด้าน ทั้งการใช้จ่าย พักผ่อนหย่อนใจกีฬา ความสามรถทางสติปัญญาของผู้สูงอายุโดยทั่วไปจะลดลงเป็นเพราะการเปลี่ยนทางสรีระวิทยาทางอารมณ์และจิตใจตลอดจนทางสังคม แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยชราของแต่ละบุคคลนั้นจะแตกต่างกันไปตามพันธุกรรมผู้สูงอายุแต่ละบุคคลจะมีความสามารถในการปรับตัวทั้งทางด้านจิตใจ สังคมและอารมณ์แตกต่างกันตามระดับการศึกษาภาวะทางเศรษฐกิจ นักวิชาการทางด้านการจัดสวัสดิการที่มีความเชียวชาญโดยเฉพาะคือ สุดา ศิลากุล ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสุขภาวะของผู้สูงอายุไว้ ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏว่ามีนักวิชาการได้กล่าวถึง แนวคิดนโยบายด้านสวัสดิการสังคมไว้หลายท่าน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่ใช้ในการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุประกอบด้วย ดังนี้

๑. สุขภาวะ การดำรงชีพของบุคคลอย่างมีสุขทั้งกายและ จิต อาจกล่าวได้ว่ามิใช่เพียงไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ แต่รวมถึงการมีชีวิตที่มีร่างกายแข็งแรง จิตแข็งแรง มีความสุขอยู่ในสังคมโลกในปัจจุบัน เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ จะมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มากมายที่ผู้สูงอายุและครอบครัวต้องเผชิญไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุบางคนรับไม่ได้ต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น บางคนคับข้องใจในตนเอง บางคนมีความขัดแย้งกับลูกหลานหรือคนใกล้ชิด จึงเป็นที่มาของความเครียด อาการซึมเศร้าและการไม่มีความสุข การที่ผู้สูงอายุจะมีความสุขได้นั้น สิ่งแรกที่ผู้สูงอายุจะต้องทำ คือ การปรับตัวทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความคิด อารมณ์และสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง โดยเริ่มจากการปรับใจของตนเองให้ได้ ด้วยการเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งของตนเองและสิ่งใหม่ๆ ในสังคม เปิดรับและยอมรับความคิดเห็นของลูกหลานและคนอื่นให้มากขึ้น ไม่เก็บตัวหรือแยกตัวเองออกจากครอบครัวหรือสังคม พยายามเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว เพื่อนฝูง ชุมชนหรือสังคม มีความยืดหยุ่นในเรื่องต่างๆ ให้คิดอยู่เสมอว่า ทำอย่างไรจึงจะอยู่ร่วมกับครอบครัวและคนอื่นให้ได้อย่างดีที่สุดเท่าที่ทำได้ทำอย่างไรที่จะให้มีความขัดแย้งกันน้อยที่สุด ตลอดจนพยายามช่วยตนเองในด้านต่างๆ ให้มากที่สุด และยอมรับความช่วยเหลือและการดูแลของลูกหลานเมื่อถึงเวลาที่จำเป็น ก็จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

ผู้สูงอายุไม่มีญาติพี่น้องลูกหลานดูแลก็อาจจะมีส่วนน้อยส่วนใหญ่จะอยู่เป็นครอบครัวใหญ่แต่ไม่มีผู้ดูแลอย่างชัดเจน เนื่องจากการดูแลผู้สูงอายุเป็นภาระตึงเครียดมีความกดดันมากระหว่างผู้ดูและผู้ถูกดูแล ซึ่งสืบเนื่องมาจากความเสื่อมของสังขารและเกิดความไม่เข้าใจกันก่อให้เกิดความเครียดความกดดันทำให้การดูแลผู้สูงอายุค่อนข้างห่างเหิน นอกจากนี้ผู้ดูแลยังขาดความรู้ความ

เข้าใจในการดูแลผู้สูงอายุพอขาดความเข้าใจก็เกิดปัญหาอีกประการหนึ่งลูกหลาน ที่รับดูแลผู้สูงอายุใครดูแลก็ต้องดูแลตลอดไปไม่มีใครมาเปลี่ยนอาจเป็นเพราะผู้สูงอายุติดที่ด้วยไม่อยากอยู่ที่อื่นจะทำให้กดดันเครียดเป็นปัญหาสังคมและสุขภาพตามมา ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ ตนเองอาจขาดความรู้เคยทำอย่างไรก็ทำอย่างนั้น ปัญหาด้านกายภาพของที่อยู่อาศัยและชุมชนที่อยู่อาศัยไม่ได้เตรียมตัวรองรับ ผู้สูงอายุบ้านที่ซื้อจากหมู่บ้านไม่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ ไม่มีทางเดินทางลาดสำหรับผู้สูงอายุไม่มีที่ว่างสำหรับทำกิจกรรมขาดการวางแผนเส้นทางเดินทางการเข้าถึงที่สะดวกระหว่างบ้านพักกับสถานบริการสาธารณสุขที่ผู้สูงอายุใช้อยู่เป็นประจำชุมชนขาดจิตสำนึกที่ดีกับผู้สูงอายุ ผู้บริหารควรให้นโยบายที่เป็นรูปธรรมในระดับชุมชนจัดหาพื้นที่ทำกิจกรรมร่วมกันออกกำลังกายถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุในชุมชนนั้นๆ

สรุปได้ว่า การดำรงชีพของบุคคลอย่างมีสุขทั้งกายและจิต อาจกล่าวได้ว่ามิใช่เพียงไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ แต่รวมถึงการมีชีวิตที่มีร่างกายแข็งแรง จิตแข็งแรง มีความสุขอยู่ในสังคม โลกในปัจจุบัน อันได้แก่ สุขภาวะทางกาย การมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง สุขภาวะทางจิต จิตใจที่เป็นสุขผ่อนคลายไม่เครียด สุขภาวะทางสังคม การอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ในชุมชน ในที่ทำงานในสังคม ในโลก ซึ่งรวมถึงการมีบริการทางสังคมที่ดี และมีสันติภาพ เป็นต้น

๒. การบริการ การกระทำหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลหรือองค์กรให้ได้รับความพึงพอใจสมความมุ่งหมายที่บุคคลหรือองค์กรนั้นต้องการเนื่องจากผลสำเร็จของการบริการขึ้นอยู่กับ“ความพึงพอใจ” ซึ่งเป็นเรื่องของ“ความรู้สึก”ไม่มีหน่วยวัด นิยามของคำว่าบริการจึงขึ้นอยู่กับการพยายามอธิบายเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้สูงอายุได้รับทราบถึงสิทธิของตนเองในการเข้าถึงบริการของรัฐ การบริการทางสังคมและชุมชนรัฐบาลจะต้องเล็งเห็นถึงความจำเป็นของบริการทางสังคมที่จัดให้ผู้สูงอายุจะต้องมีเพียงพอโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อสร้างเครือข่ายบริการให้ครอบคลุมทั้งในเมืองและชนบทนอกจากนี้รัฐยังเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกของสมาคมต่างๆ

สรุปได้ว่า การกระทำหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลหรือองค์กรให้ได้รับความพึงพอใจ ผู้สูงอายุได้รับทราบถึงสิทธิของตนเองในการเข้าถึงบริการของรัฐ การบริการทางสังคมและชุมชนรัฐบาล

๓. นันทนาการ กิจกรรมที่ทำร่วมกันด้วยความพึงพอใจ มีผลที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ การทำกิจกรรมต่างๆ ที่ชื่นชอบ เช่น การทำงานอดิเรกต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัยและสภาพร่างกายของตนเอง เช่น การปลูกต้นไม้ การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การเลี้ยงสัตว์เลี้ยง การเล่นดนตรี การฟังเพลงการสวดมนต์ การเขียนหนังสือ การอ่านหนังสือ การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ การช่วยทำงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ การทำกิจกรรมต่างๆ ของสมาคมหรือชมรม และหรือการประกอบอาชีพเล็กๆ น้อยๆเท่าที่ทำได้ เช่น การทำขนมขายฯลฯ เป็นต้น เพื่อคลายเหงา เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายทั้งร่างกายและ

จิตใจ มีความสุข ได้รายได้เพิ่มขึ้น แถมยังเกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมอีกด้วยซึ่งขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำ

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่ทำร่วมกันด้วยความพึงพอใจ มีผลที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสุข

๔. รายได้ รายได้ที่ต้องทำงานจึงจะได้มา เช่น เงินเดือน รายได้จากการค้าขาย รายได้ของนักแสดง ผู้ใช้แรงงาน รายได้จากการให้บริการและอื่นๆ รายได้ก็คือผลตอบแทนหรือสิ่งที่ได้มาจากการขายสินค้าและบริการในรูปของเงินสดหรือสิ่งเทียบเท่าเงินสดและรายได้ที่เกิดจากการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐ หรือได้มาจากการบริจาคโดยบุคคลและองค์กรต่างๆ ผู้สูงอายุที่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ การดูแลผู้สูงอายุต้องมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากซึ่งเป็นภาระให้แก่ลูกหลานบางท่านมีสวัสดิการมีบำนาญ บำเหน็จ ประกันสังคม ประกันชีวิต ฯลฯ แต่ไม่ได้มีทุกคน ผู้สูงอายุในครอบครัวธรรมดามีรายได้พอใช้ไปวันๆหนึ่ง หรืออาจไม่มีเลยถ้าเกิดเจ็บไข้ได้ป่วยก็ไม่มีเงินไปหาหมอเพื่อรักษาอาการเจ็บป่วยได้จึงเป็นปัญหาด้านสังคม[๖๙]ผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรมสังคมไทยในอดีตมีค่านิยมในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ทำให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในครอบครัวและสังคมน้อยลง ผู้สูงอายุกลายเป็นผู้พึ่งพิงอาศัยอยู่กับลูกหลานบางครั้งถูกทอดทิ้งมีช่องว่างระหว่างวัยมากสภาพนี้มักทำให้ผู้สูงอายุมีอาการหวาดระแวงซึมเศร้าหมดแรงหงุดหงิดวิตกกังวลเกิดอาการทางสุขภาพจิตได้ จึงทำให้ผู้สูงอายุไม่มีรายได้ในการยังชีพ[๗๐]

สรุปได้ว่า รายได้ที่ต้องทำงานจึงจะได้มา ผู้สูงอายุไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ การดูแลผู้สูงอายุต้องมีค่าใช้จ่าย มีสวัสดิการภาครัฐและเอกชนต้องเขามาช่วยดูแลแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแล และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต

---

[๖๙] สุดา ศิลากุล, **แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาวะ,** (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, ๒๕๕๘), หน้า ๙-๑๔.

[๗๐] สุรกุล เจนอบรม, **วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุและการศึกษานอกระบบสำหรับผู้สูงอายุไทย**, (กรุงเทพมหานคร: นิชิแอดเวอร์ไทยซิ่งกรุ๊พ, ๒๕๕๑), หน้า ๒๘-๒๙.

ตารางที่ ๒.๑๔ สรุปปัจจัยเกี่ยวกับสุขภาวะของผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุดา ศิลากุล, (๒๕๕๘, หน้า ๙-๑๔)	ผู้สูงอายุที่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ การดูแลผู้สูงอายุต้องมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากซึ่งเป็นภาระให้แก่ลูกหลานบางท่านมีสวัสดิการมีบำนาญ บำเหน็จ ประกันสังคม ประกันชีวิต ฯลฯ แต่ไม่ได้มีทุกคน ผู้สูงอายุในครอบครัวธรรมดามีรายได้พอใช้ไปวันๆหนึ่ง หรืออาจไม่มีเลยถ้าเกิดเจ็บไข้ได้ป่วยก็ไม่มีเงิน ไปหาหมอเพื่อรักษาอาการเจ็บป่วยได้จึงเป็นปัญหาด้านสังคม
สุรกุล เจนอบรม, (๒๕๕๑, หน้า ๒๘-๒๙)	การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันทำให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในครอบครัวและสังคมน้อยลง ผู้สูงอายุกลายเป็นผู้พึ่งพิงอาศัยอยู่กับลูกหลาน บางครั้งถูกทอดทิ้งมีช่องว่างระหว่างวัยมาก สภาพนี้มักทำให้ผู้สูงอายุมีอาการหวาดระแวง ซึมเศร้าหมดแรงหงุดหงิดวิตกกังวลเกิดอาการทางสุขภาพจิตได้ จึงทำให้ผู้สูงอายุไม่มีรายได้ในการยังชีพ

๒.๓.๑๐ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒

การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุแห่งชาติเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างมีเป้าหมายและเป็นระบบรัฐบาลจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติได้จัดทำแผนผู้สูงอายุฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕-พ.ศ.๒๕๖๔)[๗๑] กำหนดให้แผนฉบับนี้เป็นแผนยุทธศาสตร์ ๕ หมวดได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ

๓. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

๔. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนางานองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุระดับชาติ

---

[๗๑] คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ, **กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิสย์, ๒๕๕๓).

๕. ยุทธศาสตร์การติดตามประมวลพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ หมวด ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุปรากฏอยู่ใน ๓ ยุทธศาสตร์ คือ

๑) ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ

๒) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ

๓) ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

แผนผู้สูงอายุฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕-พ.ศ.๒๕๖๔) ให้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้สูงอายุอยู่ภายใต้ปรัชญาการสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุที่เน้นกระบวนการพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคมโดยให้ผู้สูงอายุช่วยตนเองครอบครัวเกื้อหนุนชุมชนช่วยเหลือสังคมรัฐเกื้อหนุนการตระเตรียมในคุณค่าและศักยภาพของผู้สูงอายุ การสร้างคุณภาพชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวและชุมชนดังนั้นร่างแผนผู้สูงอายุฉบับที่ ๒ ได้กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละยุทธศาสตร์ไว้ชัดเจนเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ผู้สูงอายุมีสถานะดีทั้งสุขภาพกายและจิตอยู่กับครอบครัวอย่างอบอุ่นมีหลักประกันมั่นคงอย่างมีคุณค่าศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้มีส่วนร่วมและเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของครอบครัวและชุมชน

ปฏิญญามาเก๊าว่าด้วยเรื่องแผนปฏิบัติการผู้สูงอายุ

องค์การสหประชาชาติได้จัดให้มีการประชุมว่าด้วยเรื่อง แผนปฏิบัติการผู้สูงอายุซึ่งเป็นผลทำให้ได้ทำ ปฏิญญามาเก๊า ได้กำหนดให้ทุกประเภทในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ตระหนักถึงสถานการณ์ผู้สูงอายุที่ได้เปลี่ยนแปลงไป คุณค่าความสำคัญของผู้สูงอายุในฐานะผู้มีส่วนสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมการร่วมมือในระดับภูมิภาคทั้งภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการจัดสรรทรัพยากรหรือบริการต่างๆให้เพียงพอที่จะตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุในภาคพื้นเอเชียและแปรซิฟิกซึ่งทุกประเทศได้ร่วมกันจัดทำขึ้น

แผนปฏิบัติการเรื่องผู้สูงอายุในเขตภาคพื้นเอเชียและแปรซิฟิกจัดทำขึ้นภายใต้ผลการประชุมที่ประเทศออสเตรีย เมื่อปี ๑๙๘๒ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุโดยเป็นประเด็นที่น่าห่วงใยเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ๗ ประการสำหรับภูมิภาคนี้มีภารกิจเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการคือต้องเข้าใจถึงการเพิ่มของจำนวนผู้สูงอายุและผลที่มีต่อสังคมส่วนรวมการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ การสร้างสาธารณูปโภคด้านบริการโดยอาศัยสถาบันเป็นหลักและการเพิ่มบริการที่มีความจำเป็นต่อผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นซึ่งความห่วงใยทั้ง ๗ ประการได้แก่

ข้อ ๑. สถานภาพทางสังคมของผู้สูงอายุถูกมองว่าเป็นคนอ่อนแอ ไร้ความสามารถต้องได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลผู้อื่น ดังนั้น ในประเด็นที่รัฐบาลจะต้องพยายามสร้างภาพในเชิงบวกขึ้นแทนโดยอาศัยคุณค่าของผู้สูงอายุที่มีต่อครอบครัวและสังคมเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามีส่วนในกิจกรรมทางสังคมเศรษฐกิจและกิจกรรมของชุมชนเท่าที่เป็นไปได้

ข้อ ๒. ผู้สูงอายุกับครอบครัวรัฐบาลต่างๆ จะต้องสนับสนุนให้ครอบครัวมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นโดยการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่างๆ การจัดบริการด้านการรักษาพยาบาลการดูแลตามบ้านให้ผู้สูงอายุ การจัดสิ่งอำนวยการสนับสนุนเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างวัย

ข้อ ๓. สุขภาพและโภชนาของรัฐบาลจะต้องมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมที่เป็นระบบเพื่อให้ความรู้ในเชิงป้องกันเน้นชุมชนเป็นฐานในการดำเนินงานการมีระบบการประกันสุขภาพ

ข้อ ๔. ที่อยู่อาศัยการคมนาคมและการสร้างสภาวะแวดล้อมรัฐต้องสร้างหลักประกันด้านที่พักอาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น แผนงานด้านเคหะชุมชนเปิดโอกาสและให้ทางเลือกสำหรับผู้สูงอายุรวมทั้งการเตรียมเรื่องการเดินทาง การผ่อนผันเรื่องค่าโดยสาร

ข้อ ๕. ผู้สูงอายุในฐานะผู้บริโภคผู้สูงอายุมีความต้องการสินค้าและบริการที่ต่างไปจากกลุ่มอื่น รัฐบาลจึงต้องคุ้มครองสิทธิในฐานะผู้บริโภคหรือสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มีการรวมกลุ่มผู้บริโภคเพื่อปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนเองรวมทั้งการกำหนดมาตรฐานขั้นตอนของสินค้าและบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับภาคเอกชน

ข้อ ๖. หลักประกันด้านรายได้การคงไว้ซึ่งรายได้และการมีงานทำรัฐบาลจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของบุคคลในเรื่องการออมโดยการสร้างแรงจูงใจในการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุไม่มีงานทำได้รับการจ้างงานและมีแผนการเกษียณอายุที่มีความยืดหยุ่นการคุ้มครองทางด้านกฎหมายและแผนงานด้านประกันสังคม

ข้อ ๗. บริการทางสังคมและชุมชนรัฐบาลจะต้องเล็งเห็นถึงความจำเป็นของบริการทางสังคมที่จัดให้ผู้สูงอายุจะต้องมีเพียงพอโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อสร้างเครือข่ายบริการให้ครอบคลุมทั้งในเมืองและชนบทนอกจากนี้รัฐยังเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกของสมาคมต่างๆ

การดำเนินการตามแผนจะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐองค์กรเอกชนและหน่วยงานต่างๆในสังคม ซึ่งต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ในประเทศรัฐบาลมีข้อผูกพันที่จะต้องให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชน โดยจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอเพื่อสนองความพึงพอใจความต้องการซึ่งโครงสร้างการให้บริการขั้นพื้นฐานมีการวางแผน เพื่อยกระดับทักษะของบุคคลากรรวมทั้งสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การวิจัยเพื่อกำหนดนโยบายสำหรับผู้สูงอายุในการวางแผนและเป้าหมายรัฐบาลจะต้องคำนึงถึงความเท่าเทียมกันและกระจายการบริการในทุกพื้นที่การประสานงานรัฐบาลจะต้องร่วมมือสนับสนุนภาคเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อจัดบริการให้กับผู้สูงอายุมีการประสานงานและการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนโดยมีองค์กรประสานงานในระดับชาติทำหน้าที่กำหนดทิศทางของนโยบายรวมทั้งการระดมและจัดสรรทรัพยากรในประเด็นนี้อาสาสมัครจะเข้ามามีบทบาทยิ่งขึ้นสำหรับความร่วมมือในระดับภูมิภาค (ESCAP) จะมีบทบาทในเรื่องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดฝึกอบรมวิจัยทางช่วยเหลือทางวิชาการต่างๆ สุดท้ายของการประชุม

รัฐบาลประเทศต่างๆ เสนอให้มีการทบทวนความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและรายงานผลรวมทั้งข้อเสนอแนะคณะกรรมการในสมัยประชุมสามัญในปี ค.ศ. ๒๐๐๑ และหลังจากนั้นทุกๆปี[๗๒]

สรุปได้ว่า ข้อควรปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ คือต้องคอยดูแลและให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ ความปลอดภัยในชีวิตและที่อยู่อาศัย บริการสาธารณะ การบริโภค การออกกำลังกาย และสวัสดิการที่ควบคุมและเพียงพอ

ตารางที่ ๒.๑๕ สรุปแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, (๒๕๕๓).	กำหนดแผนยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุแห่งชาติเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างมีเป้าหมายและเป็นระบบ
สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้สูงอายุ, (๒๕๕๖), หน้า ๕๔.	การวิจัยเพื่อกำหนดนโยบายสำหรับผู้สูงอายุในการวางแผนและเป้าหมายรัฐบาลจะต้องคำนึงถึงความเท่าเทียมกันและกระจายการบริการในทุกพื้นที่การประสานงานรัฐบาลจะต้องร่วมมือสนับสนุนภาคเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อจัดบริการให้กับผู้สูงอายุมีการประสานงานและการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน

[๗๒] สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้สูงอายุ, **ผู้สูงอายุ: ขุมทรัพย์ทางปัญญา,** (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖), หน้า ๕๔.

๒.๓.๑๑ แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมกับบริการสำหรับผู้สูงอายุ

สถาบันสังคมตามแนวคิดทางสังคมวิทยาที่สำคัญประกอบด้วยสถาบันหลัก ๕ สถาบันคือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองและสถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางสังคมเหล่านี้มีความเป็นนามธรรม เป็นกรอบของการกำหนดแบบแผน พฤติกรรมให้แก่สมาชิกของสังคม เพื่อให้สมาชิกของสังคมปรับตัวตามมาตรฐานของสังคมนั้นให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถมีศักยภาพที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคมนั้น และสถาบันทางสังคมทุกสถาบัน หน้าที่ของสถาบันทางสังคมต่างๆที่มีต่อผู้สูงอายุมีดังนี้

๑. สถาบันครอบครัวและผู้สูงอายุ

ครอบครัวสถาบันพื้นฐานที่ผู้สูงอายุจะต้องมีปฏิสัมพันธ์และอาศัยในครอบครัว ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและสมาชิกคนอื่นๆ หลายลักษณะ ดังนี้[๗๓]

๑.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ที่ ผู้สูงอายุกับลูก อธิบายสัมพันธภาพหรือการปฏิบัติตนของพ่อแม่สูงอายุต่อลูก (ที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว) หรือลูก (ใหญ่) ที่เป็นผู้ใหญ่ เช่น ปฏิบัติต่อพ่อแม่ผู้สูงอายุจะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายประการ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของลูกและของพ่อแม่ สุขภาพของพ่อแม่ ที่อยู่อาศัย บุคลิกภาพของพ่อแม่ ศาสนาของพ่อแม่และลูก การจัดการทางสังคมของผู้สูงอายุกับสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยศึกษาผู้สูงอายุที่มีบุตรที่เป็นผู้ใหญ่อยู่ร่วมบ้านด้วยและสอบถามบุตรที่ไม่ได้อยู่ร่วมบ้านกับผู้สูงอายุ โดยวัดภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุด้วยดัชนี ๓ ตัวคือ

๑). จำนวนปัญหาในการทำกิจวัตรต่างๆด้วยตนเอง ได้แก่การอาบน้ำ/เข้าส้วม การทานอาหาร การใส่เสื้อผ้า การเดินไปมาภายในบ้าน

๒). ข้อจำกัดทางกาย ได้แก่ ความสามารถในการนั่งยองๆ การยกของหนัก ประมาณ ๑๐ กิโลกรัม การเดินทางระยะ ๑ กิโลเมตร และการเดินทางขึ้นบันได ๒-๓ ขั้น

๓). จำนวนโรคประจำตัว ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุที่มีปัญหาในการทำกิจวัตรสูง การอยู่ร่วมบ้านกับบุตรจะมีโอกาสสูง รวมทั้งบุตรจะทำงานบ้านให้สูง และบุตรที่อยู่ที่อื่นจะมาเยี่ยมสูงขึ้น ได้วิเคราะห์เพิ่มเติมอีกหลายประเด็น เช่น จำนวนบุตรน้อย การศึกษาบุตรสูง ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในเขตเมือง และผู้สูงอายุมีอายุสูง มีผลให้บุตรไม่ร่วมอยู่บ้าน (อยู่ที่อื่น) ผู้สูงอายุ สุขภาพดี การศึกษาของบุตรสูง ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในเขตเมือง ผู้สูงอายุไม่มีคู่สมรส (หม้าย อย่า แยก) มีผลให้บุตรตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างไกลผู้สูงอายุสุขภาพดี บุตรมีการศึกษาสูง ผู้สูงอายุในชนบท มีผลให้บุตรที่ไม่ได้อาศัย

---

[๗๓] ขวัญดาว กล่ำรัตน์, “ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์และสังคม**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๔).

กับบิดามารดาไม่มีเวลามาเยี่ยมเยียนบิดามารดาผู้สูงอายุ จากสภาพปัญหาในปัจจุบัน โอกาสที่บุตรจะอยู่ร่วมบ้านกับบิดามารดาน้อยลง โอกาสของสังคมไทยในอนาคตที่บุตรอยู่ห่างไกล จากบิดามารดามากขึ้นและโอกาสของปัญหาเครือข่ายเกื้อกูลในครอบครัวในอนาคตของผู้สูงอายุในชนบทสูงขึ้น

๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่า ตายายและหลาน ผู้สูงอายุมักมีความพึงพอใจในการสืบทอดคุณธรรมและผู้สูงอายุที่ได้รับการสนับสนุนให้ถ่ายทอดความรู้ความสามารถของตนด้าน คุณธรรมสูงจะมีความพึงพอใจที่ได้ถ่ายทอดคุณธรรมให้แก่เยาวชนในครอบครัวผู้สูงอายุด้วย

๑.๓ การรับรู้ของหลานที่มีต่อปู่ย่า ตายาย ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีบทบาทด้านการอบรมสั่งสอนบุตรให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือแก้ปัญหาในครอบครัว รวมทั้งเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตแก่บุตรหลานในครอบครัว แต่ไม่มีบทบาทในการเลือกคู่ครองให้กับบุตร ในส่วนของบทบาทต่อชุมชน เยาวชนเห็นว่าผู้สูงอายุมีบทบาทในการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย การจัดการด้านพิธีกรรมและการปฏิบัติธรรมทางศาสนา รวมทั้งการพูดชักจูงเพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน แต่บทบาทน้อยในด้านการเป็นผู้นำทางการปกครองและการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า นอกจากนั้นเยาวชนยังเห็นว่าผู้สูงอายุมีบทบาทในการถ่ายทอดคำสอนทางศาสนา การเสียสละกำลังกายและกำลังทรัพย์ในการช่วยเหลือชุมขนและเยาวชนยังมองเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุโดยไม่เห็นด้วยที่ผู้สูงอายุจะไม่มีบทบาทใดๆเลยในชุมชนเยาวชนที่แสดงความคิดเห็นดังกล่าวเป็นกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุด้วยในครอบครัวและมีความรู้สึกพอใจที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุ

๒. สถาบันเศรษฐกิจกับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุในปัจจุบัน ๑ ใน ๓ ยังต้องทำงานด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจมากกว่าเหตุผลอื่น เช่น ไม่มีรายได้ ไม่มีผู้เลี้ยงดู ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูคู่สมรสหรือผู้อุปการะ ซึ่งทำให้มีประเด็นควรต้องพิจารณาเกี่ยวกับงานผู้สูงอายุ คือ การพิจารณาอัตราการรับผู้สูงอายุเข้าทำงานการจัดหาแหล่งงานที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีการศึกษาน้อยและมีทักษะในการทำงานน้อย

๓. สถาบันศาสนากับผู้สูงอายุ

สถาบันศาสนานอกจากจะมุ่งระบุถึงศาสนาและพระหรือนักบวชแล้ว ยังหมายรวมไปถึงคำสอนทางศาสนาไว้ ๕ ประเภท คือ

๑.๑ ประเภทหวังจะเข้าถึงความเจริญอันสูงสุด สัจธรรมขั้นสูงมุ่งการหลุดพ้นจากทุกข์ หรือมุ่งหวังได้ประสบการณ์ที่ดี จิตใจอารมณ์ ที่มีความสงบสุข บุคคลประเภทนี้จะปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

๑.๒ ประเภทนับถือเลื่อมใสศาสนาเนื่องจากความเชื่ออย่างมั่นคงในศาสนาและคำสอน บุคคลที่สนใจศาสนาแบบนี้จะมีศรัทธาเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า เชื่อมั่นโดยไม่มีคำถามข้อสงสัย

๑.๓ ประเภทมุ่งเน้นและปฏิบัติที่พิธีกรรมเป็นสำคัญ เน้นการเข้ากิจกรรมทางศาสนา เช่นการสวดมนต์ถือศีลสวดอ้อนวอนพระผู้เป็นเจ้าการสารภาพบาป การเดินทางไปนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๑.๔ ประเภทที่สนใจศาสนาเนื่องจากการได้ศึกษาข้อมูลที่สนใจ เช่น อ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนาด้วยความพินิจพิเคราะห์ แล้วเกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความจริงและสมเหตุสมผลที่แต่ละศาสนากำหนดไว้ นำไปสู่การมีทัศนคติที่ดีและหันมาเลื่อมใสในที่สุด

๑.๕ ประเภทที่รวมลักษณะของประเภทที่หนึ่งถึงสี่เข้าด้วยกัน จากลักษณะบุคคลที่สนใจศาสนาไม่ว่าจะเป็นประเภทใด ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจหรือหันเข้าหาวัดหรือธรรมะเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุมาก

๔. สถาบันการศึกษากับผู้สูงอายุ

การศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการที่สำคัญของผู้สูงอายุ คือ ช่วยให้ผู้สูงอายุรักษาสถานภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจไว้ได้ เช่น ทำให้อ่านออกเขียนได้ จัดการรายได้ ติดตามข่าวสารได้ เพิ่มความรู้และทักษะได้ กลายเป็นคนมีประโยชน์ได้เข้าไปมีบทบาทในชุมชนและสังคมได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตได้ทำกิจกรรมใหม่ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้รับการศึกษาทำให้ผู้สูงอายุมีโอกาสในการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วย[๗๔]

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุต้องการความรัก และความอบอุ่น เคารพเชื่อฟังดูแลใกล้ชิด และความห่วงใยของคนในครอบครัว ซึ่งจะสามารถลด ปัญหาทางด้านภาพกายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เมื่อมีสุขภาพจิตใจที่ดีย่อมทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ผู้สูงอายุจะมีจิตใจที่เป็นสุข

ตารางที่ ๒.๑๖ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมกับบริการสำหรับผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ขวัญดาว กล่ำรัตน์, (๒๕๕๔)	ครอบครัวสถาบันพื้นฐานที่ผู้สูงอายุจะต้องมีปฏิสัมพันธ์และอาศัยในครอบครัวปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและสมาชิกคนอื่นๆ หลายลักษณะ

[๗๔] นภาพร ชโยวรรณ และแซก ซารีซิมเมอร์, **การบริหารเชิงกลยุทธ์,** (กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์, ๒๕๕๓), หน้า ๓๔.

๒.๓.๑๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

๑. ทฤษฎีความสูงอายุทางด้านร่างกาย (Biological Theory of elderly)

การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย โดยพิจารณาประสิทธิภาพการทำงานของร่างกาย เมื่ออายุมากขึ้นสภาพต่างๆ ของร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการทำหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ เช่น ผมหงอกสายตายาวขึ้น ความสามารถในการทำงานของกล้ามเนื้อลดลง เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายแต่ละคนจะเกิดขึ้นไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่างที่สำคัญ ได้แก่พันธุกรรม โรคหรือความเจ็บปวด สิ่งแวดล้อมหรือการปฏิบัติตัว โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ บุคคลที่อยู่ในครอบครัวที่ให้การดูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุข[๗๕]

๒. ทฤษฎีทางจิตวิทยา (Sociological Throy) การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ เมื่อร่างกายเปลี่ยนไปตามวัยที่เพิ่มขึ้น อารมณ์และจิตใจย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ในการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจพิจารณาความสามารถเหล่านี้ได้แก่ ความจำเป็นการเรียนรู้ สติปัญญา ความชำนาญ ความรู้สึกแรงจูงใจและอารมณ์ผู้ที่มีอายุจะมีลักษณะน้อยใจง่าย ไม่ยอมรับรู้ยึดมั่นความคิดตัวเองเป็นหลัก ไม่ค่อยยอมรับความรู้ใหม่ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะทำให้มีอารมณ์ไม่มั่นคง จู้จี้ขี้บ่น หงุดหงิดง่าย รวมทั้งวัยผู้สูงอายุนี้เป็นวัยที่หยุดทำงานผู้สูงอายุจะรู้สึกกลัวความหว้าเหว่ กลัวความสูญเสียความสำคัญ กลัวการถูกทอดทิ้งเกรงว่าจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ตลอดจนผู้สูงอายุต้องเผชิญกับการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก[๗๖]

๓. ทฤษฎีทำลายตัวเอง (Auto immune Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเป็นผู้สูงอายุเกิดจากร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันปกติน้อยลงพร้อมๆ กับการสร้างภูมิคุ้มกันทำลายตัวมากขึ้น ดังนั้นการที่ภูมิคุ้มกันปกติน้อยลงมีผลให้ร่างกายต่อสู้เชื้อโรคน้อยลงก่อให้เกิดการเจ็บป่วยง่าย[๗๗]

---

[๗๕] ประอรนุช เชื่อถือ, “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ”, **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตมหาวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๘).

[๗๖] กฤษณา บูรณะพงศ์, “ผู้สูงอายุกับการขัดเกลาทางสังคมในครอบครัวในการสืบทอดคุณธรรมแก่เยาวชนในกรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

[๗๗] สุพรรณ ไชยอำพร และสนิท สมัคการ, **คุณภาพชีวิตของคนไทย,** (กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, ๒๕๕๖), หน้า ๔๑.

๔. ทฤษฎีความปราดเปรื่อง (Intelligence Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้สูงอายุมีความปราดเปรื่อง และคงความเป็นปราชญ์อยู่ได้ต้องมีความสนใจศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลาเป็นผู้ใฝ่รู้และเป็นผู้สุขภาพดี ตลอดจนเป็นผู้ที่มีเศรษฐกิจดี[๗๘]

ตารางที่ ๒.๑๗ สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ประอรนุช เชื่อถือ, (๒๕๕๘)	บุคคลที่อยู่ในครอบครัวที่ให้การดูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุข
กฤษณา บูรณะพงศ์, (๒๕๕๕)	การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจเมื่อร่างกายเปลี่ยนไปตามวัยที่เพิ่มขึ้น อารมณ์และจิตใจย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ในการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจพิจารณาความสามารถเหล่านี้
สุพรรณ ไชยอำพร และสนิท สมัคการ, (๒๕๕๖, หน้า ๔๑)	ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเป็นผู้สูงอายุเกิดจากร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันปกติน้อยลงพร้อมๆ กับการสร้างภูมิคุ้มกันทำลายตัวมากขึ้น ดังนั้นการที่ภูมิคุ้มกันปกติน้อยลงมีผลให้ร่างกายต่อสู้เชื้อโรคน้อยลงก่อให้เกิดการเจ็บป่วยง่าย
สิปนนท์ เกตุทัต, (๒๕๕๔, หน้า ๒)	ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้สูงอายุมีความปราดเปรื่องและคงความเป็นปราชญ์อยู่ได้ต้องมีความสนใจศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลาเป็นผู้ใฝ่รู้และเป็นผู้สุขภาพดีตลอดจนเป็นผู้ที่มีเศรษฐกิจดี

[๗๘] สิปนนท์ เกตุทัต, **แนวคิดในการวิจัยและพัฒนาในอนาคตของประเทศไทย,** (กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิชั่นพริ้นท์มีเดีย จำกัด, ๒๕๕๔), หน้า ๒.

๒.๓.๑๓ การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

๑. วิวัฒนาการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

การดำเนินด้านผู้สูงอายุเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๖ แต่มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ หลังจากเข้าร่วมการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุโลกมีองค์กรดำเนินการด้านผู้สูงอายุเกิดขึ้นหลายองค์กร เช่น คณะกรรมการแห่งชาติ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย สมาคมคลังปัญญาผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการผู้สูงอายุ และองค์กรเอกชนอีกมากมายมีการจัดทำแผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๔ เป็นแผนแม่บทให้หน่วยงานต่างๆ มีนโยบายและมีแผนที่ชัดเจน มีการดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายมากขึ้น ทั้งองค์การช่วยเหลือผู้สูงอายุระหว่างประเทศและองค์กรภาครัฐ[๗๙] เช่น กรมอนามัยมีนโยบายในการสนับสนุนเครือข่ายการทำงานด้านผู้สูงอายุ นอกจากนี้ คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีตัวแทนจากกระทรวงต่างๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษา โดยเฉพาะสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีนายกรัฐมนตรีมาทำหน้าที่เป็นประธานแผนงานต่างๆ จึงได้รับการรับรองและมีผลในการปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีสากลว่าด้วยว่าผู้สูงอายุมีการเรียกร้องและแสวงหาบริการมากขึ้นจากองค์กรเอกชนต่างๆ มีผลทำให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสหวิทยาการรวมทั้งเกิดผลงานวิจัยด้านผู้สูงอายุอีกจำนวนมากมายและที่สำคัญคือการสนับสนุนจากพรรคการเมือง ๙ พรรคทำให้ปรากฏปฏิญญาผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมขึ้นมาหลังจากใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการประกาศใช้แผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๕ ประกอบด้วยมาตรการที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน พ.ศ. ๒๕๔๖ งานด้านผู้สูงอายุประสบความสำเร็จครั้งสำคัญมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผลให้มีการออกกฎหมายประกาศระเบียบในการดำเนินงานด้านผู้อายุของกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ อย่างกว้างขวาง

สรุปได้ว่า การวิวัฒนาการการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ได้พัฒนาขึ้นมาตามลำดับและประกาศใช้ในพระราชบัญญัติ ในในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

---

[๗๙] กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, **รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย,** (ห้างหุ้นส่วนจำกัด เทพเพ็ญวานิสย์, ๒๕๔๘), หน้า ๔-๗.

๒. การริเริ่มระบบสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

การจัดสวัสดิการสังคมประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๓ ยุคคือ ๑.) ยุคระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕–๒๔๙๙ ๒.) ยุคต่อมาอยู่ช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐–๒๕๓๔ ๓.) ยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น มาด้วยเหตุที่สังคมไทยมีค่านิยมเรื่องการมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเชื่อในเรื่องความกตัญญู และบาปบุญคุณโทษระบบสวัสดิการจึงถูกริเริ่มขึ้นมาโดยตั้งอยู่บนแนวคิดแบบ“บรรเทาปัญหา” (Residual Model of Social Welfare) โดยมีรัฐเป็นผู้ส่งความช่วยเหลือให้แก่กลุ่มคนที่ต้องการความช่วยเหลือ กลุ่มคนที่พึ่งตนเองไม่ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๘๓ จึงได้มีการจัดตั้งกรมประชาสงเคราะห์ขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบด้านการจัดสวัสดิการให้กลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่างๆ รวมทั้งผู้สูงอายุด้วย ปรัชญาพื้นฐาน ๓ ประการที่ใช้เป็นแนวในการจัดสวัสดิการสังคมได้แก่ แนวคิดด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights) แนวคิดว่าด้วยความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) และแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นธรรมในสังคม (Social Justice) การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๐ และปรากฏอยู่ในกรอบการปฏิบัติงานของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔ ด้วย[๘๐]

ต่อมาสวัสดิการที่รัฐจัดให้จึงได้เปลี่ยนแนวคิดมาเป็นการลดการพึ่งพิงจากสถาบัน (Deinstutionalization) สร้างความตะหนักถึงการพึ่งตนเอง และให้ความสำคัญกับปัจเจกชนว่ามีสิทธิเสรีภาพในการเลือกใช้บริการ แผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕–๒๕๖๕ จึงพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อว่า ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคมและสมควรส่งเสริมให้คงคุณค่าไว้ให้นานที่สุด ชุมชนและครอบครัวต้องเป็นหลักในการดูแลแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพาโดยรัฐเป็นผู้รับผิดชอบระบบบริการเสริมอย่างไรก็ตามรูปแบบของการจัดบริการของรัฐในระยะหลังนี้ก็ยังคงเน้นที่การให้ความช่วยเหลือในปัจจัยพื้นฐาน ระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันจำแนกตามประเภทบริการ ๓ ประเภท สรุปได้ดังนี้

๒.๑ การประกันสังคม (Social Insurance) เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิตและคุ้มครองลูกจ้าง ปัญหาการขาดรายได้เมื่อเกษียณอายุการทำงานสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ผู้สูงอายุได้รับการเกื้อหนุนจากครอบครัวน้อยลง ปัญหาสุขภาพที่เรื้อรังส่งผลให้ตัวเลขค่าใช้จ่ายในการพยาบาลสูง เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญและอาจรุนแรงมากยิ่งขึ้น หากไม่มีการวางแผนเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาการสร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การออมเพื่อเกษียณอายุมีความจำเป็นในสังคมไทย เนื่องจาก

---

[๘๐] คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี **“สถานการณ์ผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔)”,** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕), หน้า ๒๐-๒๗.

สัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุสูงขึ้น มีอัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุ (สัดส่วนของจำนวน ผู้สูงอายุต่อประชากรวัยแรงงาน) สูงขึ้นการเกื้อหนุนจากครอบครัวอาจลดลงการออมจึงมีความสำคัญสำหรับวัยเกษียณ ปัญหาของการออมเพื่อเกษียณอายุคือ การออมครัวเรือนต่ำระหว่างปี พ.ศ.๒๕๓๖-๒๕๔๖ การออมภาคครัวเรือนของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง และส่วนใหญ่เป็นการออมแบบบัญชีออมทรัพย์ จึงควรพัฒนาและส่งเสริมรูปแบบการออมแบบผูกพันในระยะยาวเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องเสถียรภาพของกองทุนประกันสังคม เนื่องจากระบบกองทุนเป็นการจ่ายเงินเข้ากองทุนโดยที่ผู้ที่อยู่วัยทำงานและรัฐจ่ายเงินให้ผู้เกษียณอายุ โดยที่รัฐบาลไม่มีการเก็บเงินสะสมเพื่อเป็นกองทุน ดังนั้นเมื่อสัดส่วนและจำนวนผู้สูงอายุสูงขึ้น การจ่ายผลประโยชน์ให้กับผู้เกษียณจึงเพิ่มขึ้น คาดว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีสถานะเงินสะสมติดลบ ปัญหาสุดท้ายของการออมเพื่อเกษียณอายุคือ ผู้สูงอายุที่ไม่มีหลักประกันเรื่องรายได้ เช่น แรงงานนอกระบบ โดยเฉพาะแรงงานภาคเกษตร และแรงงานที่มีรายได้ต่ำไม่มีระบบการออมเพื่อเกษียณรับรองและไม่สามารถเข้าถึงการออมได้ ประเทศไทยมีระบบประกันสังคมที่ดีคือ มีเสาหลัก ๕ ต้น ได้แก่[๘๑]

๑) ระบบเบี้ยยังชีพเป็นระบบประกันที่ไม่ต้องจ่ายสมทบ (Noncontributoruy Pillar)

๒) ระบบบำเหน็จ / บำนาญข้าราชการ เป็นค่าตอบแทนที่ข้าราชการปฏิบัติมานานหรือเกษียณอายุราชการ และกองทุนประกันสังคมรวมทั้งระบบประกันสังคมกรณีชราภาพ เป็น กองทุนที่ให้ความคุ้มครองลูกจ้างที่ประกันตนกรณีว่างงาน เจ็บป่วย คลอดบุตร เสียชีวิต รวมทั้งชราภาพ เมื่อทำงานมาอายุครบ ๕๕ ปี โดยเงินบำเหน็จชราภาพจ่ายเป็นรายเดือนตลอดชีวิต มีเกณฑ์ในการคำนวณตามระเบียบที่กำหนด และเงินบำเหน็จชราภาพจ่ายเป็นเงินก้อนครั้งเดียว

๓) กองทุนบำเหน็จข้าราชการ (กบข.) เป็นการส่งเสริมการออมของข้าราชการเพื่อวัยเกษียณอายุราชการ ให้กับข้าราชการที่เป็นสมาชิกและกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติเป็นกองทุนบังคับที่กำหนดเงินสะสมแน่นอนที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ (ผลการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติปี ๒๕๕๑ คณะกรรมการจัดเวทีสมัชชาผู้สูงอายุปี ๒๕๕๑ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒๕๕๑) ได้เสนอระบบบำนาญแห่งชาติเพื่อการพัฒนาต่อไป จุดอ่อนของกองทุนนี้คือ มุ่งส่งเสริมการออมเฉพาะแรงงานในระดับเท่านั้น ไม่ได้แก้ไขแรงงานนอกระบบหรือผู้ด้อยโอกาส

๔) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรองเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) หรือระบบการออมผ่านบริษัทประกันแบบเงินได้ประจำ

---

[๘๑] สำนักส่งเสริมสวัสดิ์ภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้วยโอกาสคนพิการ, **ผู้สูงอายุพระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖**, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖), หน้า ๕๒.

๕) ประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่รัฐรับผิดชอบค่าบริการด้านสุขภาพอย่างครอบคลุมทุกคน ตามเกณฑ์และขอบเขตที่กำหนด ระบบหลักประกันด้านรายได้สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยยังไม่เป็นแบบหลายชั้น (multi–pillar) อย่างถ้วนหน้า โดยมี ๒ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ ๑ เป็นระบบและมีกฎหมายรองรับ ได้แก่ ระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม กองทุนครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนหุ้นระยะยาว บริษัทประกันชีวิตและระบบเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ลักษณะที่ ๒ ไม่เป็นทางการเป็นระบบสวัสดิการภาคประชาชน เช่น กลุ่มสัจจะวันละ ๑ บาท อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ข้อดีคือ ชุมชนรับรู้ปัญหาที่แท้จริงผู้สูงอายุที่มีความเดือดร้อนจริงจึงได้รับความช่วยเหลือตามความต้องการ ข้อด้อยคือ หากชุมชนไม่เข้มแข็งและผู้นำไม่มีคุณธรรมระบบนี้ก็อาจจะไม่เกิดขึ้นและไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ผลการวิจัยเสนอแนะการสร้างหลักประกันด้านรายได้สำหรับผู้สูงอายุแบบถ้วนหน้า โดยใช้หลัก ๕ ประการ คือ

ประการที่ ๑ ผู้สูงอายุคนไทยทุกคนมีสิทธิได้รับบำนาญชราภาพ

ประการที่ ๒ การได้รับบำนาญต้องมีเงินออม

ประการที่ ๓ เป็นจำนวนเงินขั้นต่ำเพื่อการดำรงชีพและในอัตราคงที่

ประการที่ ๔ รัฐเริ่มทุนให้หนึ่งหมื่นล้านบาท (ใกล้เคียงกับการจ่ายเบี้ยยังชีพ)

ประการที่ ๕ รัฐสนับสนุนเงิน ๑ ใน ๓ ของค่าใช้จ่ายบำนาญแต่ละปี ผลการวิจัยได้จำลองทางเลือกไว้ ๓ แบบดังนี้

แบบที่ ๑ จ่ายบำนาญให้ผู้สูงอายุ ๖๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นค่าอาหารขั้นต่ำ ตามเส้นความยากจน รัฐจะแบกรับภาระงบประมาณไม่เกิน ๒๒,๐๐๐ ล้านบาท

แบบที่ ๒ เพิ่มบำนาญให้ผู้สูงอายุเป็นคนละ ๙๐๐ บาทต่อเดือนจนครอบคลุม เรื่องที่อยู่อาศัยเสื้อผ้าและยารักษาโรคภาระงบประมาณในอีก ๔๐ ปีงบประมาณ ๒๓,๐๐๐-๓๒,๐๐๐ ล้านบาท

แบบที่ ๓ เริ่มการออมตั้งแต่ ๒๕ ปี จ่ายบำนาญให้ผู้สูงอายุคนละ ๖๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งภาระงบประมาณเหมือนแบบที่ ๑ และ ๒ จึงมีความมั่นคงทางการเงินค่อนข้างสูงและสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับบำนาญได้มากกว่าอย่างไรก็ตามกองทุนทั้ง ๒ แบบอาจประสบปัญหาการขาดดุลในอนาคตหากโครงสร้างประชากรยังดำเนินต่อไป เช่นปัจจุบัน

๒.๒ การช่วยเหลือสาธารณะ (Public Assistance) เป็นการสงเคราะห์แบบให้เปล่าสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เพราะช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ด้อยโอกาสทางสังคมและไร้ที่พึ่ง รูปแบบของสวัสดิการที่มีอยู่คือ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการจ่ายเงินแบบให้เปล่าตามระเบียบของกองทุนส่งเสริม สวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน พ.ศ. ๒๕๓๖ สำหรับผู้สูงอายุที่ยากไร้และประสงค์จะอยู่บ้านของตนเอง ปัจจุบันจ่ายให้รายละ ๕๐๐ บาทต่อเดือนต่อคนและถ่ายโอนความรับผิดชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพจำนวน ๑.๗๖ ล้าน

คนเป็นเงิน ๑๐,๕๗๙ ล้านบาท การพยากรณ์รายจ่ายด้านเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุพบว่าในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า รายจ่ายส่วนนี้จะขึ้นเป็นประมาณ ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท แม้ว่าการสงเคราะห์ด้วยเบี้ยยังชีพจะไม่สอดคล้องกับแนวคิดการส่งเสริมการพึ่งตนเอง อีกทั้งยังเป็นภาระหนักของรัฐบาลที่มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น แต่บุคคลหลายฝ่ายมีความช่วยเหลือที่ยังจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุที่เดือดร้อนแม้เงินจะไม่มาก สำหรับแต่ละคน แต่ก็ช่วยลดการพึ่งพาลูกหลานได้บ้างผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งจึงรู้สึกว่ามีศักดิ์ศรีมากขึ้น

๒.๓ การบริการสังคม (Social Services) เป็นระบบบริการที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน กองทุนดูแลผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่ง โดยสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุเป็นโครงการที่ ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่งใน ๓ ด้านได้แก่ การให้ความช่วยเหลือกรณีเดือดร้อนจาก การถูกทารุณกรรมถูกแสวงหาผลประโยชน์มิชอบด้วยกฎหมายและถูกทอดทิ้ง (รายละ ๕๐๐ บาท อ้างอิงจากเอกสารเผยแพร่ปี ๒๕๔๙) การสนับสนุนการจัดงานศพผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน (รายละ ๒,๐๐๐ บาท) และการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่พักอาหารและ เครื่องนุ่งห่ม (รายละ ๒,๐๐๐ บาท) ประกอบด้วยบริการด้านต่างๆ ๕ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านสุขภาวะ ประกอบด้วย หลักประกันทั่วหน้า ถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่รัฐมอบให้เพื่อเป็นการ สร้างหลักประกันให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพได้ตามความเป็นจริงโดย ขอบเขตการให้บริการครอบคลุมด้านการตรวจสุขภาพการรักษาพยาบาล และการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ดำเนินงานโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อให้ประชาชนในทุกพื้นที่ได้รับหลักประกันสุขภาพที่เหมาะสมกับความต้องการในแต่ละท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนให้เป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบ หลักประกันสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตในระดับท้องถิ่น โดยมีสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงมหาดไทย สมาคมการบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันติบาทเทศบาลแห่งประเทศไทยและสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ร่วมมือกันให้การสนับสนุนองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น (คือองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล) ได้บริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพอย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานหลักประกันแห่งชาติ ๒๕๔๕) บริการเชิงรุกของ สปสช. รูปแบบหนึ่งคือการจัดสรรงบประมาณ “กองทุนตำบล” เพื่อให้ผู้สูงอายุที่รวมตัวกันในลักษณะชมรม ขอทุนสนับสนุนไปทำโครงการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๖๔) นำไปประกาศกระทรวงสาธารณสุขให้จัดช่วงทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก (กระทรวงการพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๔๘) ในทางปฏิบัติ มีปัญหาในการปฏิบัติในสถานการณ์จริงโดยเฉพาะ สถานพยาบาลหรือในแผนกที่มีการจัดช่องทางด่วนหรือช่องทางสีเขียวสำหรับผู้สูงอายุ มีปัญหาในทางปฏิบัติในสถานการณ์จริงโดยเฉพาะ สถานพยาบาลหรือในแผนกที่มีผู้ป่วยสูงอายุจำนวนมากเนื่องจากจำนวนผู้ป่วยสูงอายุที่มากแต่กลับต้องมาเข้ารับบริการที่จำกัดในการช่องทางด่วนเพียงช่องเดียว ซึ่งบางแห่งการบริหารจัดการไม่ดีอาจทำให้ต้องใช้เวลาในการขอรับบริการนานกว่าเดิมการจัดช่องทางด่วนสำหรับผู้สูงอายุจึงเหมาะสำหรับแผนกที่มีผู้ป่วยสูงอายุจำนวนไม่มากเท่านั้น

การดูแลบ้าน (Home Care) เป็นบริการสุขภาพที่จัดว่าเป็นสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุรูปแบบหนึ่ง เพราะผู้สูงอายุที่มีอายุมากๆ มักมีภาวะพึ่งพาและมีโรคเรื้อรังจำเป็นต้องได้รับการเยี่ยมบ้านจากพยาบาลและทีม สหวิทยาการซึ่งต้องมีความชำนาญทางคลีนิค ประกอบกับมีทักษะในการบริหารจัดการและทักษะทางสังคม เพื่อให้บริการที่สอดคล้องกับภาวะสุขภาพของผู้ใช้บริการภายในบริบทของครอบครัว ข้อดีของการเยี่ยมบ้าน คือ เหมาะสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่อาการไม่รุนแรงและไม่สะดวกในการเดินทางมาตรวจรักษาที่โรงพยาบาลเป็นการลดค่าเดินทางของผู้ใช้บริการ และผู้สูงอายุส่วนมากพึงพอใจที่จะรับการรักษาที่บ้าน อันเป็นผลดีต่อการหายของโรคด้วยนอกจากนี้ บทบาทของพยาบาลในการเป็นผู้มาเยือนผู้สูงอายุและครอบครัวอยู่ในฐานะเจ้าบ้านจะรู้สึกเป็นผู้มีอำนาจพยาบาลสามารถใช้สถานการณ์เช่นนี้ส่งเสริมพลังอำนาจให้แก่ผู้ใช้บริการและครอบครัวได้ พยาบาลที่เยี่ยมบ้านสามารถนำข้อมูลข่าวสารไปให้ใช้บริการและชุมชนได้ ในขณะเดียวกันเป็นโอกาสที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ ความสามารถของใช้บริการและชุมชนรวมถึงแหล่งทรัพยากรของชุมชนด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถของผู้ใช้บริการครอบครัวและชุมชนในการแก้ปัญหาต่างๆ รูปแบบของการดูแลสุขภาพที่บ้านประกอบด้วย ๔ ระยะ คือ ๑) ระยะเตรียม เป็นการเตรียมวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยตั้งแต่อยู่ในโรงพยาบาล ๒) ระยะเยี่ยมครั้งแรก ๔ สัปดาห์หลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล) เป็นการประเมินสภาพปัญหาความต้องการของผู้สูงอายุและศักยภาพของผู้ดูแล ๓) ระยะเยี่ยมประเมินซ้ำ (๔-๖ สัปดาห์หลังจำหน่าย) เป็นระยะของการติดตามการ ดูแลอย่างต่อเนื่อง และให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ๔) ระยะประเมินผล (หลัง ๑๖ สัปดาห์) เป็นการประเมินผลจากทีมสหสาขาวิทยาการ อย่างไรก็ตามนโยบายการประกันสุขภาพถ้วนหน้าไม่เอื้อต่อการดูแลที่บ้านเนื่องจากไม่สามารถเบิกอุปกรณ์ที่ใช้ในโรงพยาบาล ไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่บ้านได้ เช่น อุปกรณ์ทำแผลสายสวนปัสสาวะ สายยางดูดเสมหะ ทำให้ผู้ป่วยไม่อยากกลับบ้านไปรักษาต่อที่บ้านหรือญาติทิ้งผู้ป่วยไว้โรงพยาบาล[๘๒]

---

[๘๒] นารีรัตน์ จิตรมนตรี และนวลขนิษฐ์ ลิขิตลือชา, **หลักประกันสุขภาพ : บทเรียนจากประเทศในเอเชีย**, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๐), หน้า ๔๓-๔๗.

ตัวอย่างโครงการอบรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ชุมชนสามเหลี่ยม หนองแวงตราชู จังหวัดขอนแก่น เริ่มต้นจากการจัดการประชุมระดมสมองผู้สูงอายุในชุมชน ผู้นำและกรรมการชุมชน อสม. แพทย์ นักศึกษาพยาบาลและอาจารย์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อพัฒนาบริการสุขภาพที่เอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ประกอบด้วยการจัดทำ ทำเนียบผู้สูงอายุ การปรับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ศูนย์กลางสุขภาพชุมชนสามเหลี่ยมให้เหมาะกับผู้สูงอายุ เช่น จัดทำทางลาด จัดช่องทางด่วนสำหรับผู้สูงอายุ การให้ยืมอุปกรณ์ เยี่ยมบ้าน การอบรมดูแลผู้สูงอายุ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม[๘๓]

๒) ด้านการศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการโดยศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (ศกผ) ได้พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ ตามความต้องการและความสนใจของผู้สูงอายุ มีแผนปฏิบัติการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) การดำเนินงานประกอบด้วยโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ (เช่น การให้การศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรอาชีพระยะสั้น การให้ความรู้พื้นฐานคอมพิวเตอร์และการใช้อินเตอร์เน็ต การศึกษาตามอัธยาศัย) โครงการเสริมสร้างคุณค่าและการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับผู้สูงอายุ (เช่นจัดเวที ชาวบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการถ่ายทอดและเผยแผ่ภูมิปัญญาท้องถิ่น) โครงการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ (เช่น ฝึกอบรมบริหารจัดการองค์กร ผู้สูงอายุ ค่ายเรียนรู้จำลอง กิจกรรมในชุมชน) โครงการส่งเสริมเครือข่ายพัฒนางานผู้สูงอายุ และโครงการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ (เช่น ฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องจิตวิทยาและการดูแล ผู้สูงอายุเบื้องต้น) ซึ่งผลผลิตจากการศึกษานอกโรงเรียนเหล่านี้มีจำนวน ๑๕๖,๐๓๘ คน จากทั้ง ๕ ภาค ในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด (ร้อยละ ๓๒.๔) รองลงมาคือ ผู้สูงอายุในภาคเหนือ (ร้อยละ ๒๓.๖) และภาคกลาง (ร้อยละ ๒๑.๖ สำหรับบริหารงานการศึกษา นอกโรงเรียน ๒๕๕๑) ทิศทางการพัฒนางาน ด้านผู้สูงอายุในปี ๒๕๕๑ (สำนักบริหารงานบริหาร การศึกษานอกโรงเรียน ๒๕๕๑)

๓) ด้านที่อยู่อาศัย การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยและการดูแล เป็นบริการในสถานสงเคราะห์สำหรับ ผู้สูงอายุที่ครอบคลุมความจำเป็นในด้านปัจจัย ๔ รวมทั้งการบริการด้านการรักษาพยาบาล กายภาพบำบัด ศาสนกิจงานอดิเรก นันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมปัจจุบันมีสถาบันสงเคราะห์ของรัฐ ๒๑ แห่งให้บริการได้ ๓,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้มี ๑๓ แห่งที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมเป็นผู้รับผิดชอบ

---

[๘๓] สำนักส่งเสริมสวัสดิ์ภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้วยโอกาสคนพิการ, **ผู้สูงอายุพระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖**, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖), หน้า ๕๒.

และอีก ๘ แห่งจัดเป็นศูนย์สาธิตสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปัญหาของบริการในสถานสงเคราะห์คือขาดแคลนบุคคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

นอกจากนี้ เกณฑ์ในการรับผู้สูงอายุเข้ารับบริการ กำหนดให้เป็นผู้ที่ยังช่วยเหลือตนเองได้ จึงขัดกับแนวคิดที่ควรช่วยเหลือผู้ที่มีภาระพึ่งพา และไม่มีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่เพื่อรองรับผู้สูงอายุที่อยู่นานจนช่วยเหลือตนเองไม่ได้และแม้ว่าการดูแลจะครอบคลุมทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เป็นเวลานานจะรู้สึกเหงา คิดถึงลูกหลาน บางรายกลับไปอยู่บ้านบางรายมีอาการซึมเศร้าและโครงการวัยทองนิเวศน์ที่เชียงใหม่ สว่างนิเวศ ที่บริการที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุ พบว่ามีผู้สูงอายุหลายคนที่อยู่ได้ไม่นาน ต้องย้ายที่อยู่ บ้างก็ย้ายกลับไปอยู่บ้านเพราะน้อยใจลูกหลาน บางคนก็คิดถึงลูกหลาน ซึ่งผลการศึกษาความต้องการหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ อยากอยู่กับ ดังนั้นแผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุจึงควรมุ่งขยายบริการในรูปศูนย์บริการหน่วยสงเคราะห์เคลื่อนที่และจำกัดจำนวนสถานสงเคราะห์ไว้เท่าที่จำเป็น

๔) ด้านการมีงานทำและมีรายได้ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช.เป็นผู้ใช้งบประมาณ ๘๐ ล้านบาทในการพัฒนาระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ ๗๖ จังหวัด โดยสนับสนุนจังหวัด ๑ ล้านบาทเป็นโครงการที่ยึดหลักการให้ผู้สูงอายุเป็นการนำในการกำหนดและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุกันเองในขณะที่ พอช. และกลไกพัฒนาในท้องถิ่นเป็นผู้ร่วมสนับสนุน ตัวอย่างจังหวัดที่เป็นที่รู้จักคือ “โครงการสวนปาล์ม” จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดหนึ่งที่ผ่านกระบวนการจัดทำโครงการจนเกิดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันโดยมีแนวคิดหรือ มีปรัชญาร่วมกันคือ “ไม่ให้แบ่งไม่ให้สูญ ต้องถึงมือผู้สูงอายุ” มีการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในชนบท มากกว่าครึ่ง มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อยากทำงาน ผู้สูงอายุที่ยากจนไม่ค่อยมีโอกาสได้ เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

๕) ด้านบริการสังคมและนันทนาการ ประกอบด้วย ชมรมผู้สูงอายุ รูปแบบบริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่มีการพัฒนาขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน ชมรมผู้สูงอายุเป็นการรวมกลุ่มกันทางสังคมของผู้สูงอายุที่มีความสนใจและมีอุดมการณ์ร่วมกันในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยเฉพาะการสร้างคุณภาพทั้งทางกาย จิตและสังคม เพื่อให้ชีวิตมีคุณค่าและมีประโยชน์ทั้งแก่ตนเองครอบครัวและสังคมโดยมีสภาผู้สูงอายุและกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้สนับสนุน แต่ผู้บริหารจัดการและการดำเนินการหลักคือ กลุ่มผู้สูงอายุเอง การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุในลักษณะเครือข่ายทำให้งานด้านผู้สูงอายุเข้มแข็งมากขึ้น ดั่งเช่น โครงการพันธมิตรเครือข่ายผู้สูงอายุจังหวัดเชียงใหม่ (Age Net) ที่เป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง ศูนย์ อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ หมายถึง “สถานที่รวมสำหรับองค์การชุมชนและผู้สูงอายุใช้ในการจัดบริการและกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ” เป็นสถานที่ที่

เป็นศูนย์รวมขององค์การชุมชนและผู้สูงอายุ เพื่อจัดกิจกรรมด้านสุขภาพสังคม จิตและปัญญา โดยแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์อเนกประสงค์ คือ

๑. การใช้ชุมชนเป็นฐานในการให้บริการ (Community–Based Approach) เป็นการลดการพึ่งพิงจากบริการภายนอก (Deinstitutionlization) เน้นการมีส่วนร่วมและเครือข่ายทางสังคม ส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุ มุ่งใช้คุณลักษณะเด่นของชุมชนและทรัพยากรใน ชุมชน

๒. การดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ (Long-Term Care System) เป็นการดูแลอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงระหว่างการดูแลในครอบครัว สถาบัน และชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ต้องการดูแลและสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓. การจัดบริการแบบองค์รวม เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างครอบคลุมทั้งทางร่างกายและจิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ (Spiritual Development) วัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งศูนย์อเนกประสงค์ สรุปได้ ดังนี้

ก. ผู้สูงอายุได้รับการเสริมสร้างสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์รวมทั้งด้านจิตวิญญาณ

ข. เป็นแหล่งรวบรวม อนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ค. ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นผู้สูงอายุที่ทันสมัย และก้าวหน้า

ง. ผู้สูงอายุได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง

จ. ผู้สูงอายุได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่จากการร่วมกิจกรรมกับบุคคลต่างวัย

รูปแบบการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุในศูนย์อเนกประสงค์ อาจมีลักษณะแตกต่างกัน ๓ แบบ ดังนี้

แบบที่ ๑. รูปแบบอาสา (Volunteer Model) เป็นศูนย์ที่ให้บริการแก่ผู้สูงอายุแบบเช้าไปเย็นกลับ (Day Center) บริการที่จัด เช่น การตรวจรักษาโรค การให้คำปรึกษา การฟื้นฟูสภาพกายบำบัด บริการนันทนาการ กิจกรรมเสริมรายได้ ตัวอย่างคือ ศูนย์บริการผู้สูงอายุดินแดง

แบบที่ ๒. รูปแบบศูนย์บริการสังคม (Social Servicies Model) ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่มีความเดือดร้อน ขาดผู้ดูแล บริการที่จัดให้ เช่นบริการอาหาร การดูแลเมื่อเจ็บป่วย กายภาพบำบัด นันทนาการ บางแห่งมีรถรับ-ส่ง ตัวอย่างเช่น ศูนย์เอื้ออาทรผู้สูงอายุ จังหวัดตราด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดพัทลุง

แบบที่ ๓. รูปแบบศูนย์ที่บูรณาการจัดบริการด้านสุขภาพและด้านสังคม เพื่อพัฒนาสุขภาวะด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณของผู้สูงอายุ รวมทั้งผู้ที่มีอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไปให้เตรียมพร้อมสำหรับเป็นผู้สูงวัยและดูแลตนเองได้การดำเนินงานของศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุหากสามารถขยายการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นรวมทั้งเพิ่มการดูแลผสมผสานการดูแลกลางวัน (Day Care Center) จะเป็นการส่งเสริมศักยภาพของศูนย์ฯให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุให้ครอบคลุมมากขึ้น อย่างไรก็ดีการจัดตั้งศูนย์อเนกประสงค์ ควรให้

ความสำคัญในเรื่องศักยภาพของชุมชน ผู้นำการปฏิบัติและคณะทำงานและควรบูรณาการบริการทั้งด้านสุขภาพและด้านสังคม[๘๔]

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ มาตรา ๑๑ ระบุว่าผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุในรูปแบบศูนย์บริการและศูนย์สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ไม่ประสบผลสำเร็จเพราะผู้สูงอายุเข้าไปไม่รู้ว่าจะทำอะไร ไม่ได้ส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุสิ่งที่ต้องการพัฒนาและการสนับสนุนประธานศูนย์ฯเสนอความเห็นว่าต้องการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกเรื่องกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้มีความรู้กระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและเป็นการเสริมพลังให้สมาชิกจากการที่มีความรู้มากขึ้นมีโอกาสได้แสดงศักยภาพของตนเอง นอกจากนี้ ยังต้องการให้ผู้สูงอายุมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้ผู้สูงอายุเป็นคนที่มีศักยภาพ มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างมีศักดิ์ศรีตลอดจนสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วย[๘๕]

กองทุนผู้สูงอายุ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุนทุนอุดหนุนโครงการสำหรับองค์กรของผู้สูงอายุหรือองค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีศักยภาพความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยโครงการที่จะได้รับทุนอุดหนุนนี้จะต้องตอบสนองความต้องการหรือเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง ต้องมีแนวทางการดำเนินงานที่เน้นสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและที่สำคัญ โครงการต้องการหรือเพื่อแก้ปัญหาชุมชนอย่างแท้จริง ต้องมีแนวทางการดำเนินงานที่เน้นสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและที่สำคัญโครงการต้องมีวัตถุประสงค์และกระบวนการดำเนินงานอย่างชัดเจน นอกจากการให้ทุนสนับสนุนโครงการด้านผู้สูงอายุแล้วกองทุนผู้สูงอายุยังให้ทุนประกอบอาชีพทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มรวมถึงการให้ความช่วย เหลือผู้สูงอายุที่ถูกทารุณกรรมถูกแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบและผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ

สรุปได้ว่าจัดสวัสดิการให้ควบคลุมทุกด้าน ด้านสุขภาพควรอบรม สนทนาธรรมสนับสนุนบริการเรื่องกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ดูแลเรื่องที่ พักให้ปลอดภัยและเหมาะสมส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้และมีกองทุนผู้สูงอายุ

---

[๘๔] สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์, “สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย”, **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม–มิถุนายน ๒๕๕๗): ๗๗-๘๐.

[๘๕] พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐, **ราชกิจจานุเบกษา ๑๓๔,** (๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐), หน้า ๓๖.

หลักการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุตามมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (๒๕๔๘) ได้จัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุขึ้นหลังจากที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ สนองตอบความต้องการและสร้างความผาสุกแก่ประชาชนโดยมีกรอบแนวคิด ในการจัดสวัสดิการสังคมและการบริการสาธารณะแก่ผู้สูงอายุ ๖ ด้าน ดังนี้ คือ[๘๖]

๑. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล

๑.๑ จัดตั้งศูนย์บริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ บริการตรวจสุขภาพที่บ้าน บริการให้ความรู้แนะนำ การดูแลสุขภาพที่ถูกวิธีให้กับผู้ที่ดูแลผู้สูงอายุ เช่น การจัดโครงการฝึกอบรมให้ผู้ที่ต้องดูแลผู้สูงอายุในครัวเรือน

๑.๒ บริการตรวจสุขภาพประจำปี บริการให้คำแนะนาเกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บเป็นรายบุคคล ออกบัตรประจำตัวให้กับผู้สูงอายุเพื่อรักษาฟรีในโรงพยาบาลโดยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาล ค่ารักษาพยาบาลในที่นี้หมายถึง เงินที่สถานพยาบาลเรียกเก็บในการรักษาพยาบาลรัฐตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการสงเคราะห์ ผู้สูงอายุด้านการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๓ การบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ บริการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล การประกันสุขภาพ บริการด้านกายภาพบำบัด

๒. ด้านรายได้

๒.๑ จัดสวัสดิการด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจนและไม่มีแหล่งพึ่งพิงที่เพียงพอส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน การช่วยเหลือค่าครองชีพประจำวัน จ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

๒.๒ ให้ส่วนลดในรายการต่างๆ เช่น ค่าซื้อยา ค่าโดยสารรถสาธารณะ ค่าโรงแรม กิจการด้านบันเทิง และสถานที่ราชการ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน อุทยานแห่งชาติ ฯลฯ ให้ทุนประกอบอาชีพที่เหมาะสม

๓. ด้านที่พักอาศัย

๓.๑ บ้านพักคนชราเป็นบริการที่พักอาศัยที่จัดให้แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพร่างกายและอารมณ์ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางด้านการเงินหรือปัญหาอื่นๆ อันเป็นเหตุจำเป็นที่ต้องแยกออกจากครอบครัว หรือผู้มีรายได้น้อย

---

[๘๖] วรรณภา ศรีธัญรัตน์ และผ่องพรรณ อรุณแสง, **ระบบบริการสุขภาพและหลักประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศอังกฤษ**, (ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, ๒๕๔๕), หน้า ๒๐-๒๓.

๓.๒ สถานพยาบาลเป็นบริหารที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการรักษาพยาบาลเป็นประจำและต่อเนื่อง หรือต้องการการดูแลรักษาอย่างใกล้ชิด

๔. ด้านนันทนาการ

๔.๑ การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นศูนย์กลางข่าวสาร แหล่งพบปะสังสรรค์ของผู้สูงอายุ รวมทั้งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จัดทัศนศึกษาด้านศาสนา ด้านศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ

๔.๒ ศูนย์บริการผู้สูงอายุ เพื่อให้การปรึกษาแก่ผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัวเป็นสถานที่ออกกาลังกาย เล่นกีฬา พักผ่อนหย่อนใจ ทำงานอดิเรก เป็นต้น

๔.๓ สโมสรผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์รวมของผู้สูงอายุในการพักผ่อน ออกกำลังกาย พบปะสังสรรค์ การรับบริการตรวจสุขภาพ การเรียนอาชีพเสริม การเรียนภาษา การรับปรึกษาปัญหา การบำเพ็ญประโยชน์ให้สังคม เช่น สอนหนังสือ สอนลีลาศ ตลอดจนการเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยและพิการ

๔.๔ บริการนันทนาการ งานรื่นเริงในวันนักขัตฤกษ์การจัดกิจกรรมนันทนาการร่วมกับเยาวชน คนในชุมชน กลุ่มเครือข่าย

๔.๕ การทัศนศึกษาแหล่งธรรมชาติ ศาสนา แหล่งท่องเที่ยวนอกสถานที่

๕. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

๕.๑ โอกาสในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคม การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นๆ[๘๗]

๕.๒ จัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน โดยมีลักษณะการให้บริการภายในศูนย์ เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย กายภาพบำบัดเป็นต้นให้บริการหน่วยเคลื่อนที่ โดยออกเยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำปรึกษา เป็นต้น และการให้บริการบ้านพักฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้ารับเข้าเป็นการชั่วคราว

๕.๓ การสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี บริการด้านศาสนกิจและบริการฌาปนกิจให้คนชราที่ไม่มีญาติ จัดฌาปนกิจสงเคราะห์

๕.๔ ลดหย่อนภาษีเงินได้ให้แก่บุตร ซึ่งเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุที่เป็นบุพการีและไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท

---

[๘๗] ขวัญพฤนท์ ยั่งประภาฤดี "ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัทสยามซานิทารีแวร์ จำกัด", **การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๔).

๕.๕ จัดให้มีกฎหมายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุ

๕.๖ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องจนวาระสุดท้ายของชีวิต

๕.๗ รณรงค์ให้คนในครอบครัว และชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ ส่งเสริมค่านิยมในการอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ

๕.๘ ส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุโดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้สูงอายุเกี่ยวกับบริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

๕.๙ บริการด้านกฎหมาย เพื่อป้องกัน รักษาความปลอดภัยสิทธิ และสวัสดิการ การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง การให้คำแนะนำ ปรึกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

๖. ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

จัดตั้งและพัฒนาบริการทางด้านสังคมในชุมชนที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุมากที่สุด โดยเน้นการให้บริการถึงบ้าน และมีการสอดประสานกันระหว่างบริการทางสุขภาพและทางสังคมโดยครอบคลุมบริการดังต่อไปนี้[๘๘]

๖.๑ ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในเวลากลางวัน

๖.๒ บริการเยี่ยมบ้าน ระบบดูแลผู้สูงอายุในชุมชน บริการชุมชนเคลื่อนที่ไปในพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล จัดตั้งระบบเฝ้าระวังเกื้อกูล และดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน

๖.๓ จัดให้มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ให้ความรู้ความสามารถให้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุและอาสาสมัครผู้ดูแล สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีเครือข่ายช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน

๖.๔ บริการแม่บ้าน โดยการจัดส่งแม่บ้านไปช่วยเหลือผู้สูงอายุในการทำงานบ้านต่างๆ เช่น การจ่ายของ ทำความสะอาดบ้าน ประกอบอาหารและการช่วยเหลืออื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุสะดวกสบายขึ้น[๘๙]

---

[๘๘] ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, **ข้อเสนอภาพรวมนโยบายการคลังเพื่อสังคมและสุขภาวะและมาตรการเพื่อผู้สูงอายุ,** (กรุงเทพมหานคร: ทีเคพริ้นติ้ง, ๒๕๕๐), หน้า ๕๐-๕๒.

[๘๙] ธิดา บุญแม่น, "การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: กรณีศึกษาชมรมผู้สูงอายุตำบลดอนแฝก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม", **ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ,** (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๗).

ตารางที่ ๒.๑๘ สรุปการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย, (๒๕๔๘), หน้า ๔-๗.	มีนโยบายและมีแผนที่ชัดเจน มีการดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายมากขึ้น ทั้งองค์การช่วยเหลือผู้สูงอายุระหว่างประเทศและองค์กรภาครัฐ
สถานการณ์ผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔), (๒๕๔๕, หน้า ๒๐-๒๗)	แนวคิดด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights) แนวคิดว่าด้วยความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) และแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นธรรมในสังคม (Social Justice) การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๐ และปรากฏอยู่ในกรอบการปฏิบัติงานของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔
ผู้สูงอายุพระราชบัญญัติ การส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖, (๒๕๕๖, หน้า ๕๒)	ปัญหาสุดท้ายของการออมเพื่อเกษียณอายุคือผู้สูงอายุที่ไม่มีหลักประกันเรื่องรายได้
นารีรัตน์ จิตรมนตรี และนวลขนิษฐ์ ลิขิตลือชา, (๒๕๕๐, หน้า ๔๓-๔๗)	การดูแลบ้าน (Home Care) เป็นบริการสุขภาพที่จัดว่าเป็นสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุรูปแบบหนึ่ง เพราะผู้สูงอายุที่มีอายุมากๆ มักมีภาวะพึ่งพาและมีโรคเรื้อรังจำเป็นต้องได้รับการเยี่ยมบ้านจากพยาบาลและทีมสหวิทยาการซึ่งต้องมีความชำนาญทางคลีนิค ประกอบกับมีทักษะในการบริหารจัดการและทักษะทางสังคม เพื่อให้บริการที่สอดคล้องกับภาวะสุขภาพ
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖, หน้า ๕๒)	เพื่อพัฒนาบริการสุขภาพที่เอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ประกอบด้วยการจัดทำ ทำเนียบผู้สูงอายุ ศูนย์กลางสุขภาพชุมชนสามเหลี่ยมให้เหมาะกับผู้สูงอายุ อบรมดูแลผู้สูงอายุ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ตารางที่ ๒.๑๘ สรุปการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์, (๒๕๕๗, หน้า ๗๗-๘๐)	รูปแบบศูนย์ที่บูรณาการจัดบริการด้านสุขภาพและด้านสังคม เพื่อพัฒนาสุขภาวะด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณของผู้สูงอายุ รวมทั้งผู้ที่มีอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไปให้เตรียมพร้อมสำหรับเป็นผู้สูงวัยและดูแลตนเองได้การดำเนินงานของศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุหากสามารถขยายการดำเนินกิจกรรมต่างๆ
วรรณภา ศรีธัญรัตน์ และผ่องพรรณ อรุณแสง, (๒๕๔๕, หน้า ๒๐-๒๓)	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (๒๕๔๘) ได้จัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุขึ้นหลังจากที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ สนองตอบความต้องการ และสร้างความผาสุกแก่ประชาชนโดยมีกรอบแนวคิด ในการจัดสวัสดิการสังคมและการบริการสาธารณะแก่ผู้สูงอายุ ๖ ด้าน
ขวัญพฤนท์ ยั่งประภาฤดี, (๒๕๕๔)	โอกาสในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคม การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นๆ
ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, (๒๕๕๐, หน้า ๕๐-๕๒)	จัดตั้งและพัฒนาบริการทางด้านสังคมในชุมชนที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุมากที่สุด โดยเน้นการให้บริการถึงบ้าน และมีการสอดประสานกันระหว่างบริการทางสุขภาพและทางสังคมโดยครอบคลุมบริการ

ตารางที่ ๒.๑๘ สรุปการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ธิดา บุญแม่น, (๒๕๕๗)	บริการแม่บ้าน โดยการจัดส่งแม่บ้านไปช่วยเหลือผู้สูงอายุในการทำงานบ้านต่างๆเช่น การจ่ายของ ทำความสะอาดบ้าน ประกอบอาหารและการช่วยเหลืออื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุสะดวกสบายขึ้น

๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๔.๑ วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองท่าช้าง

วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง ถ้อยแถลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ ในอุดมคติซึ่งเป็น "จุดหมาย" ที่เทศบาลต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เพราะเชื่อว่าหากสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่เรายึดถือ เช่น คุณภาพชีวิตของประชาชน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกัน เป็นต้น เทศบาลเมืองท่าช้างจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ ดังนี้ "ผู้นำบริการสาธารณะ ยกระดับคุณภาพชีวิต เกษตรกรรมก้าวหน้า สนับสนุนการศึกษาสืบสานวัฒนธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ธรรมาภิบาลเพื่อประชาชน สาธารณูปโภคพื้นฐานครบครัน บรรเทาปัญหาความยากจน สิ่งแวดล้อมปราศจากมลพิษ แนวคิดเกษตรอินทรีย์ มีระบบบริหารจัดการโปร่งใส"

๒.๔.๒ ข้อมูลบริบทพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ

เทศบาลเมืองท่าช้าง ได้จัดทำแผนการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเรื่อง "ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี" ซึ่งอยู่ในยุทธศาสตร์ด้านการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีคุณภาพที่ดี ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย

๒) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

๓) ด้านผู้สูงอายุและประชาชนมีความพึงพอใจ

๔) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ

สรุปยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

๒.๔.๓ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลเมืองท่าช้าง

การที่เทศบาลเมืองท่าช้างจะสามารถพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้นั้นจะต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารท้องถิ่นของเทศบาลเมืองท่าช้างได้นำวิสัยทัศน์มาเป็นกรอบในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยแบ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาออกเป็น ๗ ด้านและในแต่ละด้านได้กำหนดแนวทางการพัฒนาตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์จังหวัดและยุทธศาสตร์อำเภอ เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่ความสำเร็จ

แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์สร้างสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

แนวคิดการจัดทำแผนสังคมผู้สูงอายุ

๑. การสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคงให้แก่สังคม

๒. ผู้สูงอายุมีคุณค่าและศักยภาพ สมควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม

๓. ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรีและสมควรดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนของตนได้อย่างมีคุณภาพที่สมเหตุสมผลและสมวัย

๔. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคม และถึงแม้ผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งจะประสบความทุกข์ยาก และต้องการการเกื้อกูลจากสังคมและรัฐแต่ก็เป็นเพียงบางช่วงเวลาของวัยสูงอายุเท่านั้น

วิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองท่าช้าง

"ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม" โดยประชากรผู้สูงอายุที่มีสถานภาพดี (สุขภาพดีทั้งกายและจิต ครอบครัวอบอุ่นมีสังคมที่ดีมีหลักประกันที่มั่นคง ได้รับสวัสดิการและการบริการที่เหมาะสมอยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ มีส่วนร่วมมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง) ผู้สูงอายุที่ทุกข์ยากและต้องการการเกื้อกูล หากมีการดำเนินการที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ส่วนใหญ่ดำรงอยู่ในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักในการเกื้อหนุนผู้สูงอายุระบบสวัสดิการและบริการจะต้องสามารถรองรับผู้สูงอายุให้สามารถดำรงอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ รัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในระบบบริการ

วัตถุประสงค์ของเทศบาลเมืองท่าช้าง

๑. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงผู้สูงอายุในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคม

๒. เพื่อให้ประชากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการและมีการเตรียมการเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ

๓. เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี พึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตและมีหลักประกัน

๔. เพื่อให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในภารกิจด้านผู้สูงอายุ

๕. เพื่อให้มีกรอบและแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนต่างๆ ในสังคมทั้งภาคประชาชนชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้ปฏิบัติงานอย่างประสานและสอดคล้องกัน

ยุทธศาสตร์ของแผนของเทศบาลเมืองท่าช้าง

แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) จัดแบ่งเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้[๙๐]

๑. ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากร เพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ๓ มาตรการหลัก

๑.๑ มาตรการหลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ

๑.๒ มาตรการการให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑.๓ มาตรการการปลุกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๖ มาตรการหลัก

๒.๑ มาตรการส่งเสริมความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ดูแลตนเองเบื้องต้น

๒.๒ มาตรการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ

๒.๓ มาตรการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ

๒.๔ มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ

๒.๕ มาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุเพื่อสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้และสามารถเข้าถึงข่าวสารและสื่อ

๒.๖ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย

๓. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๓.๑ มาตรการคุ้มครองด้านรายได้

---

[๙๐] **แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๔)**, (งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงานเทศบาลเมืองท่าช้าง: เทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี, ๒๕๖๑), (อัดสำเนา).

๓.๒ มาตรการหลักประกันด้านคุณภาพ

๓.๓ มาตรการด้านครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๒ มาตรการหลัก

๔.๑ มาตรการการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุระดับชาติ

๔.๒ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกอบด้วย ๔ มาตรการหลัก

๕.๑ มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานวิจัยดำเนินการประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาการบริการหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

๕.๒ มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาวิจัยด้านผู้สูงอายุ โดยเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย การพัฒนาการบริการและการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเหมาะสม

๕.๓ มาตรการดำเนินการให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

๕.๔ มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้เป็นระบบและทันสมัย[๙๑]

โครงการที่เทศบาลดำเนินงานที่ผ่านมา

- กิจกรรมรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากยุงลาย(ไข้เลือดออก)
- โครงการเพื่อนช่วยเพื่อนชุมชนปลอดโรควัณโรค
- กิจกรรมวันผู้สูงอายุ
- แจกจ่ายน้ำบรรเทาความเดือดร้อนพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่
- เปิดศูนย์รักษาโรคสะเก็ดเงิน โดยรักษาฟรี
- ซ่อมแซม/สร้างบ้านแก่ผู้สูงอายุที่ไม่มีญาติพี่น้องดูแล

---

[๙๑] กองวิชาการ **แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี**, (จันทบุรี: กองวิชาการ, ๒๕๖๑), หน้า ๖๐.

ตารางที่ ๒.๑๙ สรุปยุทธศาสตร์ของแผนของเทศบาลเมืองท่าช้าง

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงานเทศบาลเมืองท่าช้าง, (๒๕๖๑), (อัดสำเนา), หน้า ๓๓-๓๔.	ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากร เพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ
กองวิชาการ, (๒๕๖๑, หน้า ๖๐)	มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้เป็นระบบและทันสมัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้างานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งได้ดังนี้คือ

๒.๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า คือ ตัวการสำคัญที่จะเป็นเครื่อง ตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารและองค์การประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด แต่ก็ยังมีความแตกต่างอยู่ใน ความเข้าใจของนักวิชาการต่างสาขากันอยู่ซึ่งความหมายโดยตรงของประสิทธิผลนั้นได้มีผู้ให้ความหมายต่างๆไว้ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล ดังนี้

พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน ได้ทำการวิจัย เรื่อง “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการ ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา[๙๒] โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่า สวัสดิการผู้สูงอายุที่องค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าวดำเนินการจัดการมีระบบการจัดการที่ทันสมัย ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากรัฐและชุมชน ผู้สูงอายุและชุมชนมีความพึงพอใจและสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้เกิดสัมฤทธิผลอย่างชัดเจน อีกทั้งมีกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการ

ทิรัศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา” วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความ

---

[๙๒] พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน, “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

ต้องการและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการของ เทศบาลนครสงขลา[๙๓] การศึกษาพบว่า ๑. ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการพบว่า ประชาชนผู้มารับบริการมีความพึงพอใจการให้บริการด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการในระดับมากที่สุดได้แก่ กองสวัสดิการสังคมและงานเคาน์เตอร์เซอร์วิส ส่วนหน่วยงานที่ประชาชนผู้มารับบริการมีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ ศูนย์บริการ สาธารณสุขศูนย์สระเกษ ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์เตาหลวง และงานทะเบียนราษฎร์ตามลำดับ ๒. ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า ประชาชนผู้มารับบริการมีความพึงพอใจการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการ ในระดับมากที่สุดได้แก่ กองสวัสดิการสังคม งานเคาน์เตอร์เซอร์วิส ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์สระเกษ ส่วนหน่วยงานที่ประชาชนผู้มารับบริการมีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์เตาหลวงและงานทะเบียนราษฎร์ตามลำดับ ๓. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ประชาชนผู้มารับบริการมีความพึงพอใจการให้บริการด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก ในระดับมากที่สุดได้แก่ กองสวัสดิการสังคม งานเคาน์เตอร์เซอร์วิส ส่วนหน่วยงานที่ ประชาชนผู้มารับบริการมีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์เตาหลวง งานทะเบียนราษฎร์และศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์สระเกษ ตามลำดับ ๔. ด้านผลสัมฤทธิ์การให้บริการ พบว่า ประชาชนผู้มารับบริการมีความพึงพอใจด้านผลสัมฤทธิ์การให้บริการ ในระดับมากที่สุดได้แก่ กองสวัสดิการสังคม งานเคาน์เตอร์เซอร์วิส ส่วนหน่วยงานที่ประชาชน ผู้มารับบริการมีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์เตาหลวง ศูนย์บริการสาธารณสุข ศูนย์สระเกษ และงานทะเบียนราษฎร์ตามลำดับ ๕. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ รวมทุกด้าน รวมทุกหน่วยงาน พบว่าประชาชนผู้มารับบริการของ เทศบาลนครสงขลามีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุดได้แก่ กองสวัสดิการสังคม งานเคาน์เตอร์เซอร์วิส ส่วนหน่วยงานที่ประชาชนผู้มารับบริการมีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์เตาหลวง ศูนย์บริการสาธารณสุขศูนย์สระเกษ และงานทะเบียน ตามลำดับ

อภิญญา เวชยชัย ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ และครอบครัวในชุมชนโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดสวัสดิการในโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ สภาพปัญหาของการดำเนินการโครงการผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในแต่ละหมู่บ้านแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม[๙๔] ๑) กลุ่มผู้สูงอายุที่ยากจน อายุมาก มีบุตรหลานดูแล และไม่ได้ถูกทอดทิ้ง ครอบครัวเกื้อกูลดี มีสัมพันธ์ที่ดีกับ

---

[๙๓] ทิรัศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ, “การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา”, **รายงานวิจัย,** (สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๕๗).

[๙๔] อภิญญา เชยยชัย, **การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชนโครงการเบี้ยยังชีพ,** (กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขกระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๔๔).

คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นกลุ่มที่ได้รับเบี้ยยังชีพมากที่สุด ๒) กลุ่มผู้สูงอายุที่ยังอยู่กับลูกหลาน ไม่ยากลำบาก ฐานะปานกลาง จะเป็นกลุ่มญาติสนิทของคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งได้รับเบี้ยยังชีพเป็นอันดับที่ ๒ ๓) กลุ่มผู้สูงอายุที่ยากจน ทุกข์ยาก ไร้ญาติขาดมิตร อยู่ลำพังคนเดียว เข้าไม่ถึงบริการของรัฐ ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน รูปแบบการบริการไม่สามารถสร้างความเข็มแข็งให้แก่ผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนในระยะยาว ไม่ได้ก่อให้เกิดการพึ่งพิงตนเองที่ควรจะเป็นลักษณะบริหารมุ่งเน้นการสงเคราะห์เฉพาะราย เสริมลักษณะปัจเจกมากกว่าการเสริมความเป็นกลุ่มหรือชุมชน จากการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะและนำเสนอทางเลือกใหม่เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับผลประโยชน์จากสวัสดิการอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

ปิยดา ภัคดีอำนาจ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ”ผลการศึกษาพบว่า[๙๕] ๑. ด้านการบริการสุขภาพแก่ผู้อายุ พบว่า มีการดำเนินการในการบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุหรือการจัดการบริการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดบ้าง เช่น การบริการให้ความรู้ คำแนะนำการดูแลสุขภาพ ตลอดจนด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี (๒๕๕๒-๒๕๕๔) ซึ่งกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง โดยสรุปในด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒. การจัดสวัสดิการรายได้แก่ผู้สูงอายุ พบว่า มีการดำเนินการในการจัดสวัสดิการรายได้แก่ผู้สูงอายุตามตัวชี้วัดที่กำหนดบ้าง เช่น การจัดสวัสดิการ แก่ผู้สูงอายุยากจนหรือไม่มีบ้าน การส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ การช่วยเหลือค่าครองชีพประจำวัน ตลอดจนด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่บางตัวชี้วัดก็ยังมีการดำเนินการที่ไม่ครองคลุมครบถ้วนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓-๒๕๕๔ โดยสรุปในด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ ๓. การส่งเสริมนันทนาการแก่ผู้สูงอายุ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง ยังไม่มีการดำเนินการในการจัดนันทนาการแก่ผู้สูงอายุเลย ตลอดจนด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในบางตัวชี้วัดก็มีการดำเนินการบ้างแต่จะไม่ครอบคลุมครบถ้วนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓-๒๕๕๔ โดยสรุปในด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์

โศภิดา คล้ายหนองสรวง ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓” วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ๒) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาและ ๔) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จากการ

---

[๙๕] ปิยะดา ภัคดีอำนาจ และคณะ, “แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา”, **วารสารวิทยาการการจัดการ,** ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๗): ๓๐-๓๓.

บริหาร แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต ๓ ผลการวิจัย พบว่า ๑. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต ๓ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ๒. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต ๓ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ๓. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต ๓ ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ ๐.๐๑[๙๖]

ศิริวรรณ ศิริบุญ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประเมินผลโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ” ผลการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้สูงอายุเป็นจำนวยมากมีความเห็นว่าการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีประโยชน์หลายอย่าง อาทิเช่น การได้รับบริการทางด้านสุขภาพอนามัย การได้มีโอกาสพบประสังสรรค์กับบุคคลอื่นๆ และได้รับความรู้เพิ่มเติม และผู้สูงอายุให้ความเห็นในด้านของการบริหารว่าผู้สูงอายุเกือบทั้งหมดยังไม่มั่นใจว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุจะจัดหาทุนมาให้การสนับสนุนงานของศูนย์บริการทางสังคมได้โดยไม่ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและประเด็นสำคัญ พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งในรูปของการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และการได้รับข่างสารจากผู้นำชุมชนเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญต่อการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในชุมชนและกลยุทธ์ในการสร้างความมั่นคงให้แก่ศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ คือ การเพิ่มศักยภาพของผู้นำ และผู้บริหารงานของศูนย์ รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีมให้แก่คณะผู้ดำเนินงาน[๙๗]

ยุทธนา บุศเนตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุจำนวน ๓๙๖ คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุซึ่งประกอบด้วยปัญหาสุขภาพทางร่างกายและปัญหาสุขภาพทางจิตใจ โดยแบบสอบถามปัญหาสุขภาพทางร่างกายมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ ๐.๓๒ ถึง ๐.๙๗ และแบบสอบถามปัญหาสุขภาพ

---

[๙๖] โศภิดา คล้ายหนองสรวง, “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓”, **วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘).

[๙๗] ศิริวรรณ ศิริบุญ และคณะ, “การประเมินผลโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ”,**รายงานวิจัย,** (สถาบันประชากรศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑).

ทางจิตใจ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ ๐.๓๐ ถึง ๐.๗๓ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๘ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ[๙๘]

จุติมา ชูเผือก ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายด้วยการเดินแบบภูมิปัญญาไทยต่อสมรรถภาพทางกายความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน" ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มทดลองมีสมรรถภาพทางกาย คือความทนทานของปอด หัวใจ ความแข็งแรง ความทนทานของกล้ามเนื้อ ความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อส่วนล่างความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพภายหลังการเข้าโปรแกรมออกกำลังกายสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมออกกำลังกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (๐.๐๑) และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (๐.๐๕) ในขณะที่สมรรถภาพทางกายด้านความยืดหยุ่นของร่างกายส่วนบนของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการทดลอง และไม่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[๙๙]

จุรีวรรณ มณีแสง และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วมต่อสุขภาพผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี"[๑๐๐] ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุหลังเข้าร่วมโครงการสร้างเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วมมีความรู้ การรับรู้ และความคาดหวังของการปฏิบัติตนและมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และจากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพก่อนและหลัง เข้าร่วมโครงการ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P < ๐.๐๕) โดยหลังเข้าร่วมโครงการ ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย และการจัดการความเครียดอยู่ในระดับดี ซึ่งสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ

พจน์ อร่ามวัฒนานนท์ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลของการนำนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรคไปปฏิบัติ ในช่วงปี ๒๕๔๕–๒๕๕๔" ผลการวิจัยพบว่า ๑) การนำนโยบาย ๓๐

---

[๙๘] ยุทธนา บุศเนตร, "ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดร้อยเอ็ด", **รายงานวิจัย,** (ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยสารคาม, ๒๕๔๘).

[๙๙] จุติมา ชูเผือก, "ผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายด้วยการเดินแบบภูมิปัญญาไทยต่อสมรรถภาพทางกายความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน", **รายงานวิจัย การพยาบาลครอบครัวและชุมชน**, (สาขาพยาบาลศาสตร์: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๘), หน้า ๒๓๐-๒๔๓.

[๑๐๐] จุรีวรรณ มณีแสง และคณะ, "ประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วมต่อสุขภาพผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี", **รายงานวิจัย การพยาบาลผู้สูงอายุ**, (ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, ๒๕๕๙), หน้า ๒๗๓-๒๘๑.

บาท รักษาทุกโรค ไปปฏิบัติ ในช่วงปี ๒๕๔๔–๒๕๕๔ ทั้ง กลุ่มผู้รับบริการและกลุ่มผู้ให้บริการมีความพึงพอใจระดับปานกลาง และเห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการเกิดสัมฤทธิผลแล้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒) ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิผลของการนำนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรค ไปปฏิบัติ และข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงปัจจัยดังกล่าว เพื่อให้ส่งผลต่อสัมฤทธิผลของการนำนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรค ไปปฏิบัติในระยะต่อไป ประการแรกโดยการกำหนดให้โครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรคเป็นวาระแห่งชาติ และดำเนินการต่อเนื่องทุกรัฐบาลและประชาชนทุกกลุ่มหรือส่วนใหญ่ทั้งผู้รับบริการและผู้ให้บริการ ได้รับประโยชน์ตามโครงการรวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของประชาชน จะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านการเมือง ประการที่สอง การควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของภาครัฐ และลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประชาชนจะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านเศรษฐกิจ ประการที่สาม การทำให้ประชาชนเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้ง่ายและประชาชนมีหลักประกันสุขภาพ จะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านสังคม ประการที่สี่ การกำหนดให้ โครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรคมีมาตรฐานการให้บริการที่เท่าเทียมกับหลักประกันสุขภาพอื่นๆและมีบริการทุกสถานพยาบาลรวมทั้งมีงบประมาณและบุคลากรทางการแพทย์เพียงพอ จะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านการบริหารโครงการ ประการที่ห้า การให้ประชาชนสามารถตรวจสอบค่าใช้จ่ายตามโครงการได้เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า จะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านความโปร่งใส ประการที่หก การให้บริการตามโครงการที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้ง่ายทำให้มีสุขภาพดีไม่เจ็บป่วย จะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านชุมชนเข้มแข็ง ประการที่เจ็ด การที่จะทำให้ส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านความพึงพอใจได้จะต้องได้รับความพึงพอใจจาก กลุ่มผู้รับบริการและกลุ่มผู้ให้บริการ และประการสุดท้ายการส่งต่อผู้ป่วย สะดวก รวดเร็วและการเข้ารับบริการได้ทุกสถานพยาบาลจะส่งผลต่อสัมฤทธิผลด้านการประสานงาน ซึ่งข้อเสนอแนะนี้จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการนโยบายประชานิยม กรณีโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรค ในระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ[๑๐๑]

กาญจนา พระสุทา และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของสังคมของผู้สูงอายุ ตำบลหนองบ่อ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุและเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ ระดับการศึกษา สภาพการดำรงชีวิตและรายได้ของครอบครับ ผู้สูงอายุเข้าร่วม

---

[๑๐๑] พจน์ อร่ามวัฒนานนท์ และคณะ, “สัมฤทธิผลของการนำนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรคไปปฏิบัติในช่วงปี ๒๕๔๕-๒๕๕๔”, **วารสาร RMUTT Global Business and Economics Review,** ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มิถุนายน ๒๕๕๘): ๒๐-๒๑.

กิจกรรมทางศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับน้อย[๑๐๒]

วิเชียร เส้นทองและคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทั้ง ๕ ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อันดับที่มีระดับสัมฤทธิผลของการบริหารจากมากไปน้อย ได้แก่ ๑) ด้านการศึกษาของคณะสงฆ์๒) ด้านการปฏิบัติธรรม ๓) ด้านการเผยแผ่ธรรม ๔) ด้านการปกครองคณะสงฆ์และ ๕) ด้านการบูรณปฏิสังขรณ์วัด หรือ ศาสนสถาน ๒.ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติประกอบด้วย ด้านการมีแผนงาน ด้านการจัดการองค์กรและด้านการให้ความร่วมมือ โดยปัจจัยทั้ง ๓ ร่วมกันมีผลต่อความผันแปรของสัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ร้อยละ ๕๔.๘ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ๓. ถ้าจะทำให้สัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีประสิทธิผล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทย ประกอบด้วย ด้านการมีแผนงาน ด้านการให้ความร่วมมือ สำหรับด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอและทั่วถึงสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรขอความร่วมมือโดยการทำบันทึกข้อตกลงเพื่อความเข้าใจ[๑๐๓]

---

[๑๐๒] กาญจนา พระสุทา และคณะ, “การศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของสังคมของผู้สูงอายุ ตำบลหนองบ่อ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี”, **รายงานวิจัย สถาบันราชภัฏนครปฐม** (สถาบันราชภัฏนครปฐม, กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕).

[๑๐๓] วิเชียร เส้นทอง และคณะ, “สัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ”, **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฎวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์**, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๗): ๒๐-๒๑.

ตารางที่ ๒.๒๐ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน, (๒๕๖๑)	โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีการดำเนินการจัดการมีระบบการจัดการที่ทันสมัย ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากรัฐและชุมชน ผู้สูงอายุและชุมชนมีความพึงพอใจและสถานที่รองรับผู้สูงอายุได้เกิดสัมฤทธิผลอย่างชัดเจน อีกทั้งมีกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการ
อภิญญา เวชยชัย, (๒๕๔๔)	รูปแบบการบริการไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนในระยะยาว ไม่ได้ก่อให้เกิดการพึ่งพิงตนเองที่ควรจะเป็น ลักษณะบริหารมุ่งเน้นการสงเคราะห์เฉพาะรายเสริมลักษณะปัจเจกมากกว่าการเสริมความเป็นกลุ่มหรือชุมชนจากการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะและนำเสนอทางเลือกใหม่เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับผลประโยชน์จากสวัสดิการอย่างทั่วถึงและยั่งยืน
ปิยะดา ภัคดีอำนาจ และคณะ, (๒๕๕๗)	องค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง ยังไม่มีการดำเนินการในการจัดนันทนาการแก่ผู้สูงอายุเลย ตลอดจนด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในบางตัวชี้วัดก็มีการดำเนินการบ้างแต่จะไม่ครอบคลุมครบถ้วนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓-๒๕๕๔ โดยสรุปในด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์
โศภิดา คล้ายหนองสรวง, (๒๕๕๘)	๑. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ๒. ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ๓. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก

ตารางที่ ๒.๒๐ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ศิริวรรณ ศิริบุญ และคณะ, (๒๕๔๑)	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งในรูปของการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและการได้รับข่าวสารจากผู้นำชุมชนเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญต่อการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในชุมชนและกลยุทธ์ในการสร้างความมั่นคงให้แก่ศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
ยุทธนา บุศเนตร, (๒๕๔๘)	ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุจำนวน ๓๙๖ คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุซึ่งประกอบด้วยปัญหาสุขภาพทางร่างกายและปัญหาสุขภาพทางจิตใจ
พจน์ อร่ามวัฒนานนท์ และคณะ, (๒๕๕๘)	การนำนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรค ไปปฏิบัติในช่วงปี ๒๕๔๔–๒๕๕๔ ทั้ง กลุ่มผู้รับบริการและกลุ่มผู้ให้บริการมีความพึงพอใจระดับปานกลางและเห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการเกิดสัมฤทธิผลแล้ว
จุรีวรรณ มณีแสง และคณะ, (๒๕๕๙)	ผู้สูงอายุหลังเข้าร่วมโครงการสร้างเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วมมีความรู้ การรับรู้ และความคาดหวังของการปฏิบัติตน และมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๒.๒๐ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิจัย	ผลการวิจัย
จุติมา ชูเผือก, (๒๕๔๘)	ผู้สูงอายุกลุ่มทดลองมีสมรรถภาพทางกาย คือความทนทานของปอด หัวใจ ความแข็งแรง ความทนทานของกล้ามเนื้อความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อส่วนล่าง ความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพภายหลังการเข้าโปรแกรมออกกำลังกายสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมออกกำลังกาย ในขณะที่สมรรถภาพทางกายด้านความยืดหยุ่นของร่างกายส่วนบนของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการทดลอง และไม่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ปิยดา ภัคดีอำนาจ และคณะ, (๒๕๕๗)	ด้านการบริการสุขภาพแก่ผู้อายุ พบว่า มีการดำเนินการในการบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุหรือการจัดการบริการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดบ้าง เช่น การบริการให้ความรู้คำแนะนำการดูแลสุขภาพ ตลอดจนด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี (๒๕๕๒-๒๕๕๔) ซึ่งกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง โดยสรุปในด้านนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ ส่วนการจัดสวัสดิการรายได้แก่ผู้สูงอายุ พบว่า มีการดำเนินการในการจัดสวัสดิการรายได้แก่ผู้สูงอายุตามตัวชี้วัดที่กำหนดบ้าง เช่น การจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุยากจนหรือไม่มีบ้าน การส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ การช่วยเหลือค่าครองชีพประจำวัน ตลอดจนด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่บางตัวชี้วัดก็ยังมีการดำเนินการที่ไม่ครองคลุมครบถ้วนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓-๒๕๕๔

ตารางที่ ๒.๒๐ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิจัย	ผลการวิจัย
กาญจนา พระสุทา และคณะ (๒๕๔๕)	ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ ระดับการศึกษา สภาพการดำรงชีวิตและรายได้ของครอบครับ ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับน้อย

๒.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ดังนี้

เฉลิมพงศ์ มีสมนัย ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม” ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม มีดังนี้ รูปแบบองค์การที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม ประกอบด้วย (๑) องค์กรมหาชนรูปแบบองค์การที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการ ประกันสังคม (๒) หน่วยงานภาครัฐ รูปแบบองค์การที่เหมาะสมสำหรับการบริหาร จัดการประชาสงเคราะห์ (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบองค์การที่เหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการการบริการสังคม แนวทางในการเปลี่ยนแปลงองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมทางด้านการประกนสังคม การประชาสงเคราะห์และการบริการสังคมสามารถใช้วิธีการ ดังนี้ การประกันสังคมควรบริหารจัดการโดย องค์การมหาชนที่มีลักษณะดังนี้ (๑) โครงสร้างองค์การแบบเน้นหน้าที่ บริหารงานในรูปของคณะกรรมการบริหาร (๒) ระบบบริหารจัดการที่สามารถบริหารงานได้โดยอิสระคล่องตัวภายใต้กรอบของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน มีวิธีการดำเนินงานที่อิงหลักการบรรษัทภิบาล ให้ความสำคัญกบการเปิดเผย ข้อมูลมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ รัฐบาลให้เงินอุดหนุน ตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพ (๓) บุคลากร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การมหาชนมีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในลักษณะพิเศษที่สามารถกำหนด ได้โดยอิสระ[๑๐๔]

[๑๐๔] เฉลิมพงศ์ มีสมนัย, “รูปแบบองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม”, **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗).

วิชุดา สุทธิวิริยะกุล ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของศูนย์บริการผู้สูงอายุดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า การใช้บริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีการใช้บริการน้อยทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ บริการด้านการแพทย์ และสุขภาพ ในด้านการออกกาลังกาย บริการด้านสังคมสงเคราะห์ในด้านการสงเคราะห์ ปัจจัย ๔ ด้านนันทนาการมาใช้บริการจัดงานรื่นเริงในวันนักขัตฤกษ์ ด้านศาสนกิจใน การร่วมกิจกรรมทำบุญบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ส่วนด้านบ้านพัก ฉุกเฉินกรณีแยกจากครอบครัวชั่วคราวมีการใช้บริการน้อยที่สุด สำหรับความคิดเห็นต่อ การพัฒนาบริการสังคม ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบริการสังคมอยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรมีความคิดเห็นว่าศูนย์ฯ ควรมีแพทย์ในการตรวจรักษาโรคเกี่ยวกับกระดูก และข้อ และการจัดสรรด้านงบประมาณเพิ่มในการจัดกิจกรรมด้านนันทนาการ และด้านวัสดุเท่ากบด้านวิธี การดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง การดำเนินงานด้านการบริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุของศูนย์บริการผู้สูงอายุดินแดง การจัดบริการดีในระดับหนึ่ง แต่ควรจัดบริการสังคมให้มีหลาย ๆ ด้าน และปัญหาอุปสรรคด้านโครงสร้างของศูนย์ฯ อัตรากำลังด้านบุคลากรที่มีสัดส่วน ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่มาใช้บริการสังคม[๑๐๕]

สุพพัต หีบโอสถ ได้ศึกษาเรื่อง “ศูนย์การเรียนรู้ ทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาพื้นบ้านในการพัฒนาชุมชน:ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านจัดสรร ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก” ผลการศึกษา พบว่า (๑) ศูนย์การศึกษาฯ ได้รับการจัดตั้งโดยชมรม อนุรักษ์วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานวัฒนธรรม ล้านนาแบบดั่งเดิมให้ดำรงอยู่ต่อไปในชุมชนหมู่บ้านจัดสรร (๒) กระบวนการจัดตั้ง รวมถึงการประชุม และการระดมความคิดการจัดเตรียมโครงการสำหรับสมาชิกใน เครือข่าย การประสานงานสมาชิกในเครือข่าย การนำโครงการไปปฏิบัติในแง่ของการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และพัฒนา การศึกษาดูงาน เป็นต้นและการประเมินผล การจัดโครงการ (๓) กิจกรรมของศูนย์ได้แก่ การสอนภาษาล้านนาทั้งในระดับต้น และ ระดับกลาง การฝึกอบรมดนตรีพื้นบ้าน การตัดกระดาษ การฝึกภาคปฏิบัติสำหรับงานหัตถกรรมต่างๆ เป็นต้น (๔) บทบาทของศูนย์ในการพัฒนาสังคมมีหลากหลาย เช่น เป็นศูนย์อนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นศูนย์การศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ศูนย์ทางด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและศูนย์การท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์[๑๐๖]

---

[๑๐๕] วิชุดา สุทธิวิริยะกุล, “การพัฒนาบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของศูนย์บริการ ผู้สูงอายุดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙).

[๑๐๖] สุพพัต หีบโอสถ, “ศูนย์การเรียนรู้ ทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาพื้นบ้านในการพัฒนาชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านจัดสรร ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐).

จารุวรรณ นาตัน ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพการดำเนินงาน และความคาดหวังในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต ๑” ผลการศึกษา พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต ๑ ในภาพรวม พบว่าทั้ง ๔ งาน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคาดหวังในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาน่าน เขต ๑ในภาพรวมพบว่าทั้ง ๔ งานมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังพบว่า มีปัญหา (๑) ครูผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการ เรียนรู้น้อย และสื่อคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (๒) ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้ออย่างเพียงพอและขาดการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ (๓) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยี ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงการมอบหมายงานไม่ตรงกับความถนัดของแต่ละบุคคล (๔) ขาดการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ [๑๐๗]

มัลลิกา เบ็ญจกุล ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานด้านการบริการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่โดยจัดให้มีช่องทาง/สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งสื่อลายลักษณ์อักษร สื่อภาพและเสียง รวมทั้งสื่อบุคคล โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาท้องถิ่น การประกาศสอบราคา/ประกวดราคาทางอินเทอร์เน็ต การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายการ และผลจัดซื้อจัดจ้าง ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เอกสารงบประมาณประจำปี [๑๐๘]

ธนอร จันทร์อนุ ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้ ความคิดเห็น และการบริหารจัดการบริการแก่บุคคลไร้ ที่พึ่ง สถานสงเคราะห์คนไร้ ที่พึ่งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในความหมายของคนไร้ที่พึ่ง และมีเป้าหมายการทำงาน ที่ต้องการช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และเชื่อวาการให้บริการสวัสดิการ คนไร้ที่พึ่งสามารถวัดความสำเร็จได้จริงและเป็นงานช่วยให้สังคมน่าอยู่มากขึ้นและกลุ่มประชากรเห็นด้วยกบการให้บริการทางด้านปัจจัยสี่ต่อผู้เข้ารับบริการในระดับมากที่สุดสืบเนื่องจากภารกิจของสถานสงเคราะห์ โดยรวมสถานสงเคราะห์มีบทบาท ในการดูแลให้

---

[๑๐๗] จารุวรรณ นาตัน, “สภาพการดำเนินงาน และความคาดหวังในการใช้เทคโนโลยี- สารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาน่าน เขต ๑”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๕๒).

[๑๐๘] มัลลิกา เบ็ญจกุล, “ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”, **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔).

การสงเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นอยู่และฝึกอบรม คนเร่ร่อน ขอทาน ด้วยการจัดบริการด้านปัจจัยสี่ เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นในเรื่องผู้รับบริการ บางรายที่ไม่มี หลักฐานประจำตัว ทางสถานสงเคราะห์ควรจัดทำทะเบียนประวัติไว้เป็นหลักฐาน เพราะทะเบียนประวัติเป็นส่วนสำคัญในการเริ่มต้นของการบริการแก่ผู้รับบริการ[๑๐๙]

พระครูสุมณฑ์ธรรมธาดา และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ตามแนวพุทธของวัดในจังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการและการจัดการกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เป็นการสร้างกระบวนการกองทุนสวัสดิการของชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการรวมตัวเรียนรู้ร่วมคิดร่วมทดลองปฏิบัติจริง รวมทั้งการเสริมหนุนกลุ่มที่มีการรวมตัวอยู่แล้วให้เข้มแข็งเน้นศักยภาพความพร้อมของชุมชน เชื่อมโยงกับการทำมาหาเลี้ยงชีพตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ระดับครอบครัวจนถึงระดับชุมชน คำนึงถึงความพอประมาณและความพออยู่พอกินเป็นอันดับแรกก่อนที่จะเชื่อมต่อกับชุมชนและสังคมภายนอกมีกระบวนการจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนที่เข้มแข็งด้วยการส่งเสริมร่วมคิดร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลายและจัดกิจกรรมอย่างอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชนที่อยู่ในเครือข่ายกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ การประยุกต์ใช้หลักหลักพุทธธรรมกับการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เป็นการบูรณาการธรรมะกับวิถีชีวิตในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์โดยเฉพาะด้านบริหารคน บริหารเงิน และการสร้างเสริมคุณธรรม เน้นความเป็นคนมี สัจจะ ที่ทำให้กลุ่มและสมาชิก สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลประโยชน์หลักธรรมที่ใช้บริหารจัดการประกอบด้วย (๑) ฆราวาสธรรม ๔ หลักธรรมในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ (๒) สังคหวัตถุ ๔ หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน (๓) พรหมวิหาร ๔ หลักธรรมประจำใจในการประพฤติที่ประเสริฐ (๔) สัปปุริสธรรม ๗ หลักธรรมที่เป็นคุณสมบัติของคนดีและ (๕) นาถกรณธรรม ๑๐ หลักธรรมที่ทำให้เป็นที่พึ่ง และเมื่อวิเคราะห์การบูรณาการหลักธรรมกับบริหารจัดการกองทุนกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เชิงคุณภาพเป็นการบริหารจัดการด้านบุคลากร การเงินและการส่งเสริมคุณธรรม โดยกลุ่มสมาชิกมีสิทธิเท่าเทียมกันในด้านการบริหารจัดการ หากมีบุคคลใด

---

[๑๐๙] ธนอร จันทร์อนุ, “ความรู้ความคิดเห็น และการบริหารจัดการบริการแก่บุคคลไร้ที่พึ่งสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมนฑล สังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”, **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒).

คดโกง หรือยืมแล้วไม่ส่งคืน ย่อมส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสมาชิกทุกคนจึงต้องมีสัจจะ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองหากขาดสัจจะเพียงอย่างเดียวแล้วย่อมขาดคุณธรรมอื่นๆ ไปด้วย[๑๑๐]

สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์ ได้ศึกษาเรื่อง "การจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างสุขภาวะชุมชนตามวิถีพุทธในจังหวัดลำปาง" ผลการศึกษาที่น่าสนใจพบว่า การบริหารจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติกับการสร้างสุขภาวะตามวิถีพุทธเป็นการสร้างความสุขให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและปัญญา การสร้างความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติที่มีความสมดุลในมิติต่างๆ อาทิ ความสมดุลระหว่างการพัฒนาทางด้านกายและจิตใจ ความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติจึงเป็นการสร้างความสุขที่ตอบสนองความต้องการของตนเอง ชุมชนและสังคมจากความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ดังนั้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างสุขภาวะชุมชนตามวิถีพุทธถือได้ว่าเป็นแนวสร้างความสมดุลต่อบุคคล ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยการตระหนักถึงคุณค่าและสร้างจิตสำนึกต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่สร้างรูปแบบการดำเนินกิจกรรมจนกลายวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามในชุมชน[๑๑๑]

ภัชรบถ ฤทธิ์เต็ม ได้ศึกษาเรื่อง "รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรมในวัด" ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดเชียงใหม่ มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ โดยเฉพาะกลุ่มแหล่งท่องเที่ยววัดในตัวเมืองเชียงใหม่ ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ สรุปได้ดังนี้ ๑. การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวได้แก่การจัดทำผังการใช้สอยพื้นที่ของวัดการจัดทาแผนพัฒนาวัดทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและการจัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูโบราณสถานหรือวัดร้าง ๒. การจัดการระบบสื่อความหมายได้แก่การจัดทำข้อมูลและฐานข้อมูลของวัดในระบบสารสนเทศ และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวัดในวันสำคัญหรือเทศกาลสำคัญ ๓. การจัดการบุคลากรการท่องเที่ยวได้แก่การพัฒนาบุคลากรของวัดในด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาจริยธรรมการท่องเที่ยวในวัด[๑๑๒]

---

[๑๑๐] พระครูสุมณฑ์ธรรมธาดา และคณะ, "การจัดการกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ตามแนวพุทธของวัดในจังหวัดพิษณุโลก", **สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙).

[๑๑๑] สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์, "การจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างสุขภาวะชุมชนตามวิถีพุทธในจังหวัดลำปาง", **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์,** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐): ๖๖.

[๑๑๒] ภัชรบถ ฤทธิ์เต็ม, "รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรมในวัด", **รายงานการวิจัย,** (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

พระครูพิพิธสุตาทร, ดร. และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง "การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง" ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีพื้นที่ป่าชุมชน ๔ แห่ง คือ ป่าห้วยไร่ ป่าห้วยก้า ป่าจอตึงและป่าดอยปุ๊กขี้แฮ้ง มีบทเรียนป่าชุมชน ๔ ช่วงเวลาคือ ยุคดั้งเดิม ยุควิกฤตและเสื่อมโทรม ยุคฟื้นฟูและยุคการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ทำให้เรียนรู้สะสมประสบการณ์จากการใช้ประโยชน์และจัดการป่าชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง ได้สั่งสมองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพิจารณาและเลือกการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ เช่น การสร้างกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชนเพื่อการจัดการปัญหาอื่นๆ มีกลไกการสนับสนุนจาก หน่วยงานองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน การสร้างความเชื่อมั่นในภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน เชื่อมประสานความรู้จากภายนอก เพื่อสร้างความรู้ใหม่ในการจัดการทรัพยากรป่าชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การจัดการป่าชุมชนอย่างต่อเนื่อง[๑๑๓]

ตารางที่ ๒.๒๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	**แนวคิดหลัก**
วิชุดา สุทธิวิริยะกุล, (๒๕๔๙)	การใช้บริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีการใช้บริการน้อยทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ บริการด้านการแพทย์ และสุขภาพ ในด้านการออกกาลังกาย บริการด้านสังคมสงเคราะห์ในด้านการสงเคราะห์

[๑๑๓] พระครูพิพิธสุตาทร ดร. และคณะ, "การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง", **รายงานการวิจัย,** (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒).

ตารางที่ ๒.๒๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	แนวคิดหลัก
เฉลิมพงศ์ มีสมนัย, (๒๕๔๗).	รูปแบบองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม มีดังนี้ รูปแบบองค์การที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม ประกอบด้วย (๑) องค์กรมหาชนรูปแบบองค์การที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการ ประกันสังคม (๒) หน่วยงานภาครัฐ รูปแบบองค์การที่เหมาะสมสำหรับการบริหาร จัดการประชาสงเคราะห์ (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบองค์การที่เหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการการบริการสังคม แนวทางในการเปลี่ยนแปลงองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมทางด้านการประกนสังคม การประชาสงเคราะห์ และ การบริการสังคม
มัลลิกา เบ็ญจกุล, (๒๕๕๔)	ประสิทธิผลของการดำเนินงานและการปฏิบัติงานด้านการบริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่โดยจัดให้มีช่องทาง/สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งสื่อลายลักษณ์อักษร สื่อภาพและเสียง รวมทั้งสื่อบุคคล โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาท้องถิ่น การประกาศสอบราคา/ประกวดราคาทางอินเทอร์เน็ต การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายการ และผลจัดซื้อจัดจ้าง ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เอกสารงบประมาณประจำปี

ตารางที่ ๒.๒๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	แนวคิดหลัก
สุพพัต หีบโอสถ, (๒๕๕๐)	(๑) ศูนย์การศึกษาฯ ได้รับการจัดตั้งโดยชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานวัฒนธรรม ล้านนาแบบดั่งเดิมให้ดำรงอยู่ต่อไปในชุมชนหมู่บ้านจัดสรร (๒) กระบวนการจัดตั้ง รวมถึงการประชุม และการระดมความคิดการจัดเตรียมโครงการสำหรับสมาชิกใน เครือข่าย การประสานงานสมาชิกในเครือข่าย (๓) กิจกรรมของศูนย์ได้แก่ การสอนภาษาล้านนาทั้งในระดับต้นและ ระดับกลาง การฝึกอบรมดนตรีพื้นบ้าน การตัดกระดาษ การฝึกภาคปฏิบัติสำหรับงาน หัตถกรรมต่าง ๆ เป็นต้น (๔) บทบาทของศูนย์ในการพัฒนาสังคมมีหลากหลาย เช่น เป็นศูนย์อนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นศูนย์การศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้ และ กระบวนการเรียนรู้ ศูนย์ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต และศูนย์การท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์
จารุวรรณ นาตัน, (๒๕๕๒)	สภาพการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต ๑ ในภาพรวม พบว่าทั้ง ๔ งาน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคาดหวังในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาน่าน เขต ๑ ในภาพรวมพบว่าทั้ง ๔ งานมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๒.๒๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	แนวคิดหลัก
ธนอร จันทร์อนุ, (๒๕๔๒)	เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในความหมายของคนไร้ที่พึ่ง และมีเป้าหมายการทำงาน ที่ต้องการช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และเชื่อว่าการให้บริการสวัสดิการ คนไร้ที่พึ่งสามารถวัดความสำเร็จได้จริง และเป็นงานช่วยให้สังคมน่าอยู่มากขึ้น
พระครูสุมณฑ์ธรรมธาดา และคณะ, (๒๕๕๙)	พัฒนาการและการจัดการกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เป็นการสร้างกระบวนการกองทุนสวัสดิการของชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการรวมตัวเรียนรู้ร่วมคิดร่วมทดลองปฏิบัติจริง รวมทั้งการเสริมหนุนกลุ่มที่มีการรวมตัวอยู่แล้วให้เข้มแข็งเน้นศักยภาพความพร้อมของชุมชน
สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์, (๒๕๖๐)	การบริหารจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติกับการสร้างสุขภาวะตามวิถีพุทธเป็นการสร้างความสุขให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและปัญญา การสร้างความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติที่มีความสมดุลในมิติต่างๆ
พระครูพิพิธสุตาทร ดร. และคณะ, (๒๕๕๒)	ชุมชนมีพื้นที่ป่าชุมชน ๔ แห่ง คือ ป่าห้วยไร่ ป่าห้วยก้า ป่าจอตึงและป่าดอยปุ๊กขี้แฮ้ง มีบทเรียนป่าชุมชน ๔ ช่วงเวลาคือ ยุคดั้งเดิม ยุควิกฤตและเสื่อมโทรม ยุคฟื้นฟูและยุคการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ทำให้เรียนรู้สะสมประสบการณ์จากการใช้ประโยชน์และจัดการป่าชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง ได้สั่งสมองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ตารางที่ ๒.๒๑ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	แนวคิดหลัก
ภัชรบถ ฤทธิ์เต็ม, (๒๕๕๐)	๑. การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวได้แก่การจัดทำผังการใช้สอยพื้นที่ของวัดการจัดทาแผนพัฒนาวัดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และการจัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูโบราณสถานหรือวัดร้าง ๒. การจัดการระบบสื่อความหมายได้แก่การจัดทำข้อมูลและฐานข้อมูลของวัดในระบบสารสนเทศ และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวัดในวันสำคัญหรือเทศกาลสำคัญ ๓. การจัดการบุคลากรการท่องเที่ยวได้แก่การพัฒนาบุคลากรของวัดในด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาจริยธรรมการท่องเที่ยวในวัด
พระครูพิพิธสุตาทร, ดร. และคณะ, (๒๕๕๒)	ชุมชนมีพื้นที่ป่าชุมชน ๔ แห่ง คือ ป่าห้วยไร่ ป่าห้วยก้า ป่าจอตึงและป่าดอยปุ๊กขี้แฮ้ง มีบทเรียนป่าชุมชน ๔ ช่วงเวลาคือ ยุคดั้งเดิม ยุควิกฤตและเสื่อมโทรม ยุคฟื้นฟูและยุคการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ทำให้เรียนรู้สะสมประสบการณ์จากการใช้ประโยชน์และจัดการป่าชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง ได้สั่งสมองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

๒.๕.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้สูงอายุ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปรากฏว่ามีงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ดังนี้

อภิญญา เวชยชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ และครอบครัวในชุมชน โครงการเบี้ยยังชีพ” ผลการศึกษาที่น่าสนใจ รัฐและบุคลากรของรัฐทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทรรศน์ (Paradigm) ในการทำงานร่วมกับชุมชนเน้นการทำงานอย่างมีส่วนร่วมที่มุ่งกระจายอำนาจการปรับบทบาทและวิธีการทำงานแนวใหม่ในการสนับสนุนเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนการที่รัฐ “เปลี่ยน” บทบาทในการทำงานโดยเน้นการกระตุ้นส่งเสริมบทบาทของชุมชนและองค์กรเครือข่ายต่างๆ ให้คิดและจัดระบบสวัสดิการ

และเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางสวัสดิการด้วยตนเองเป็นทิศทางที่ท้าทายต่อปฏิบัติการของรัฐเป็นอย่างยิ่ง รัฐจำเป็นต้องปรับกระบวนคิดสร้างการยอมรับชุมชนให้ได้อย่างแท้จริงนำไปสู่การผลักดันกลไกการจัดการที่เหมาะสมเปลี่ยนความเคยชิน เรื่องอำนาจและคำสั่งไปสู่การให้โอกาสชุมชนเติบโตอย่างจริงใจ แม้ข้อเสนอดังกล่าวนี้อาจจะไม่ใช่คำตอบสำเร็จรูปที่หลายฝ่ายต้องการแต่การมุ่งเปลี่ยนความคิดความเชื่อความเคยชินเดิมที่มีต่อประชาชนน่าจะเป็นคำตอบพื้นฐานในระดับต้นก่อน ส่วนการพัฒนากลไกการจัดการเดิมของรัฐที่มิใช่สิ้นสุดเพียงแค่การ “ให้” บวกกับการทำงานกับชุมชนในด้านสำนึกและความคิดสวัสดิการการกระตุ้นความเอื้ออาทรในเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเดิมของชุมชนให้เข้มแข็งจะเป็นฐานรากที่สำคัญระดับต่อมาของการจัดระบบสวัสดิการสังคมในชุมชนไทยอันจะนำไปสู่การสร้างระบบสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาและความเป็นจริงของกลุ่มประชาชนไทยผู้ทุกข์ยากหลายกลุ่มในอนาคตอันใกล้นี้[๑๑๔]

ช.ชยินทร์ เพ็ชญไพศิษฏ์ ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย” จากการศึกษาวิจัยพบว่า สิทธิผู้สูงอายุได้รับการรับรองปรากฏอยู่ในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในฐานะที่เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยบัญญัติไว้ชัดเจนในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นแนวทางให้ทุกรัฐต้องยึดถือและปฏิบัติตามแนวนโยบายขององค์การสหประชาชาติในแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุส่งเสริมให้มีการร่วมมือกัน กำหนดนโยบายแห่งชาติจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลในระดับประเทศและท้องถิ่น ยกระดับความสำคัญของสภาผู้สูงอายุและชมรมผู้สูงอายุ สนับสนุนให้องค์กรเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ และกำหนดให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมรัฐควรบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกันกำหนดสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้สูงอายุอย่างชัดเจนและไม่ก่อให้เกิดปัญหาในด้านการตีความอันจะเป็นผลเสียต่อผู้สูงอายุได้ โดยกำหนดสิทธิพื้นฐานของผู้สูงอายุในรูปของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุซึ่งควรมีการจัดตั้งองค์กรดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยเฉพาะทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น[๑๑๕]

มงคล กุญชรินทร์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล” ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำภารกิจด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล มีความครอบคลุมในกลุ่มเป้าหมายซึ่งได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุและ

---

[๑๑๔] อภิญญา เวชยชัย, “การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน”, **วารสารโครงการวิจัยและพัฒนานโยบายระบบบริการสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในประเทศไทย สถาบันวิจัยระบบสาธารณะสุข,** (นนทบุรี: โรงพิมพ์กองวิชาการ, ๒๕๕๕): ๓๔.

[๑๑๕] ช.ชยินทร์ เพ็ชญไพศิษฏ์, “แนวทางและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย”, **รายงานการวิจัย,** (กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณะสุข, ๒๕๕๘).

ผู้พิการแต่ไม่ครอบคลุมในกิจกรรมงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทำไปแล้วบังเกิดประสิทธิผลเป็นอย่างดี ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานได้แก่การขยายขอบข่ายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกิจกรรมมากกว่าที่ผ่านมามีการปรับปรุงระบบการบริหารภายในองค์กรให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้นและการแสวงหาความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากภาคส่วนอื่นๆเพิ่มด้วย[๑๑๖]

อนุชาติ มาแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์" ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มี รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุเพราะเป็นเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของตัวเองในวัยชราซึ่ง อนุชา นาแก้ว ผู้ศึกษารูปแบบการ จัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ [๑๑๗]

พระสุรชัย อยู่สาโก ได้ทำวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี" ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การตระหนักในสุขภาพของวัยผู้สูงอายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุ แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวและแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสาธารณะสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองแรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัวและแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรสาธารณะสุข[๑๑๘]

สิริพร สุธัญญา ได้ทำวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถ กรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง และผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสภาพการมีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันส่วน เพศ และสถานภาพสมรสมพฤติกรรมการดูแลตนเองไม่แตกต่างกันในการศึกษาความพึงพอใจใน ชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในชีวิตต่างกัน ส่วนผู้สูงอายุที่

---

[๑๑๖] มงคล กุญชรินทร์, "การพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล", **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐).

[๑๑๗] อนุชาติ มาแก้ว, "รูปแบบการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขต ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์", **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

[๑๑๘] พระสุรชัย อยู่สาโก, "พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี" , **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๕๐).

มีเพศ สถานภาพสมรส ฐานะทางเศรษฐกิจ และสภาพการเป็นอยู่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในชีวิตไม่แตกต่างกัน และพบว่าพฤติกรรมการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์บวกกับความพึงพอใจในชีวิต (r = ๐.๐๗๔) ทั้งหมดทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕[๑๑๙]

ศิริสุข นาคะเสนีย์ ได้ทำวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยพบว่า ๑) กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ๒) กลุ่มตัวอย่างมี พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๓) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการสวัสดิการจากรัฐโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๔) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มี อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ๕) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองโดยภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕[๑๒๐]

พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝั่ง ได้ทำวิจัยเรื่อง "การดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย" ผลการศึกษา พบว่าภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมและ การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุร่วมกันทำนายภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทยได้ร้อยละ ๑๑.๒ ตัวแปรที่สำคัญที่สุด คือ รายได้ โดยพบว่าระดับรายได้เฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป(ห้าหมื่นบาท) สามารถทำนายภาวะสุขภาพผู้สูงอายุได้มากที่สุด โดยมีค่า สัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ ๐.๑๗๔ รองลงมาคือการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย มาตรฐาน (β) เท่ากับ ๐.๑๖๔ การศึกษานี้เสนอแนะว่าภาครัฐควรที่จะคงไว้ซึ่งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและปรับปรุงช่องทางการเข้าถึงสิทธิดังกล่าวให้ครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว[๑๒๑]

---

[๑๑๙] สิริพร สุธัญญา, "พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึ่งพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถ กรุงเทพมหานคร", **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการสังคม,** กรุงเทพมหานคร: (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐).

[๑๒๐] ศิริสุข นาคะเสนีย์, "พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร", **วารสารวิจัยรำไพพรรณี,** ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๑): ๔๐-๕๔.

[๑๒๑] พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝั่ง, "การดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย", **วารสารสมาคมนักวิจัย**, ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๙): ๙๔-๑๐๙.

เตือนใจ ทองคำ ได้ทำวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสรรค์” ผลการวิจัย พบว่า ๑) พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านร่างกายและด้านสังคม ของผู้สูงอายุอยู่ในระดับสูง ส่วนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุด้านจิตใจด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒) ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว และไม่มีโรคประจำตัวมีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ๓) การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การได้เห็นคุณค่าในตนเองและโลกทัศน์ต่อชีวิตของผู้สูงอายุสามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านร่างกายของผู้สูงอายุได้ ร้อยละ ๓๖.๒๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ๔) การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวโลกทัศน์ต่อชีวิตของผู้สูงอายุ และการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านจิตใจของผู้สูงอายุได้ ร้อยละ ๔๔.๕๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ๕) การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การได้เห็นคุณค่าในตนเอง สามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมการดูแลตนเองสังคมของผู้สูงอายุได้ ร้อยละ ๓๗.๖๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ๖) การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านเศรษฐกิจของผู้สูงอายุได้ ร้อยละ ๒๗.๕๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ๗) การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การได้เห็นคุณค่าในตนเองและโลกทัศน์ต่อชีวิตของผู้สูงอายุสามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมของผู้สูงอายุได้ ร้อยละ ๕๒.๕๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑[๑๒๒]

เบญจมาศ นาควิจิตร ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุเพศ สถานภาพสมรส และลักษณะครอบครัวที่ต่างกันมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาและรายไดต่างกันมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒. การรับรู้ความสามารถของตนด้านการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพตนเองและความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับกับการดูแลสุขภาพตนเองมี

---

[๑๒๒] เตือนใจ ทองคำ, “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสรรค์”, **วิทยานิพนธ์ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๔๙).

ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๓. การสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพตนเองจากครอบครัวและการสนับสนุนด้านการดูแล สุขภาพตนเองจากบุคลากรทางการแพทย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๔. พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๕. การรับรู้ความสามารถของตนด้านการดูแลสุขภาพตนเอง เจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพตนเอง การสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพตนเองจากความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับกับการดูแลสุขภาพตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง ของผู้สูงอายุได้ร้อยละ ๕๔.๙๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑[๑๒๓]

ตารางที่ ๒.๒๒ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้สูงอายุ

นักวิจัย	**ผลการวิจัย**
มงคล กุญชรินทร์ (๒๕๕๐)	การจัดทำภารกิจด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล มีความครอบคลุมในกลุ่มเป้าหมายซึ่งได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการแต่ไม่ครอบคลุมในกิจกรรมงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทำไปแล้วบังเกิดประสิทธิผลเป็นอย่างดีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานได้แก่การขยายขอบข่ายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกิจกรรมมากกว่าที่ผ่านมามีการปรับปรุงระบบการบริหารภายในองค์กรให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้นและการแสวงหาความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากภาคส่วนอื่นๆเพิ่มด้วย

[๑๒๓] เบญจมาศ นาควิจิตร, "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ", **ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตรประยุกต์**, (กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑).

ตารางที่ ๒.๒๒ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้สูงอายุ

นักวิจัย	ผลการวิจัย
อนุชาติ มาแก้ว (๒๕๕๖)	ผู้สูงอายุที่มี รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุเพราะเป็นเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของตัวเองในวัยชราซึ่งอนุชา นาแก้ว ผู้ศึกษารูปแบบการ จัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโกจังหวัดนครสวรรค์
พระสุรชัย อยู่สาโก (๒๕๕๐)	ปัจจัยที่สนับสนุนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การตระหนักในสุขภาพของวัยผู้สูงอายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุ แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวและแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสาธารณะสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองแรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัวและแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรสาธารณะสุข
อภิญญา เวชยชัย, (๒๕๕๕)	รัฐและบุคลากรของรัฐทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทรรศน์ (Paradigm) ในการทำงานร่วมกับชุมชนเน้นการทำงานอย่างมีส่วนร่วมที่มุ่งกระจายอำนาจการปรับบทบาทและวิธีการทำงานแนวใหม่ในการสนับสนุนเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน

ตารางที่ ๒.๒๒ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้สูงอายุ

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ช.ชยินทร์ เพ็ชญไพศิษฏ์, (๒๕๕๘)	สิทธิผู้สูงอายุได้รับการรับรองปรากฏอยู่ในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในฐานะที่เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยบัญญัติไว้ชัดเจนในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นแนวทางให้ทุกรัฐต้องยึดถือและปฏิบัติตามแนวนโยบายขององค์การสหประชาชาติในแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุส่งเสริมให้มีการร่วมมือกัน กำหนดนโยบายแห่งชาติจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลในระดับประเทศและท้องถิ่น
สิริพร สุธัญญา, (๒๕๕๐)	ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง และผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสภาพการมีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันส่วน เพศ และสถานภาพสมรสมพฤติกรรมการดูแลตนเอง
เตือนใจ ทองคำ, (๒๕๔๙).	๑. พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านร่างกาย และด้านสังคมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับสูง ส่วนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุด้านจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒. ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกัน
ศิริสุข นาคะเสนีย์, (๒๕๖๑)	๑) กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ๒) กลุ่มตัวอย่างมี พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๓) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการสวัสดิการจากรัฐโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ๔) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน

ตารางที่ ๒.๒๒ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้สูงอายุ

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝั่ง, (๒๕๕๙)	ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมและ การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุร่วมกันทำนายภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทยได้ร้อยละ ๑๑.๒ ตัวแปรที่สำคัญที่สุด คือ รายได้ โดยพบว่าระดับรายได้เฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป(ห้าหมื่นบาท) สามารถทำนายภาวะสุขภาพผู้สูงอายุได้มากที่สุด

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย

ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ๑. เพศ ๒. อายุ ๓. การศึกษา และ ๔. รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย ๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุมีความพึง ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ[๑๒๔]

---

[๑๒๔] ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, **แนวคิดด้านสวัสดิการสังคมสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ,** (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ๖๕.

ตัวแปรต้น
(Independent Variables)

ปัจจัยส่วนบุคคล
- เพศ
- อายุ
- การศึกษา
- รายได้ต่อเดือน

→

ตัวแปรตาม
(Dependent Variables)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑) การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย
๒) ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล
๓) ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ
๔) สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed-Methods Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้แบบสอบถามและใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ก.เชิงปริมาณ

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑,๖๙๔ คน[๑]

๒) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) คือผู้สูงอายุจำนวน ๓๒๔ คนที่ได้จาก สูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ดังนี้ โดยการหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยการ

[๑] **แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๔)**, (งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงานเทศบาลเมืองท่าช้าง: เทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี), ๒๕๖๑, (อัดสำเนา), หน้า ๓๓-๓๔.

คำนวณจากสูตร Taro Yamane[๒] ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๓๒๔ คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการหาสัดส่วนของประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

วิธีการคำนวณจากสูตร Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

ประชากรทั้งหมด ๑,๖๙๔ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{1694}{1 + 1694(0.05)^2}$$

$$n = \frac{1694}{1 + 4.235}$$

$$n = \frac{1694}{5.235}$$

$$n = 323.6$$

$$n = 324$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๓๒๔ คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้เขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีเป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

---

[๒] Yamane, Taro, **Statistics: An Introductory Analysis**, 2nd Ed., (New York: Harper and Row, 1967), p 125.

จากสูตรจะได้ประชากรผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี รวม ๓๒๔ คน รายละเอียด ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

ที่	ประชากรกลุ่มอายุ (ปี)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
๑.	๖๐ – ๗๐	๑,๐๖๕	๒๐๔
๒.	๗๑ – ๘๐	๔๓๓	๘๓
๓.	๘๑ ปีขึ้นไป	๑๙๖	๓๗
	รวม	**๑,๖๙๔**	**๓๒๔**

ข.เชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๑๒ คน ได้แก่

๑. นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง
๒. นายชยพล จันทกิจ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑
๓. นางนงนุช บุญเพ็ง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒
๔. นายบรรเทา พลสงคราม สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓
๕. นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
๖. นางสาวสุภาวดี โกศล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๗. นายสุริยะ รัตนวิจิตร เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ
๘. นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์ รองประธานชมรมผู้สูงอายุ
๙. นางวารินทร์ บุญโกย ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน
๑๐. นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์ ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว
๑๑. นายสมจิตต์ รอดดารา ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว
๑๒. นางทัศนมน ชัยมงคล ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑) แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารและจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุจากเอกสารและจากงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

๒. สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๔ ตอน

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

๔. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับหน่วยการวัดที่มิใช่ประชากรในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น หากพบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นแล้วจึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

๒) แบบสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุจากเอกสารและจากงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓. สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น ๒ ตอน

๔. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

๕. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว หากพบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงนำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการต่อไป

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

๑. แบบสอบถามมีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๔ ข้อ ประกอบด้วย ๑) เพศ ๒) อายุ ๓) การศึกษา ๔) รายได้ต่อเดือน โดยมีลักษณะตรวจสอบรายการ (Check List) ๔ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับ "ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี" มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้[๓]

๕ หมายถึง ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการมากที่สุด

๔ หมายถึง ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการมาก

๓ หมายถึง ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการปานกลาง

๒ หมายถึง ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการน้อย

๑ หมายถึง ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการน้อยที่สุด

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการสูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี

แบบสัมภาษณ์มีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน ๔ ข้อ ประกอบด้วย ชื่อนามสกุล และตำแหน่ง

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)[๔] โดยใช้สถิติทางสังคมศาสตร์

---

[๓] สุวรี ศิริโภคารภิรมย์, **การวิจัยทางการศึกษา,** (ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๐.

[๔] Cronbach, L. J.,**Essentials of psychological testing**, 5th ed., (New York: Harper Collins Publishers, 1990), pp. 202-204.

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑) แบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒) ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓) รศ.ดร.อำนวย ปิ่นพิลา	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
๔) อาจารย์ ดร.เชษฐ์ณรัช อรชุน	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
๕) อาจารย์ กลอยใจ ชวนศรีไพบูลย์	อาจารย์พิเศษภาคทดสอบและวิจัยทางการศึกษา, ภาคหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

๒. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม (Index of congruence : IOC) ซึ่งแต่ละข้อได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๖–๑.๐ แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามทุกข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓. ค่าหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน คือ เทศบาลเมืองจันทนิมิต ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓๐ ชุด แล้วนำมาตรวจหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๖๖ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

๔. แบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

๒) แบบสัมภาษณ์

นำแบบสอบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

๒. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๓.๔ การวัดค่าตัวแปรของแบบสอบถาม

การวัดค่าตัวแปร ประกอบด้วย ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยคำตอบเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) สร้างคำตอบตามแนวของ ลิเคิร์ท[๕] (Likert) มีคำตอบให้เลือก ๕ ระดับ และเป็นเกณฑ์การให้คะแนน[๖] คือ

ตอบ ๕	หมายถึง	มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๕
ตอบ ๔	หมายถึง	มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๔
ตอบ ๓	หมายถึง	ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๓
ตอบ ๒	หมายถึง	น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๒
ตอบ ๑	หมายถึง	น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๑

โดยเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ เบสท์[๗] (Best)

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑ – ๕.๐๐	แปลว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ – ๔.๕๐	แปลว่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ – ๓.๕๐	แปลว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ – ๒.๕๐	แปลว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๕๐	แปลว่า	น้อยที่สุด

---

[๕] Likert, Rensis, **The Method of Constructing and Attitude Scale, Reading in Attitude Theory and Measurement, Fishbeic, Matin,** (Ed. New York: Wiley & Son.1967), pp 90-95.

[๖] ธานินทร์ ศิลป์จารุ, **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ , (กรุงเทพมหานคร: บิสซิเนสอาร์แอสด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๘-๔๙.

[๗] Best, J. W., & J. V. Kahn, **Research in Educational**, 7th ed., (Boston: Allyn and Bacon, 1993, PP 80-94.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนายกเทศมนตรีเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๒. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตนำเสนอ ต่อนายกเทศมนตรีเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี เพื่อขออนุมัติให้แจกแบบสอบถามให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ ทำการแจกแบบสอบถาม จำนวน ๓๒๔ ฉบับ

๓. ทำการเก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบเรียบร้อยแล้ว ตรวจความถูกต้องความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๒) แบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In–depth Interview) นั้นผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการเก็บของมูลดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาต ในการแจกแบบสอบถามจากหัวหน้าศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้สัมภาษณ์ โดยขอวิธีการจดบันทึกข้อมูลและการบันทึกเสียงของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือให้สัมภาษณ์ โดยการขออนุญาตจากผู้มีส่วนร่วมก่อนทำการบันทึกเสียงหากได้รับอนุญาต เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานความถูกต้องย้อนหลังกลับในภายหลังได้

๒. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตนำเสนอต่อผู้ให้สัมภาษณ์ นัดหมายการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

๑. ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

๒. ใช้สถิติวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อธิบายข้อมูลระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

๑. ใช้สถิติทดสอบค่า (t–test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม

๒. ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้น[๙] มากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท และประมวลผลเข้าด้วยกัน (รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวม)

---

[๙] ชูศรี วงศ์รัตนะ, **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย,** (กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์, ๒๕๔๑), หน้า ๒๓๖.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี" ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๒๔ คน มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุ

๔.๕ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

๔.๖ องค์ความรู้

๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้างตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษาและรายได้ต่อเดือน แสดงด้วยความถี่และร้อยละ มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=๓๒๔)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๘๕	๕๗.๑
หญิง	๑๓๙	๔๒.๙
รวม	**๓๒๔**	**๑๐๐.๐**
อายุ		
๖๐ – ๗๐ ปี	๒๐๔	๖๒.๙๗
๗๑ – ๘๐ ปี	๘๓	๒๕.๖๒
๘๑ ปีขึ้นไป	๓๗	๑๑.๔๑
รวม	**๓๒๔**	**๑๐๐.๐**
การศึกษา		
ต่ำประถมศึกษา	๕๒	๑๖.๐
ประถมศึกษา	๒๐๕	๖๓.๓
มัธยมศึกษา	๒๔	๗.๔
สูงกว่ามัธยมศึกษา	๔๓	๑๓.๓
รวม	**๓๒๔**	**๑๐๐.๐**
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๔	๑.๒
๑,๐๐๐ – ๒,๐๐๐ บาท	๙๘	๓๐.๒
๒,๐๐๑ – ๓,๐๐๐ บาท	๑๘๓	๕๖.๕
๓,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๙	๑๒.๐
รวม	**๓๒๔**	**๑๐๐.๐**

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง "ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี" จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑ และเป็นเพศหญิง มีจำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง ๖๐–๗๐ ปี มีจำนวน ๒๐๔ คนคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๙๗ อายุระหว่าง ๗๑–๘๐ ปี มีจำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๒ อายุระหว่าง ๘๑ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๑

การศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีจำนวน ๒๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓ มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา มีจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๒,๐๐๑–๓,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๑,๐๐๑–๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **โดยภาพรวม**

(n=๓๒๔)

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย	๔.๘๒	๐.๑๑๘	มากที่สุด
๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	๔.๗๖	๐.๑๔๖	มากที่สุด
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	๔.๙๙	๐.๐๓๔	มากที่สุด
๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ	๔.๗๓	๐.๑๙๐	มากที่สุด
ภาพรวม	**๔.๘๒**	**๐.๐๘๘**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๐๘๘) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี
ด้านการจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย

(n=๓๒๔)

การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลมีการจัดบริการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รวดเร็วประหยัด และทันต่อเหตุการณ์	๔.๕๖	๐.๕๒๒	มากที่สุด
๒. เทศบาลมีการจัดบริการ สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ที่ออกกำลังกายในชุมชน	๔.๘๙	๐.๓๑๑	มากที่สุด
๓. เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการที่ทันสมัย	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๔. เทศบาลมีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีและรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่ต้องรับการดูแลพิเศษ	๔.๙๐	๐.๓๐๓	มากที่สุด
๕. ท่านมีความสะดวกในการขอรับบริการด้านการเงินและความสะดวกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	๔.๖๐	๐.๔๙๐	มากที่สุด
๖. เทศบาลมีการให้บริการสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ท่านถึงชุมชน	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๗. เทศบาลมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนด้านสวัสดิการ	๔.๘๙	๐.๓๑๑	มากที่สุด
๘. เทศบาลมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่ทันสมัย	๔.๗๑	๐.๔๕๖	มากที่สุด
ภาพรวม	**๔.๘๒**	**๐.๑๑๘**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ด้านการจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๑๑๘)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทุกด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด ตามลำดับดังนี้ ด้านเทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการที่ทันสมัย ($\overline{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๐๐๐) รองลงมา ด้านเทศบาลมีการให้บริการสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ท่านถึงชุมชน ($\overline{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๐๐๐) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านเทศบาลมีการจัดบริการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รวดเร็วประหยัดและทันต่อเหตุการณ์ ($\overline{X}$ = ๔.๕๖, S.D. = ๐.๕๒๒)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล**

(n=๓๒๔)

ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านได้รับการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีระบบมีขั้นตอนที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพจากเทศบาล	๔.๖๓	๐.๕๒๗	มากที่สุด
๒. ท่านได้รับการบริการให้ความรู้ด้วยความเต็มใจจากบุคลากรของเทศบาล	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๓. เจ้าหน้าที่บริการผู้สูงอายุที่มาติดต่อด้วยวาจาไพเราะ	๔.๖๘	๐.๔๖๖	มากที่สุด
๔. การเดินทางของท่านมีความสะดวกในการติดต่อกับเทศบาล	๔.๖๐	๐.๔๙๐	มากที่สุด
๕. ท่านได้รับการอธิบายสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากเทศบาล	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๖. ท่านได้รับการดูแลที่อยู่อาศัยเป็นอย่างดีจากเทศบาล	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๗. ท่านได้รับการให้บริการอย่างเสมอภาคจากเทศบาล	๔.๓๗	๐.๔๘๓	มาก
๘. ท่านมีการดูแลจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุของเทศบาล	๔.๗๘	๐.๔๑๒	มากที่สุด
ภาพรวม	**๔.๘๒**	**๐.๐๘๘**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๐๘๘)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดดังนี้ ผู้สูงอายุได้รับการบริการให้ความรู้ด้วยความเต็มใจจากบุคลากรของเทศบาล ($\overline{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๐๐๐) รองลงมา ผู้สูงอายุได้รับการอธิบายสิทธิใน

บัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากเทศบาล ($\bar{X}$ = ๕.๐๐, S.D. ๐.๐๐๐) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้สูงอายุได้รับการให้บริการอย่างเสมอภาคจากเทศบาล ($\bar{X}$ = ๔.๓๗, S.D. = ๐.๔๘๓)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ**

(n=๓๒๔)

ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลมีการให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	๕.๐๐	๐.๗๑๓	มากที่สุด
๒. เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุที่รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง	๕.๐๐	๐.๗๕๙	มากที่สุด
๓. เทศบาลมีความรับผิดชอบในการให้บริการ	๕.๐๐	๐.๗๕๔	มากที่สุด
๔. เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ	๕.๐๐	๐.๗๖๐	มากที่สุด
๕. เทศบาลมีการจัดกิจกรรมออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ	๕.๐๐	๐.๗๕๙	มากที่สุด
๖. เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์สิทธิรับบริการล่วงหน้า	๕.๐๐	๐.๖๘๘	มากที่สุด
๗. เทศบาลเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความรู้ความสามารถ	๕.๐๐	๐.๖๘๗	มากที่สุด
๘. เทศบาลมีความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่รองรับบริการ	๕.๐๐	๐.๗๑๐	มากที่สุด
๙. เทศบาลมีกล่อง/ตู้รับฟังข้อเสนอแนะต่อการให้บริการ	๔.๙๐	๐.๓๐๓	มากที่สุด
ภาพรวม	**๔.๙๙**	**๐.๐๓๔**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๙๙, S.D. = ๐.๐๓๔)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ พบว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้างจังหวัดจันทบุรี ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อดังนี้ เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ($\bar{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๗๖๐)

เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุที่รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง ($\overline{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๗๕๙) และเทศบาลมีกล่อง/ตู้รับฟังข้อเสนอแนะต่อการให้บริการ ($\overline{X}$ = ๔.๙๐, S.D. = ๐.๓๐๓)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ**

(n=๓๒๔)

ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลมีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ	๔.๕๐	๐.๕๐๑	มากที่สุด
๒. เทศบาลมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๓. เทศบาลมีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ	๔.๗๖	๐.๔๕๑	มากที่สุด
๔. เทศบาลจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ	๔.๔๒	๐.๔๙๔	มาก
๕. เทศบาลจัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะเพื่อรองรับผู้สูงอายุ	๕.๐๐	๐.๐๐๐	มากที่สุด
๖. เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับผู้สูงอายุ	๔.๔๙	๐.๕๐๑	มาก
๗. เทศบาลมีการบริการด้านการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน	๔.๘๙	๐.๓๑๑	มากที่สุด
๘. เทศบาลมีสถานที่จัดกลุ่มทำกิจกรรมที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้สูงอายุ	๔.๗๓	๐.๔๐๘	มากที่สุด
ภาพรวม	**๔.๑๘**	**๐.๑๙๐**	**มาก**

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = ๔.๑๘, S.D. = ๐.๑๙๐)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับมากดังนี้ เทศบาลมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๐๐๐) รองลงมาเทศบาลจัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะ เพื่อรองรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = ๕.๐๐, S.D. = ๐.๐๐๐) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เทศบาลจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = ๔.๔๒, S.D. = ๐.๔๙๔)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ ๑ ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **จำแนกตามเพศ**

(n=๓๒๔)

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๑๘๕ คน)		หญิง (๑๓๙ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย	๔.๘๒	๐.๑๑๓	๔.๘๒	๐.๑๒๕	๐.๓๓๒	๐.๗๔๐
๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	๔.๘๒	๐.๐๘๔	๔.๘๓	๐.๐๙๓	-๐.๒๐๙	๐.๘๓๔
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	๔.๙๙	๐.๐๓๕	๔.๙๙	๐.๐๓๒	-๐.๔๒๘	๐.๖๖๙
๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ	๔.๗๓	๐.๑๙๐	๔.๗๓	๐.๑๙๑	๐.๑๔๖	๐.๘๘๔
รวม	**๔.๘๒**	**๐.๐๘๔**	**๔.๘๓**	**๐.๐๙๓**	**-๐.๒๐๙**	**๐.๘๓๔**

จากตารางที่ ๔.๗ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมจำแนกตาม เพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน (t = -๐.๒๐๙, Sig.= ๐.๘๓๔) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๒ ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **จำแนกตามอายุ**

(n=๓๒๔)

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๐๕	๓	๐.๐๐๒	๐.๑๒๗	๐.๙๔๔
	ภายในกลุ่ม	๔.๔๙๖	๓๒๐	๐.๐๑๔		
	รวม	๔.๕๐๒	๓๒๓			
๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๐๙	๓	๐.๐๐๓	๐.๓๖๙	๐.๗๗๕
	ภายในกลุ่ม	๒.๔๗๙	๓๒๐	๐.๐๐๘		
	รวม	๒.๔๘๘	๓๒๓			
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๐๑	๓	๐.๐๐๐	๐.๓๓๙	๐.๗๙๗
	ภายในกลุ่ม	๐.๓๖๕	๓๒๐	๐.๐๐๑		
	รวม	๐.๓๖๖	๓๒๓			
๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๔๒	๓	๐.๐๑๔	๐.๓๘๒	๐.๗๖๖
	ภายในกลุ่ม	๑๑.๖๓๙	๓๒๐	๐.๐๓๖		
	รวม	๑๑.๖๘๑	๓๒๓			
รวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**๐.๐๐๙**	**๓**	**๐.๐๐๓**	**๐.๓๖๙**	**๐.๗๗๕**
	ภายในกลุ่ม	**๒.๔๗๙**	**๓๒๐**	**๐.๐๐๘**		
	รวม	**๒.๔๘๘**	**๓๒๓**			

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีโดยภาพรวมจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกัน (F = ๐.๓๖๙, Sig.= ๐.๗๗๕) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๓ ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบความความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **จำแนกตามระดับการศึกษา**

(n=๓๒๔)

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๕๓	๓	๐.๐๑๘	๑.๒๗๐	๐.๒๘๔
	ภายในกลุ่ม	๔.๔๔๙	๓๒๐	๐.๐๑๔		
	รวม	๔.๕๐๒	๓๒๓			
๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๒๓	๓	๐.๐๐๘	๐.๙๗๘	๐.๔๐๓
	ภายในกลุ่ม	๒.๔๖๕	๓๒๐	๐.๐๐๘		
	รวม	๒.๔๘๘	๓๒๓			
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๐๒	๓	๐.๐๐๑	๐.๔๗๓	๐.๗๐๑
	ภายในกลุ่ม	๐.๓๖๔	๓๒๐	๐.๐๐๑		
	รวม	๐.๓๖๖	๓๒๓			
๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๓๐	๓	๐.๐๔๓	๑.๒๐๓	๐.๓๐๙
	ภายในกลุ่ม	๑๑.๕๕๑	๓๒๐	๐.๐๓๖		
	รวม	๑๑.๖๘๑	๓๒๓			
รวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**๐.๐๒๓**	**๓**	**๐.๐๐๘**	**๐.๙๗๘**	**๐.๔๐๓**
	ภายในกลุ่ม	**๒.๔๖๕**	**๓๒๐**	**๐.๐๐๘**		
	รวม	**๒.๔๘๘**	**๓๒๓**			

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีโดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน (F= ๐.๙๗๘, Sig.= ๐.๔๐๓) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน

การวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๔ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **จำแนกตามรายได้ต่อเดือน**

(n=๓๒๔)

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๕	๓	๐.๐๐๘	๐.๖๐๑	๐.๖๑๕
	ภายในกลุ่ม	๔.๔๗๖	๓๒๐	๐.๐๑๔		
	รวม	๔.๕๐๒	๓๒๓			
๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๓๐	๓	๐.๐๑๐	๑.๓๒๐	๐.๒๖๘
	ภายในกลุ่ม	๒.๔๗	๓๒๐	๐.๐๐๘		
	รวม	๒.๔๘๘	๓๒๓			
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๐๑	๓	๐.๐๐๐	๐.๔๒๙	๐.๗๓๒
	ภายในกลุ่ม	๐.๓๖๔	๓๒๐	๐.๐๐๑		
	รวม	๐.๓๖๖	๓๒๓			
๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๐๘	๓	๐.๐๓๖	๐.๙๙๙	๐.๓๙๔
	ภายในกลุ่ม	๑๑.๕๗๓	๓๑๘	๐.๐๓๖		
	รวม	๑๑.๖๘๑	๓๒๓			
รวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**๐.๐๓๐**	**๓**	**๐.๐๑๐**	**๑.๓๒๐**	**๐.๒๖๘**
	ภายในกลุ่ม	**๒.๔๕๗**	**๓๒๐**	**๐.๐๐๘**		
	รวม	**๒.๔๘๘**	**๓๒๓**			

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรีโดยภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ไม่แตกต่างกัน (F= ๑.๓๒๐, Sig.= ๐.๒๖๘) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการ

วิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามแรงจูงใจส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ ๑–๔

(n=๓๒๔)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑.	เพศ	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	-๐.๒๐๙	-	๐.๘๓๔	-	✓
๒.	อายุ	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	-	๐.๓๖๙	๐.๗๗๕	-	✓
๓.	การศึกษา	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	-	๐.๙๗๘	๐.๔๐๓	-	✓
๔.	รายได้ต่อเดือน	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ	-	๑.๓๒๐	๐.๒๖๘	-	✓

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ ๔.๑๒ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ๔ ด้าน ดังนี้ **ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย**

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ผู้สูงอายุเข้าไม่ถึงระบบบริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย	๓
๒.	ผู้สูงอายุยังขาดโอกาสได้รับความรู้การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	๒

ตารางที่ ๔.๑๓ ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี **ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย**

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	เจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาระบบสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์มีผลต่อการรับรู้และเข้าถึงบริการต่างๆ ของผู้สูงอายุให้มากกว่านี้	๓
๒.	บุคลากรและองค์ความรู้ต่างๆ จากภายนอกมาให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุ ในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	๒

ตารางที่ ๔.๑๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล**

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	การดูแลจากเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๒

ตารางที่ ๔.๑๕ ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล**

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ส่งเสริมและสนับสนุน ด้านงบประมาณและด้านการพัฒนาและเสริมศักยภาพแก่กลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ จัดอบรมให้ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ	๓
๒.	พัฒนาบทบาทของคนในชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ ในการพัฒนาและเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุที่ดี โดยจะต้องพึ่งพาตัวเองหรือดูแลตัวเองได้	๒

ตารางที่ ๔.๑๖ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านสูงอายุมีความพึงพอใจ**

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	-	-

ตารางที่ ๔.๑๗ ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ**

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	มีการจัดหาองค์ความรู้ใหม่ๆ มาแนะนำเพิ่ม	๓

ตารางที่ ๔.๑๘ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ**

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
๑.	ผู้สูงอายุขาดการดูแลที่อยู่อาศัยให้สะอาด ถูกหลักอนามัย	๓
๒.	ที่พักผ่อนส่วนกลางยังน้อยไป	๓

ตารางที่ ๔.๑๙ ข้อเสนอแนะ ผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี **ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ**

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	ภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ	๓
๒.	รัฐควรจัดงบประมาณดูแลที่พักผ่อนมากขึ้น	๓

๔.๕ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (Analysis) สังเคราะห์ (Synthesis) ในเรื่องประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ตามกรอบทฤษฎีของ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร ซึ่งประกอบไปด้วย ๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย ๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน ๑๒ คน ดังต่อไปนี้

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

๑) การจัดการที่ทันสมัยต้องมีวางแผนเพื่อให้เกิดความรู้และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในระบบงาน การติดตามการทำงานเพื่อให้ได้ผลสรุปของการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ คนในองค์กรจำเป็นต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงขององค์กรที่เราทำงานอยู่ให้ชัดแจ้ง โปร่งใส ไม่มีวาระซ่อนเร้น การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่[๑]

๒) การจัดการที่ทันสมัยต้องมีวางแผนเพื่อให้เกิดความรู้และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนจะต้องศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการทำงาน การติดตามการทำงานเพื่อให้ได้ผลสรุปของการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน[๒]

๓) ต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน และการทำงานเพื่อให้เกิดทันสมัยต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยตามระเบียบข้อกฎหมาย ความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว[๓]

๔) การจัดการที่ทันสมัยต้องมีวางแผนเพื่อให้เกิดความรู้และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในระบบงาน การจัดการที่ทันสมัย ต้องศึกษาเปิดโอกาสในการนำแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านความรู้ใหม่ๆ เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่[๔]

---

[๑] สัมภาษณ์ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ, นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒] สัมภาษณ์ นายชยพล จันทกิจ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓] สัมภาษณ์ นางนงนุช บุญเพ็ง, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔] สัมภาษณ์ นายบรรเทา พลสงคราม, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๕) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการติดต่อประสานเพื่อให้ได้ผลและความรวดเร็วในการทำงาน การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยตามระเบียบข้อกฎหมาย ความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว[๕]

๖) ระบบการจัดการที่ทันสมัยต้องมีวางแผนเพื่อให้เกิดความรู้และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในระบบงาน การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยตามระเบียบข้อกฎหมาย ความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว[๖]

๗) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ในองค์กรมีการเปิดโอกาสในการนำแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านความรู้ใหม่ๆ เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการติดต่อประสานเพื่อให้ได้ผลและความรวดเร็วในการทำงาน ระบบในการจัดการการทำงานด้วยตามระเบียบข้อกฎหมาย ความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว[๗]

๘) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการติดต่อประสานเพื่อให้ได้ผลและความรวดเร็วในการทำงาน ต้องศึกษาเปิดโอกาสในการนำแนวความคิดใหม่ๆ เป็นระบบการจัดการที่ดี สะดวก รวดเร็ว[๘]

๙) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ในองค์กรมีการเปิดโอกาสในการนำแนวความคิดใหม่ๆ ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการติดต่อประสานเพื่อให้ได้ผลและความรวดเร็วในการทำงาน เป็นระบบการจัดการที่ดี สะดวก รวดเร็ว การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยตามระเบียบข้อกฎหมาย[๙]

๑๐) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการติดต่อประสานเพื่อให้ได้ผล การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่ การจัดการที่ทันสมัยต้องมีวางแผนเพื่อให้เกิดความรู้และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในระบบงาน[๑๐]

๑๑) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการติดต่อประสานเพื่อให้ได้ผล คนในองค์กรจำเป็นต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของ

---

[๕] สัมภาษณ์ นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ, ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๖] สัมภาษณ์ นางสาวสุภาวดี โกศล, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๗] สัมภาษณ์ นายสุริยะ รัตนวิจิตร, เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๘] สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์, รองประธานชมรมผู้สูงอายุ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๙] สัมภาษณ์ นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์, ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๐] สัมภาษณ์ นางวารินทร์ บุญโกย, ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

องค์กรที่เราทำงานอยู่ให้ชัดแจ้ง โปร่งใส ไม่มีวาระซ่อนเร้น การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยตามระเบียบข้อกฎหมาย[๑๑]

๑๒) ระบบการจัดการที่ทันสมัย ในองค์กรมีการเปิดโอกาสในการนำแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านความรู้ใหม่ๆ เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่ ต้องปฏิบัติตามนโยบายเป็นหลัก มีการกำกับ ตรวจสอบการทำงานอย่างสม่ำเสมอการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล[๑๒]

[๑๑] สัมภาษณ์ นายสมจิตต์ รอดดารา, ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๒] สัมภาษณ์ นางทัศนมน ชัยมงคล,ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

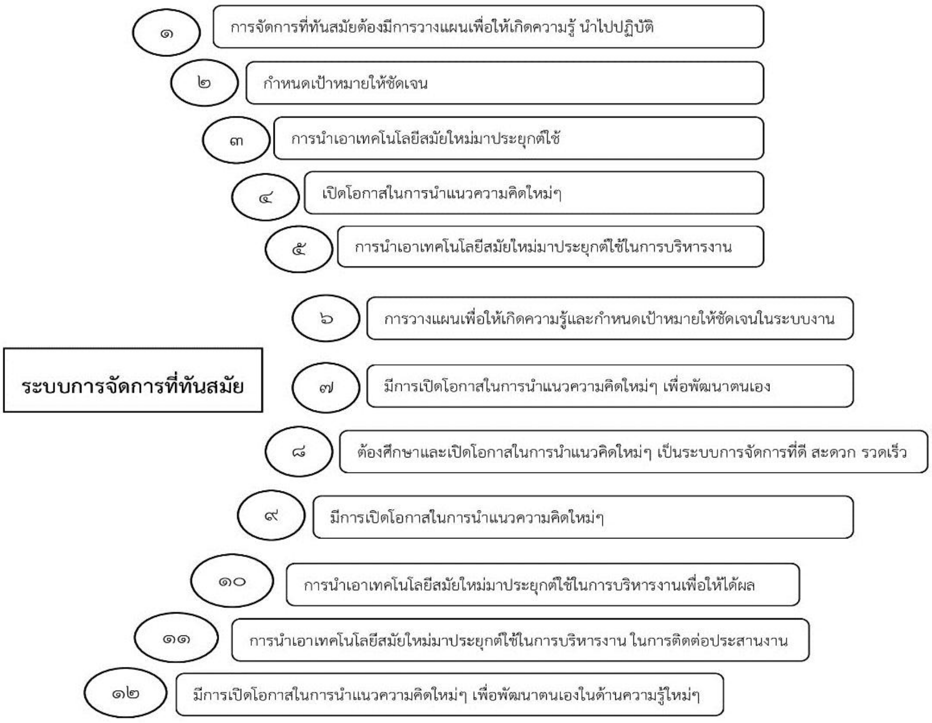

แผนภาพที่ ๔.๑ ผังการสัมภาษณ์ ด้านระบบการจัดการที่ทันสมัย

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

๑) ผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานของเทศบาลเป็นอย่างดี มีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันคือพวกเขาต้องการให้หน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดเขามากที่สุด ทางเทศบาลได้ส่ง อสม. ออกตรวจตราและเยี่ยมเยียนเป็นประจำเพื่อความปลอดภัยแก่สุขภาพชีวิตของผู้อายุ[๑๓]

๒) ผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานของเทศบาล โดยเฉพาะเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดเขามากที่สุด ทางเทศบาลได้ส่ง อสม. ออกตรวจตราและเยี่ยมเยียนเป็นประจำ โดยมีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง การบริการของเจ้าหน้าที่มี

---

[๑๓] สัมภาษณ์ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ, นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

ความรวดเร็วในการให้บริการมีกิริยามารยาท มีมนุษย์สัมพันธ์และการให้บริการตรงความต้องการของผู้สูงอายุโดยมีการรับอาสาสมัครภายในชุมชนมาคอยบริการแก่ผู้สูงอายุ[๑๔]

๓) ผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานของเทศบาล ส่วนในการรับบริการสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้สูงอายุบางรายยังไม่เข้าใจในสิทธิของตนเองทางเทศบาลได้ให้ความรู้และอธิบายสิทธิที่ผู้สูงอายุพึงได้รับอย่างครบถ้วนโดยมีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง การบริการของเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการมีกิริยามารยาท มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี[๑๕]

๔) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาลนั้น มีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง ส่วนการเดินทางมารักษาพยาบาลหรือติดต่อ ได้รับความสะดวก ส่วนในการรับบริการสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้สูงอายุบางรายยังไม่เข้าใจในสิทธิของตนเองทางเทศบาลได้ให้ความรู้และอธิบายสิทธิที่ผู้สูงอายุพึงได้รับอย่างครบถ้วน[๑๖]

๕) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาลนั้น มีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง ส่วนการเดินทางมารักษาพยาบาลหรือติดต่อ ได้รับความสะดวก โดยเฉพาะเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดเขามากที่สุด ทางเทศบาลได้ส่ง อสม. ออกตรวจตราและเยี่ยมเยียนเป็นประจำ โดยมีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง[๑๗]

๖) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ส่วนในการรับบริการสวัสดิการแห่งรัฐผู้สูงอายุบางรายยังไม่เข้าใจในสิทธิของตนเองทางเทศบาลได้ให้ความรู้และอธิบายสิทธิที่ผู้สูงอายุพึงได้รับอย่างครบถ้วน[๑๘]

๗) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว อันเป็นเหตุมาจากอายุที่เพิ่มมากขึ้น การรักษา เบื้องต้น ก็ใช้บริการจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แต่ถ้าหากต้องการการรักษาเร่งด่วนผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุแจ้งมาที่เทศบาล เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ไว้คอยบริการนำส่งต่อไปที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดได้ตลอดเวลาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย[๑๙]

๘) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล หน่วยงานราชการหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานอื่นๆ ให้ความสำคัญและมักจะจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญไปกว่านั้นคือการที่ผู้สูงอายุส่วนมากต่างก็มีความสุขในภาวะเศรษฐกิจแบบนี้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรค

---

[๑๔] สัมภาษณ์ นายชยพล จันทกิจ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๕] สัมภาษณ์ นางนงนุช บุญเพ็ง, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๖] สัมภาษณ์ นายบรรเทา พลสงคราม, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๗] สัมภาษณ์ นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ, ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๘] สัมภาษณ์ นางสาวสุภาวดี โกศล, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๑๙] สัมภาษณ์ นายสุริยะ รัตนวิจิตร, เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

ประจำตัว อันเป็นเหตุมาจากอายุที่เพิ่มมากขึ้น การรักษา เบื้องต้น ก็ใช้บริการจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แต่ถ้าหากต้องการการรักษาเร่งด่วนผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุแจ้งมาที่เทศบาล[๒๐]

๙) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีรายได้ มีอาชีพเสริมที่พวกเขาพอจะทำได้สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยที่ไม่ต้อง รอเงินอุดหนุนจากรัฐเพียงอย่างเดียว จัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น[๒๑]

๑๐) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันคือพวกเขาต้องการให้หน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดเขามากที่สุด ทางเทศบาลได้ส่ง อสม. ออกตรวจตราและเยี่ยมเยียนเป็นประจำ[๒๒]

๑๑) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันคือพวกเขาต้องการให้หน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดเขามากที่สุด[๒๓]

๑๒) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ที่สำคัญผู้สูงอายุในชุมชนหลายคนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ แตกต่างกัน หลายคนมีความรู้ และสามารถประกอบอาชีพได้ โดยทางเทศบาลได้จัดสถานที่ขายของให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้เสริม เขาก็จะไม่ต้องรอพึ่งเงินจากรัฐเพียงอย่างเดียว คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว อันเป็นเหตุมาจากอายุที่เพิ่มมากขึ้น การรักษา เบื้องต้น ก็ใช้บริการจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แต่ถ้าหากต้องการการรักษาเร่งด่วนผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุแจ้งมาที่เทศบาล เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ไว้คอยบริการนำส่งต่อไปที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดได้ตลอดเวลาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย[๒๔]

---

[๒๐] สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาววิวัฒน์, รองประธานชมรมผู้สูงอายุ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๑] สัมภาษณ์ นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์, ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๒] สัมภาษณ์ นางวารินทร์ บุญโกย, ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๓] สัมภาษณ์ นายสมจิตต์ รอดดารา, ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๔] สัมภาษณ์ นางทัศนมน ชัยมงคล,ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๒ ผังการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

๑) ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การบริการที่เป็นธรรม โดยการรับฟังและแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ และให้คนในชุมชนเป็นร่วมผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุยังคงอยู่ร่วมกับครอบครัวของตนเองได้เป็นอย่างดีรวมทั้งการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ โดยมีการทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และรถกระจายเสียงวิ่งในเขตเทศบาล โดยทางเทศบาลได้มีการสร้างสถานที่ต้อนรับและสถานที่ทำกิจกรรมส่วนกลางให้แก่ชุมชนได้ใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ อย่างสะดวกสบาย มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุในชุมชน โดยวันที่แจกเบี้ยผู้สูงอายุได้มีเช่น เป่าเค้กวันเกิดโดยผู้สูงอายุที่เกิดภายในเดือนนั้น เป็นกิจกรรมที่กระทำติดต่อกันมาหลายปี และมีการรดน้ำขอพรจากผู้อายุมาก[๒๕]

๒) ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การให้บริการตรงความต้องการของผู้สูงอายุโดยมีการรับอาสาสมัครภายในชุมชนมาคอยบริการแก่ผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ[๒๖]

---

[๒๕] สัมภาษณ์ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ, นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๖] สัมภาษณ์ นายชยพล จันทกิจ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๓) ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การบริการที่เป็นธรรม โดยการรับฟังและแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ รวมทั้งการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ[๒๗]

๔) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ โดยการรับฟังและแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ โดยมีการทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และรถกระจายเสียงวิ่งในเขตเทศบาล โดยทางเทศบาลได้มีการสร้างสถานที่ต้อนรับและสถานที่ทำกิจกรรมส่วนกลางให้แก่ชุมชนได้ใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ อย่างสะดวกสบาย[๒๘]

๕) ด้านผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาลนั้นมีพนักงานซึ่งผ่านการอบรมด้านผู้สูงอายุให้ความรู้ที่ถูกต้อง ส่วนการเดินทางมารักษาพยาบาลหรือติดต่อ ได้รับความสะดวก ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การบริการของเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการมีกิริยามารยาท มีมนุษย์สัมพันธ์และการให้บริการตรงความต้องการของผู้สูงอายุโดยมีการรับอาสาสมัครภายในชุมชนมาคอยบริการแก่ผู้สูงอายุ[๒๙]

๖) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ให้มีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและจัดบริการตลอดจนกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน โดยการให้ความรู้ด้านวิชาการผู้สูงอายุ ความรู้ด้านการให้ความช่วยเหลือ[๓๐]

๗) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ให้มีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและจัดบริการตลอดจนกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน โดยการให้ความรู้ด้านวิชาการผู้สูงอายุ ความรู้ด้านการให้ความช่วยเหลือ[๓๑]

๘) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การให้บริการต่างๆแก่ผู้สูงอายุในชุมชนการดึงทรัพยากรในชุมชนมาร่วมดำเนินงานทั้งนี้จะยึดหลักการชุมชนช่วยชุมชนและมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ โดยมีการทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และรถกระจายเสียงวิ่งในเขตเทศบาล โดยทางเทศบาลได้มีการสร้างสถานที่ต้อนรับและสถานที่ทำกิจกรรมส่วนกลางให้แก่ชุมชนได้ใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ อย่างสะดวกสบาย มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุในชุมชน โดยวันที่แจกเบี้ยผู้สูงอายุได้มีเช่น เป่าเค้กวันเกิดโดยผู้สูงอายุที่เกิดภายในเดือนนั้น เป็นกิจกรรมที่กระทำติดต่อกันมาหลายปี และมีการรดน้ำขอพรจากผู้อายุมาก[๓๒]

---

[๒๗] สัมภาษณ์ นางนงนุช บุญเพ็ง, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๘] สัมภาษณ์ นายบรรเทา พลสงคราม, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๒๙] สัมภาษณ์ นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ, ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๐] สัมภาษณ์ นางสาวสุภาวดี โกศล, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๑] สัมภาษณ์ นายสุริยะ รัตนวิจิตร, เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๒] สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์, รองประธานชมรมผู้สูงอายุ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๙) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุในชุมชน ทั้งนี้จะยึดหลักการชุมชนช่วยชุมชนและมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ โดยวันที่แจกเบี้ยผู้สูงอายุได้มีเช่น เป่าเค้กวันเกิดโดยผู้สูงอายุที่เกิดภายในเดือนนั้น เป็นกิจกรรมที่กระทำติดต่อกันมาหลายปี และมีการรดน้ำขอพรจากผู้อายุมาก[๓๓]

๑๐) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การบริการของเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการมีกิริยามารยาท มีมนุษย์สัมพันธ์และการให้บริการตรงความต้องการของผู้สูงอายุโดยมีการรับอาสาสมัครภายในชุมชนมาคอยบริการแก่ผู้สูงอายุ[๓๔]

๑๑) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การให้บริการต่างๆแก่ผู้สูงอายุในชุมชนการดึงทรัพยากรในชุมชนมาร่วมดำเนินงานทั้งนี้จะยึดหลักการชุมชนช่วยชุมชนและมีการประชาสัมพันธ์ข่าวหรือข้อมูลใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ โดยเฉพาะเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดเขามากที่สุด[๓๕]

๑๒) ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ให้มีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล และจัดบริการตลอดจนกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน โดยการให้ความรู้ด้านวิชาการผู้สูงอายุ ความรู้ด้านการให้ความช่วยเหลือ[๓๖]

---

[๓๓] สัมภาษณ์ นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์, ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๔] สัมภาษณ์ นางวารินทร์ บุญโกย, ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๕] สัมภาษณ์ นายสมจิตต์ รอดดารา, ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๖] สัมภาษณ์ นางทัศนมน ชัยมงคล, ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

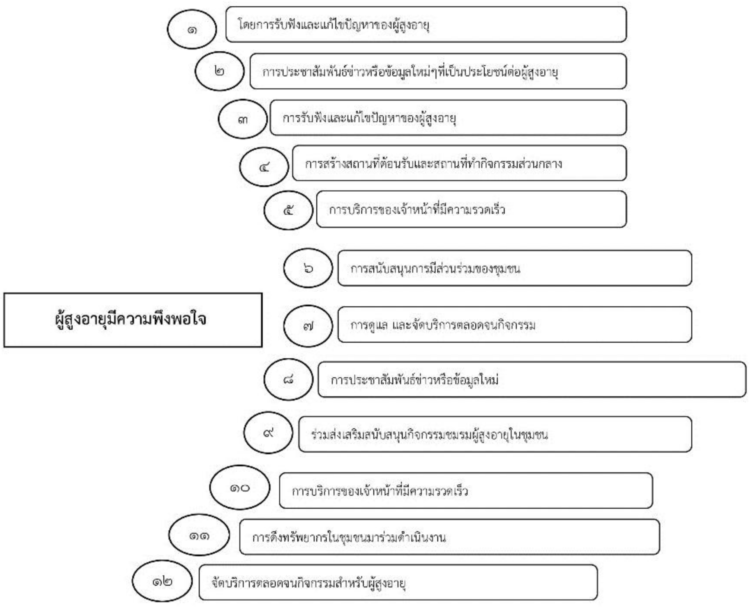

แผนภาพที่ ๔.๓ ผังการสัมภาษณ์ ด้านผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

๑) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุอยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยรูปแบบของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ดี ต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยและผู้สูงอายุ[๓๗]

๒) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุอยู่อาศัย มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย ส่วนพื้นที่ใช้สอยมีมาตรฐานการออกแบบที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงวัย[๓๘]

๓) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุอยู่อาศัย มีการจัดวางระบบไฟส่องสว่างทั้งกลางคืนและกลางวัน มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมตามความถนัดสำหรับผู้สูงอายุมีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกายและสวนสาธารณะ[๓๙]

---

[๓๗] สัมภาษณ์ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ, นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๘] สัมภาษณ์ นายชยพล จันทกิจ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๓๙] สัมภาษณ์ นางนงนุช บุญเพ็ง, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๔) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุอยู่อาศัย ต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยและผู้สูงอายุ โดยรูปแบบของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ดี ส่วนพื้นที่ใช้สอยมีมาตรฐานการออกแบบที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงวัย[๔๐]

๕) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุอยู่อาศัย มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข[๔๑]

๖) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้ร่วมในการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อให้เหมาะกับผู้สูงอายุใช้งานได้ง่าย สะดวกสบาย และปลอดภัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด[๔๒]

๗) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้ร่วมในการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อให้เหมาะกับผู้สูงอายุใช้งานได้ง่าย สะดวกสบาย และปลอดภัย มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ[๔๓]

๘) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย ต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยและผู้สูงอายุ[๔๔]

๙) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด[๔๕]

๑๐) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ[๔๖]

---

[๔๐] สัมภาษณ์ นายบรรเทา พลสงคราม, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๑] สัมภาษณ์ นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ, ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๒] สัมภาษณ์ นางสาวสุภาวดี โกศล, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๓] สัมภาษณ์ นายสุริยะ รัตนวิจิตร, เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๔] สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์, รองประธานชมรมผู้สูงอายุ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๕] สัมภาษณ์ นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์, ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๖] สัมภาษณ์ นางวารินทร์ บุญโกย, ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๑๑) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด[๔๗]

๑๒) ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้ร่วมในการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อให้เหมาะกับผู้สูงอายุใช้งานได้ง่าย สะดวกสบาย และปลอดภัย มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย ซึ่งการออกแบบที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบให้มีสิ่งกีดขวางบนพื้นที่ให้น้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข[๔๘]

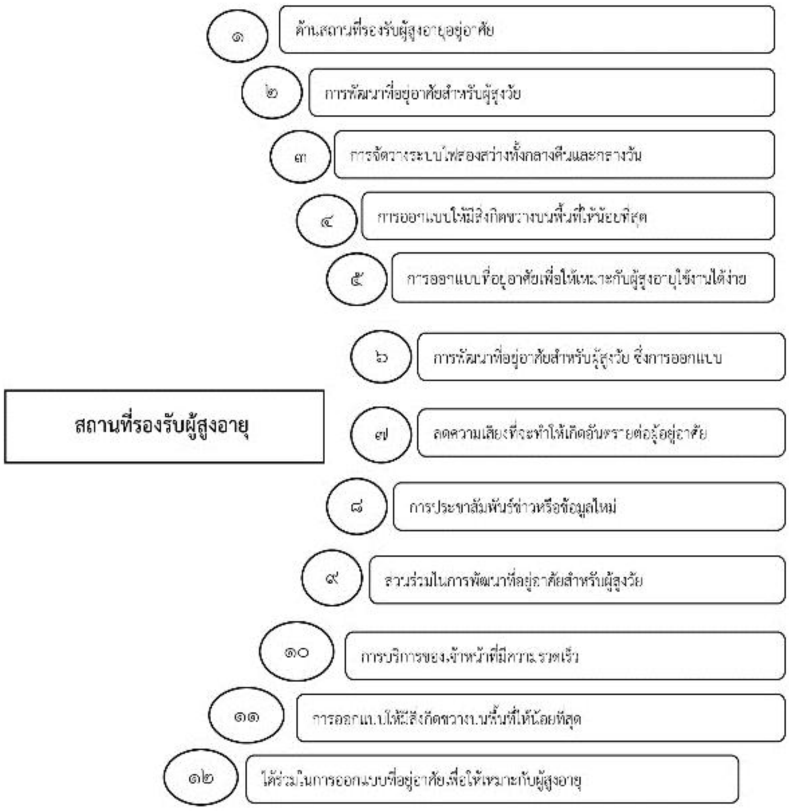

แผนภาพที่ ๔.๔ ผังการสัมภาษณ์ ด้านสถานที่รองรับผู้สูงอายุ

---

[๔๗] สัมภาษณ์ นายสมจิตต์ รอดดารา, ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

[๔๘] สัมภาษณ์ นางทัศนมน ชัยมงคล,ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

สรุปบทสัมภาษณ์เชิงลึก **(In-depth Interview)** ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน ๑๒ คน ดังต่อไปนี้

๑.ระบบการจัดการที่ทันสมัย

สรุป การจัดการที่ทันสมัยต้องมีความรู้การวางแผนกำหนดเป้าหมาย และพัฒนาตนเองในด้านความรู้ใหม่ๆเพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่ ทั้งนี้จะต้องพัฒนาความสามารถของตนเองให้สูงขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันยุคทันสมัย และต้องมุ่งมั่นกับงานที่ทำอยู่ตลอดเวลา การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว เป็นธรรมจะต้องเน้นหนักในเรื่องการปรับปรุงการทำงานอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ความเชื่อถือและถูกต้องจะต้องมีจัดระบบที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุที่ได้รับการดุแลจากเทศบาลเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องความเป็นอยู่ ด้านสุขภาพ การดูแลจากเจ้าหน้าที่ อสม. และเรื่องบัตรสวัสดิการของรัฐ พร้อมทั้งมีการส่งเสริมอาชีพ และสถานที่สีเขียว เพื่อเป็นจุดการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การบริการที่จัดให้กับผู้สูงอายุในรูปแบบสวัสดิการ เพื่อให้ผู้สูงอายุยังคงอยู่ร่วมกับครอบครัวของตนเองได้ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ ในหมู่บ้านและชุมชน การบริการของเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการ กิริยามารยาทมนุษย์สัมพันธ์และการแสดงออก การให้บริการตรงความต้องการความเอาใจใส่และคุณภาพการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความสามารถในการดูแลตนเอง และมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมได้ เพื่อการมีคุณค่าในชีวิต และเพิ่มความพึงพอใจตนเองของผู้สูงอายุ เช่น การช่วยเหลืองานของสมาชิกในครอบครัว และการพบปะสังสรรค์กับผู้สูงอายุด้วยกันโดยจัดทุกเดือนในวันรับเบี้ย

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

สรุปได้ว่า ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข ต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อยู่อาศัย มีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ มีมาตรฐานการออกแบบที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงวัย เพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัย มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ มีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกายมีจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ จัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะเพื่อรองรับผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ลูกหลานให้เลี้ยงดูผู้สูงอายุ พ่อ แม่ และญาติผู้ใหญ่ใน

รูปแบบครอบครัวใหญ่ เนื่องจากผู้สูงอายุต้องการอาศัยอยู่ร่วมกับลูกหลาน ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุต้องเหมาะสมตามสถานภาพอย่างทั่วถึง

๔.๖ องค์ความรู้

จากการทำวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ไว้ ๒ ประการ ดังแสดงไว้ในแผนภาพที่ ๔.๑-๔.๒ ดังนี้

๔.๖.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

- การจัดการที่ทันสมัยต้องมีความรู้การวางแผน กำหนดเป้าหมาย และพัฒนาตนเองในด้านความรู้ใหม่ๆเพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่ ที่ทันยุคทันสมัย
- มุ่งมั่นกับงานที่ทำอยู่ตลอดเวลา
- การบริหารงานต้องมีระบบ ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว เป็นธรรม เพื่อให้ได้ความเชื่อถือเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพ

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

- ผู้สูงอายุที่ได้รับการดุแลจากเทศบาลเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องความเป็นอยู่
- ด้านสุขภาพ การดูแลจากเจ้าหน้าที่ อสม. และเรื่องบัตรสวัสดิการของรัฐ
-การส่งเสริมอาชีพ และสถานที่สีเขียว เพื่อเป็นจุดการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการ ผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

- ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ
- การบริการของเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการกิริยามารยาท มนุษย์สัมพันธ์
- การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน และการพบปะสังสรรค์กับผู้สูงอายุด้วยกันโดยจัดทุกเดือนในวันรับเบี้ยผู้สูงอายุ

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

- ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตราย
- มีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ มีมาตรฐานการออกแบบที่เป็นมิตร มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ สำหรับออกกำลังกาย
- จัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะเพื่อรองรับผู้สูงอายุ
- ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุต้องเหมาะสมตาม

แผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้จากการวิจัย “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” สรุปได้ว่า ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ทั้ง ๔ ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

การจัดการที่ทันสมัยต้องมีผู้นำในด้านความรู้การวางแผนกำหนดเป้าหมาย และพัฒนาเทศบาลซึ่งจะทำให้ตนเองและคนรอบด้านให้มีความรู้ใหม่ๆ เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่ที่สูงขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันยุคทันสมัย และต้องมุ่งมั่นศึกษากับงานที่ทำอยู่ตลอดเวลา การบริหารงานต้องมีระบบในการจัดการการทำงานด้วยความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว เป็นธรรมจะต้องเน้นหนักในเรื่องการปรับปรุงการทำงานอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ความเชื่อถือและถูกต้องจะต้องมีจัดระบบที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

ผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากเทศบาลเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องความเป็นอยู่ ด้านสุขภาพสุขอนามัยที่ดี พร้อมการดูแลจากเจ้าหน้าที่ อสม. ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องมีการอบรมในส่วนของการดูแลผู้สูงอายุ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและเรื่องบัตรสวัสดิการของรัฐ พร้อมทั้งมีการส่งเสริมอาชีพ การร่วมกระทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ในส่วนการจัดสถานที่พื้นที่สีเขียวให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรที่มาใช้บริการหรือพักผ่อน และจัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุเพื่อเป็นจุดการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สืบทอดต่อไป

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ การบริการที่จัดให้กับผู้สูงอายุในรูปแบบสวัสดิการ เพื่อให้ผู้สูงอายุยังคงมีความสำคัญต่อชุมชนและเป็นที่น่าเคารพแก่คนรุ่นหลัง ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชน การบริการของเจ้าหน้าที่มีความรวดเร็วในการให้บริการในทุกด้านกิริยามารยาท มนุษย์สัมพันธ์ ความรู้และการแสดงออก ซึ่งการให้บริการต้องเอาใจใส่และปฏิบัติแก่ผู้สูงอายุดุจญาติของตนเอง และการพบปะสังสรรค์กับผู้สูงอายุด้วยกันโดยจัดทุกเดือนในวันรับเบี้ยผู้สูงอายุ ซึ่งมีการจัดฉลองวันเกิดประจำเดือนให้กับผู้สูงอายุในเดือนเกิดนั้นๆ พร้อมกับจัดพิธีรดน้ำให้แก่ผู้สูงอายุในทุกๆ เดือน

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข ต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อยู่อาศัย มีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ โดยทางเทศบาลได้จัดสร้างอาคารและสถานที่ออกกำลังกายเพื่อผู้สูงอายุอย่างเพียงพอและมีมาตรฐานการออกแบบที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงวัย เพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงวัยมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ มีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกาย มีจัดการ

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ จัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะเพื่อรองรับผู้สูงอายุ ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุต้องเหมาะสมตามสถานภาพอย่างทั่วถึง

๔.๖.๒ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

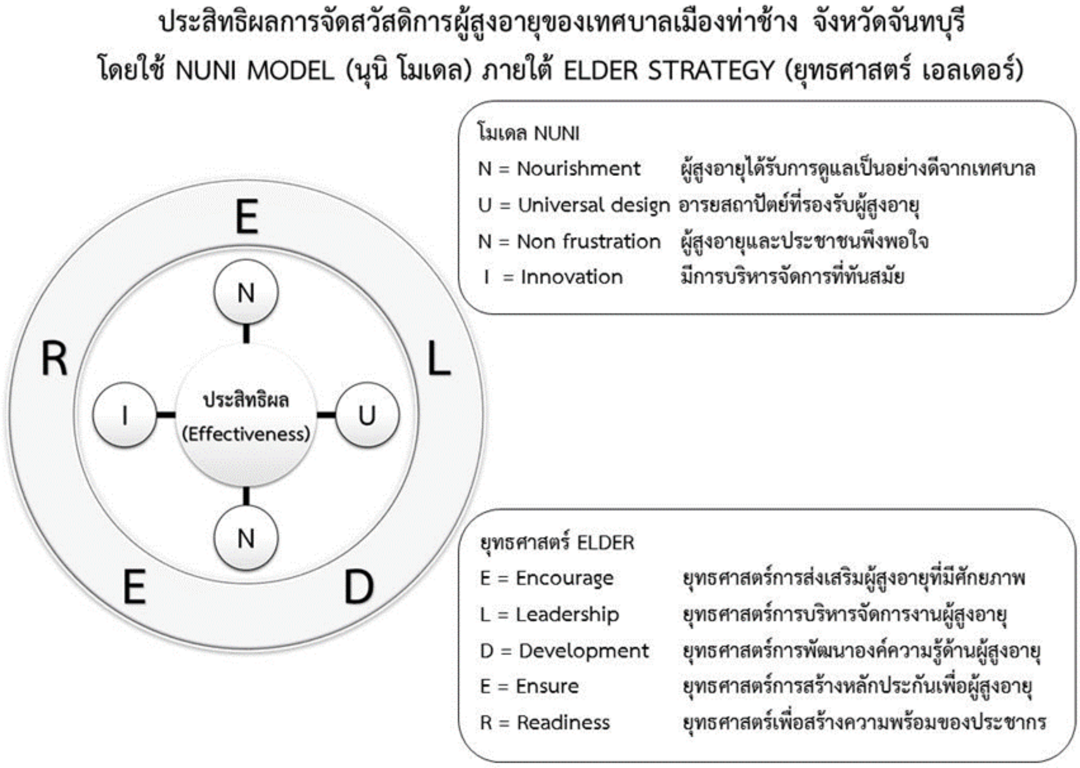

แผนภาพที่ ๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย“ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการสร้างโมเดล โดยใช้ชื่อว่า NUNI MODEL (นุนิ โมเดล) ภายใต้ ELDER STRATEGY (ยุทธศาสตร์ เอลเดอร์) ของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยแยกดังนี้

โมเดล NUNI

N = Nourishment	ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากเทศบาล
U = Universal design	อารยสถาปัตย์ที่รองรับผู้สูงอายุ
N = Non frustration	ผู้สูงอายุและประชาชนพึงพอใจ
I = Innovation	มีการบริหารจัดการที่ทันสมัย

ยุทธศาสตร์ ELDER

E = Encourage	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ
L = Leadership	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุ
D = Development	ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ
E = Ensure	ยุทธศาสตร์การสร้างหลักประกันเพื่อผู้สูงอายุ
R = Readiness	ยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความพร้อมของประชากร

โดยนำแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)[๔๙] ยุทธศาสตร์สร้างสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี มาสร้างเป็น NUNI MODEL (นุนิ โมเดล) ภายใต้ ELDER STRATEGY (ยุทธศาสตร์ เอลเดอร์) ของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

---

[๔๙] **แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๔)**, (งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงานเทศบาลเมืองท่าช้าง: เทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี, ๒๕๖๑), (อัดสำเนา).

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Taro Yamane กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๒๔ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๒ คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑ มีอายุระหว่าง ๖๐–๗๐ ปี มีจำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ การศึกษาระดับประถมศึกษามีจำนวน ๒๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓ รายได้ต่อเดือน ๒,๐๐๑-๓๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕

๕.๑.๒ ข้อมูลประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

ปัจจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๐๘๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง ๔ ด้าน สรุปได้ ดังนี้

๑. การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๘๒, S.D. = ๐.๑๑๘)

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๗๖, S.D. = ๐.๑๔๖)

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๙๙, S.D. = ๐.๐๓๔)

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๗๓, S.D. = ๐.๑๙๐)

๕.๑.๓ ข้อมูลผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน สรุปได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน (t= -๐.๓๓๒, Sig.= ๐.๗๔๐) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๒ ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน (= ๐.๒๐๙, Sig.= ๐.๘๓๔) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๓ ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน (F= -๐.๔๒๘, Sig.= ๐.๖๖๙) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๔ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน (F= -๐.๒๐๙, Sig.= ๐.๘๓๔) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

๑.๑ ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบบริการด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ช้า

๑.๒ ผู้สูงอายุยังขาดโอกาสได้รับความรู้การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัย และเพื่อให้เข้ากันได้กับเยาวชนรุ่นใหม่

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

๒.๑ ขาดงบประมาณสำหรับดูแลผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีชีวิตยืนยาวที่สุด และให้อยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๒.๒ ผู้สูงอายุอาจจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเหมือนเดิม เยาวชนและหนุ่มสาวหลายคนมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้สูงอายุ เห็นคนรุ่นเก่าล้าสมัยพูดไม่รู้เรื่องและไม่มีประโยชน์

๒.๓ ผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ดี ไม่มีลูกหลานดูแลอุปการะเลี้ยงดู ไม่มีรายได้ หรือรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงชีพ ทำให้ได้รับความลำบาก

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

๓.๑ ผู้สูงอายุจะไม่ได้รับความเอาใจใส่ และความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ

๓.๒ ปัญหาผู้สูงอายุ ลูกหลานไปมาทำงานในเขตเมืองทิ้งพ่อแม่ให้อยู่บ้าน ทำให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างโดดเดี่ยว ไม่ได้รับการดูแล

๓.๓ ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแล ต้องอาศัยสถานสงเคราะห์คนชรา หรืออยู่เพียงลำพัง

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

๔.๑ ผู้สูงอายุขาดการดูแลที่อยู่อาศัยให้สะอาด ถูกหลักอนามัย

๔.๒ ที่อยู่อาศัยโดยส่วนใหญ่มีความทรุดโทรม และไม่ปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย

๔.๓ ที่อยู่อาศัย ห้องน้ำไม่เอื้อต่อการใช้งาน พื้นที่ภายในบ้านไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑. ควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมศักยภาพแก่กลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การดูแลด้านร่างกายและจิตใจ การจัดสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมทางสังคมในครอบครัวหรือชุมชน

๒. ควรพัฒนาบทบาทและสร้างความเข้าใจของบุคคลในครอบครัวและในชุมชนเรื่องการดูแลผู้สูงอายุของคนครอบครัวในการให้ความสำคัญในการดูแลผู้สูงอายุร่วมกัน รวมถึงการพัฒนา

และเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุที่ดี ที่สามารถพึ่งพาตัวเองหรือดูแลตัวเองได้ เช่น การออมเงิน การจัดการทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นต้น

๓. ควรดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุประสบความสำเร็จ

๔. ควรให้บุตรหลานหรือญาติของผู้สูงอายุเล็งเห็นถึงความสำคัญเรื่องการเงินของผู้สูงอายุ เช่นการหาอาชีพให้ผู้สูงอายุทำ เพื่อจะได้มีรายได้ไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น หรือ อาจจะต้องให้เงินผู้สูงอายุไว้ใช้จ่ายตามความเหมาะสม

๕. ควรมีการฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ใกล้ชิดผู้สูงอายุให้มีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น วิธีการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง วิธีการส่งเสริมสุขภาพ หรือ ให้คำแนะนำเรื่องปัญหาสุขภาพ เป็นต้น

๖. เทศบาลควรให้การสนับสนุนด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น

๕.๑.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย ๔ ด้าน ดังนี้

๑.ระบบการจัดการที่ทันสมัย

๑) การจัดการที่ทันสมัยต้องมีความรู้และพัฒนาตนเองในด้านองค์ความรู้เพื่อรองรับระบบการจัดการสมัยใหม่

๒) พัฒนาความสามารถของตนเองให้สูงขึ้นและทันสมัยให้รับมือกับความเปลี่ยนแปลง

๓) มีความมุ่งมั่นกับงานที่ทำอยู่ตลอดเวลา

๔) การบริหารงานต้องมีระบบการจัดการการทำงานด้วยความเชื่อมั่น ถูกต้อง แม่นยำรวดเร็ว

๕) มีการจัดระบบที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

๑) ด้านสวัสดิการ ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการที่ทำให้สามารถดูแลตนเองได้ และลดภาระค่าใช้จ่ายของตนเองหรือครอบครัว

๓) ภาครัฐควรสนับสนุนให้มีอาชีพเสริมที่ผู้สูงอายุสามารถทำได้ เพื่อให้มีรายได้ สามารถพึ่งพาตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากภาครัฐแต่เพียงอย่างเดียว

๔) ในทางด้านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ กิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ออกกำลังกายร่วมกัน กิจกรรมการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุตามหมู่บ้าน

๕) มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีบุตรหลานคอยดูแล

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

๑) ในการบริการที่จัดให้ในรูปแบบสวัสดิการซึ่งชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการเพื่อให้ผู้สูงอายุยังคงอยู่ร่วมกับครอบครัวของตนเองได้ ในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

๒) ความรวดเร็วในการให้บริการรวมถึงพึงพอใจกิริยามารยาท มนุษย์สัมพันธ์ การแสดงออก ความเอาใจใส่ ซึ่งแสดงออกถึงความมีคุณภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

๓) ในด้านการสร้างคุณค่าและความพึงพอใจให้แก่ตนเอง ผู้สูงอายุจะมีกิจกรรมภายในบ้าน เช่น การช่วยเหลืองานของสมาชิกในครอบครัว การพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ญาติ การทำงานอดิเรกในยามว่าง หรือมีกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจส่วนตัว ซึ่งเป็นกิจกรรมภายในบ้าน กิจกรรมต่างๆ ของภายนอกบ้านหรือกิจกรรมของชุมชน

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

๑) ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตภายในบ้านได้อย่างมีความสุข จึงต้องลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอันตราย

๒) โดยมีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ มีมาตรฐานการออกแบบที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ

๓) ในด้านการพัฒนาพื้นที่ชุมชนที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมและสำหรับออกกำลังกาย

๔) จัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะ ที่สามารถรองรับการใช้งานของผู้สูงอายุ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” โดยรวมทั้ง ๔ ด้านสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

๕.๒.๑ ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดโดยจะเห็นได้ว่า สวัสดิการผู้สูงอายุที่เทศบาลเมืองท่าช้าง ดำเนินการจัดการมีระบบการจัดการที่ทันสมัย ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากเทศบาล ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจและสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้เกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจน อีกทั้งมีกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน** ได้ทำการวิจัย เรื่อง “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการการศึกษา พบว่า สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่า สวัสดิการผู้สูงอายุที่องค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าวดำเนินการจัดการมีระบบการจัดการที่ทันสมัย ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากรัฐและชุมชน ผู้สูงอายุและชุมชนมีความพึงพอใจและสถานที่รองรับผู้สูงอายุได้เกิดสัมฤทธิผลอย่างชัดเจน อีกทั้งมีกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก[๑] ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **พระสุรชัย อยู่สาโก** ได้ทำวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การตระหนักในสุขภาพของวัยผู้สูงอายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้สูงอายุ แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวและแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสาธารณะสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง[๒] ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ **มงคล กุญชรินทร์** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การ

---

[๑] พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน, “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

[๒] พระสุรชัย อยู่สาโก, “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๕๐).

บริหารส่วนตำบลเชิงทะเล” ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำภารกิจด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อยู่ในระดับมาก[๓] ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **สิริพร สุธัญญา** ได้ทำวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึ่งพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง[๔] ซึ่งสอดคล้องกับ **ศิริสุข นาคะเสนีย์** ได้ทำวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด[๕] ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝั่ง** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย”ผลการศึกษาพบว่า ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทยอยู่ในระดับปานกลาง[๖]

๕.๒.๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศอายุ การศึกษา และรายได้ อภิปรายผลได้ ดังนี้

ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ความคิดเห็นของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ทำให้รู้ว่า เพศ ไม่มีผลต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้เนื่องจาก ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุไม่ได้ขึ้นอยู่กับ เพศ ของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เบญจมาศ นาควิจิตร** ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมี เพศสถานภาพสมรสและลักษณะ

---

[๓] มงคล กุญชรินทร์, “การพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล”, **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๖).

[๔] สิริพร สุธัญญา, “พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึ่งพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถกรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐).

[๕] ศิริสุข นาคะเสนีย์, “พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร”, **วารสารวิจัยรำไพพรรณี,** ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (เดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๑): ๕๕-๖๗.

[๖] พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝั่ง, “การดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย”, **วารสารสมาคมนักวิจัย,** ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙): ๒๐-๓๓.

ครอบครัวที่ต่างกันมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองไม่แตกต่างกัน[๗] และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจการจัดการที่ทันสมัย ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากรัฐและชุมชน มีความพึงพอใจและสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้เกิดสัมฤทธิผลอย่างชัดเจน อีกทั้งมีกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการ โดยแตกต่างกัน[๘]

ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ทำให้รู้ว่า อายุมีผลต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ขึ้นอยู่กับอายุของผู้สูงอายุ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เตือนใจ ทองคำ** ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกัน[๙]

ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันทำให้รู้ว่าการศึกษาไม่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้เนื่องจาก ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุไม่ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษาของผู้สูงอายุ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริพร สุธัญญา** ได้วิจัยเรื่อง“พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถ กรุงเทพมหานคร”ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในชีวิต แตกต่างกัน[๑๐]

---

[๗] เบญจมาศ นาควิจิตร, “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร”, **ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑).

[๘] พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน, “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

[๙] เตือนใจ ทองคำ, “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสรรค์”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๔๙).

[๑๐] สิริพร สุธัญญา, “พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถ กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาสังคม**, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐).

ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน ทำให้รู้ว่ารายได้ ไม่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้เนื่องจาก ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อนุชาติ มาแก้ว** ได้วิจัยเรื่อง "รูปแบบการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์" ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกัน[๑๑]

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดโดยจะเห็นได้ว่าสวัสดิการผู้สูงอายุที่เทศบาลเมืองท่าช้าง ดำเนินการจัดการมีระบบการจัดการที่ทันสมัย ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากเทศบาล ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจและสถานที่รองรับผู้สูงอายุ ได้เกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจน อีกทั้งมีกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการจากเทศบาล และมีการเอาใจใส่แก่ผู้สูงอายุ

---

[๑๑] อนุชาติ มาแก้ว, "รูปแบบการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขต ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์", **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมให้มีการอบรมในการให้บริการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

๒. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุในพื้นที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมผู้สูงอายุมากขึ้น เพื่อเป็นเสริมสร้างสุขภาวะ รายได้และความสุขยิ่งขึ้น

๓. ส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบในการให้การบริการผู้สูงอายุ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สูงอายุในหลายๆ ด้าน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ได้รับรู้และรับทราบข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีที่สมัยเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

๒. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ควรดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุและจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุให้มากขึ้น

๓. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและให้บริการผู้สูงอายุด้วยความเป็นธรรม เพื่อสร้างความรู้สึกว่าเทศบาลและเจ้าหน้าที่เป็นกลไกลหนึ่งในการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้น

๔. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ควรจัดสร้างสถานที่พักผ่อน ที่จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชนกับผู้สูงอายุ และจัดพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น

๕. ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในเทศบาล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกระบวนการทำงานต่อไปในอนาคต

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนดูแลสูงอายุกับภาครัฐ”

๒. ควรศึกษานวัตกรรมในการติดตาม “ภาครัฐกับการดูแลผู้สูงอายุด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย”

๓. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ประสิทธิผลการดูแลผู้สูงอายุติดเตียงของภาครัฐ”

๔. ควรศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับ “สถานการณ์ผู้สูงวัยกับการเตรียมความพร้อมในยุค ๕ G”

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

(๑) หนังสือ:

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, **รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย**, ห้างหุ้นส่วนจำกัด เทพเพ็ญ วานิสย์, ๒๕๔๘.

กรมประชาสงเคราะห์. **รายงานประจำปี ๒๕๒๙**. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซท, ๒๕๒๙.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **แผนพัฒนาสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔, (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙),** กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอเชี่ยน เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแต้นส์ จำกัด, ๒๕๕๔.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี **"สถานการณ์ผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔)",** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

จารุวรรณ สินธุโสภณ. **หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประเมษฐการพิมพ์, ๒๕๓๗.

จุมพล หนิมพานิช, **การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ : หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของไทย,** นนทบุรี: สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘.

ชนวัฒน์ โกญจนวรรณ **การจัดการสารสนเทศสำหรับผู้นำองค์กรและผู้บริหาร**. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๕๐.

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. **การจัดการสารสนเทศเบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ม, ๒๕๔๘.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์, ๒๕๔๑.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์. **การจัดการทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๔๕.

ณัฐยา สินตระการผล. **การบริการจัดการนวัตกรรม.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๕๐.

__________**การจัดการความรู้.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท, ๒๕๕๐.

ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, **ข้อเสนอภาพรวมนโยบายการคลังเพื่อสังคมและสุขภาวะและมาตรการเพื่อผู้สูงอายุ,** กรุงเทพมหานคร: ทีเคพริ้นติ้ง, ๒๕๕๐.

ติน ปรัชญพฤทธิ์. **ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์.** กรุงมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. **การบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management).** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ทิพาวดี เมฆสวรรค์. **สามประสานในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในนานาสาระจากรวมพลังเพื่อการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี.** นนทบุรี: สถาบันพัฒนาสถาบันพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ๒๕๕๖.

ธณจรส พูนสินท์. **การจัดการองค์การและการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก, ๒๕๔๑.

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร: อักษรบริทรรศน์, ๒๕๓๔.

นภาพร ชโยวรรณ และคณะ. **สรุปผลการวิจัยโครงการวิจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมและประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

นภาพร ชโยวรรณ และแซก ซารีซิมเมอร์. **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์, ๒๕๕๓.

นารีรัตน์ จิตรมนตรี และนวลขนิษฐ์ ลิขิตลือชา. **หลักประกันสุขภาพ : บทเรียนจากประเทศในเอเชีย.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๐.

นิศา ชูโต. **คนชราไทย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

ประสิทธิ์ ทีฆพุฒ และครรชิต มาลัยวงศ์. **การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรุ๊ป, ๒๕๔๙.

พยัต วุฒิรงค์. **การจัดการนวัตกรรมจากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี.พริ้นท์ ๑๙๙๑, ๒๕๕๕.

พะยอม วงศ์สารศรี. **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร: พรานนกการพิมพ์, ๒๕๔๒.

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. **องค์การและการบริหารจัดการ.** นนทบุรี: บริษัท ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๕๘.

พิทยา บวรวัฒนา. **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

พิทยา บวรวัฒนา. **ประสิทธิผลของหน่วยงาน ทฤษฎีองค์การสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์.** เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาทฤษฎีองค์การ. คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. **วิธีวิทยาการสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ, ๒๕๔๘.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตฺติปัญฺโญ, ผศ.ดร. **เอกสารประกอบการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

พิสณุ ฟองศรี. **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๕๓.

ภูษิต วงศ์หล่อสายชล. **การจัดการดำเนินงาน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ท๊อป จำกัด, ๒๕๕๕.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.๒๕๕๙.** นครปฐม: บริษัท พริ้นเทอรี่ จำกัด ๙๙๙, ๒๕๖๐.

ยุทธนา บุศเนตร. **ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดร้อยเอ็ด.** ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยสารคาม, ๒๕๔๘.

รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. **แนวคิดกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ ในประมวลสารชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่๙-๑๒.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๖.

สมพงษ์ เกษมสิน. **การบริหาร.** กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เกษมสุวรรณ, ๒๕๑๔.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. **สังคมไทยลักษณะการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒.

สุดา ศิลากุล. **แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาวะ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, ๒๕๕๘.

สุรกุล เจนอบรม. **วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุและการศึกษานอกระบบสำหรับผู้สูงอายุไทย.** กรุงเทพมหานคร: นิชิแอดเวอร์ไทยซิ่งกรุ๊พ, ๒๕๕๑.

สุวรี ศิริโภคารภิรมย์. **การวิจัยทางการศึกษา.** ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖.

ระพีพรรณ คำหอม, **สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย.** พิมพ์ครั้งที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์, ๒๕๕๔.

วิทยา ด่านธำรงกูล. **การบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: เธิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, ๒๕๔๖.

วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมสังคมสงเคราะห์.** พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕.

วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓.

วรรณภา ศรีธัญรัตน์ และผ่องพรรณ อรุณแสง, **ระบบบริการสุขภาพและหลักประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศอังกฤษ**, ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.๒๕๔๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. **แนวคิดด้านสวัสดิการสังคมสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.

__________, **สวัสดิการผู้สูงอายุ: แนวคิดและวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์** (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มิสเตอร์ก็อปปี้, ๒๕๔๙.

ศิริวรรณ ศิริบุญ และคณะ. **การประเมินผลโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ.** สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

สาธิต พะเนียงทอง. **หลักการจัดการ Supply การจัดหาเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

สิปนนท์ เกตุทัต. **แนวคิดในการวิจัยและพัฒนาในอนาคตของประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร: วิชั่น พริ้นท์ มีเดีย จำกัด, ๒๕๕๔.

สุดา ศิลากุล. **แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาวะ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, ๒๕๕๘.

สุพรรณ ไชยอำพร และสนิท สมัคการ. **คุณภาพชีวิตของคนไทย.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, ๒๕๕๖.

สุรพล สุยะพรหม และคณะ. **ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

__________**พื้นฐานทางการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

สุวรี ศิริโภคารภิรมย์. **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖.

อภิญญา เชยยชัย. **การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชนโครงการเบี้ยยังชีพ.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขกระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๔๔.

อนิวัช แก้วจำนงค์. **การจัดการทรัพยากรมนุษย์.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: บริษัท นำศิลป์โฆษณา, ๒๕๕๖.

อนุวัต กระสังข์. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐.

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

กฤษณา บูรณะพงศ์. “ผู้สูงอายุกับการขัดเกลาทางสังคมในครอบครัวในการสืบทอดคุณธรรมแก่เยาวชนในกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

ขวัญดาว กล่ำรัตน์, “ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์และสังคม.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๔.

ขวัญพฤนท์ ยั่งประภาฤดี “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน บริษัทสยามซานิทารีแวร์ จำกัด”, **การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๔.

เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. “รูปแบบองค์การในการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗.

ไชยวัฒน์ รัตนดาดาษ. “ประสิทธิผลของการให้บริการของสำนักงานเขตชั้นกลาง กรุงเทพมหานคร. ศึกษากรณีสำนักงานเขตสวนหลวง”. **วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘.

ดวงใจคำคง, “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง” **วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๔.

เตือนใจ ทองคำ. “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสรรค์”. **วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๔๙.

ธนอร จันทร์อนุ. “ความรู้ความคิดเห็น และการบริหารจัดการบริการแก่บุคคล ไร้ ที่พึ่ง สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมนฑล สังกัด กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

เบญจมาศ นาควิจิตร. “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร”. **ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตรประยุกต์.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑.

ประอรนุช เชื่อถือ. “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ”. **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตมหาวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๘.

ปราณี กองจินดา. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฎพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙.

เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง. “จิตลักษณะของผู้บริหารและสภาวการณ์ของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน”. **ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๓๖.

พระสมุห์สมประสงค์ ปริชาโน, “สัมฤทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

พระสุรชัย อยู่สาโก. “พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าเรือ-พระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๕๐.

พรอนันต์ กิตติมั่นคง. “การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา.** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๕๗.

มงคล กุญชรินทร์. “การพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.

มัลลิกา เบ็ญจกุล, “ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”. **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วิชุดา สุทธิวิริยะกุล. “การพัฒนาบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของศูนย์บริการ ผู้สูงอายุดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙.

ศิริพร เป็งสลี, “การกำหนดทางเลือกกลยุทธ์ในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองเขลางค์นคร” **การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔.

สมควร จำเริญทัศน์. “รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๓.

สมพร เชื้อพันธ์. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน.** บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๗.

สิริพร สุธัญญา. “พฤติกรรมการดูแลตนเองกับความพึ่งพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสวนรมณีนาถ กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการสังคม.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐.

สุดา ศิลากุล. “การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.

สุพพัต หีบโอสถ. “ศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านในการพัฒนาชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านจัดสรร ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.

อนุชาติ มาแก้ว. “รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

อมรรัตน์ แย้มกุล. “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์”. **ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อรทัย จันใด. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓.

(๓) รายงานวิจัย/วารสาร:

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. “โครงการประเมินผลการจ่ายเงิน สงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ”, **รายงานการวิจัย,** กรุงเทพมหานคร: เพ็ญวานิสย์, ๒๕๕๘.

กาญจนา พระสุทา และคณะ. “การศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของสังคมของผู้สูงอายุตำบลหนองบ่อ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี”, **รายงานการวิจัย สถาบันราชภัฏนครปฐม,** สถาบันราชภัฏนครปฐม: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕.

จุติมา ชูเผือก. “ผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายด้วยการเดินแบบภูมิปัญญาไทยต่อสมรรถภาพทางกายความสามารถในการดูแลตนเองและการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน”, **รายงานวิจัย การพยาบาลครอบครัวและชุมชน,** สาขาพยาบาลศาสตร์: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๘.

ช.ชยินทร์ เพ็ชญไพศิษฏ์. “แนวทางและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย”, **รายงานการวิจัย,** กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณะสุข, ๒๕๕๘.

ทิรัศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ. “การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา”, **รายงานวิจัย,** สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๕๗.

พระครูพิพิธสุตาทร ดร. และคณะ. “การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง”, **รายงานการวิจัย,** สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

ภัชรบถ ฤทธิ์เต็ม. “รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรมในวัด”, **รายงานการวิจัย,** สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

เยาวลักษณ์ มหาสิทธิวัฒน์. “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การเปลี่ยนแปลงทางกายจิตสังคมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสระบุรี”, **รายงานวิจัย การพยาบาลครอบครัวแลชุมชน,** สาขาพยาบาลศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๔) บทความ

จุฑารัตน์ แสงทอง. “สังคมผู้สูงอายุ อย่างสมบูรณ์ ภาวะสูงวัยอย่างมีคุณภาพ” **บทความวิชาการ วารสารกึ่งวิชาการ**, ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๐): ๑๒๓-๑๒๔.

ปิยะดา ภัคดีอำนาจ และคณะ. “แนวทางการพัฒนาพัฒนาการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลกาตอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา”. **วารสารวิทยาการการจัดการ,** ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๗): ๘๙-๙๐.

พจน์ อร่ามวัฒนานนท์ และคณะ. “สัมฤทธิผลของการนำนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรคไปปฏิบัติในช่วงปี ๒๕๔๕–๒๕๕๔”. **วารสาร RMUTT Global Business and Economics Review,** ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มิถุนายน ๒๕๕๘): ๑๒๐-๑๒๑.

พระครูสุมณฑ์ธรรมธาดา และคณะ. “การจัดการกองทุนสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ตามแนวพุทธของวัดในจังหวัดพิษณุโลก”. **สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,** (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙): ๕๐-๕๑.

พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝั่ง. “การดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย”. **วารสารสมาคมนักวิจัย,** ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙): ๖๐-๖๑.

วิเชียร เส้นทอง และคณะ. “สัมฤทธิผลในการบริหารจัดการคณะสงฆ์ไทยของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ”. **วารสารบัณฑิตศึกษา,** มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๗): ๕๑-๕๒.

ศิริสุข นาคะเสนีย์. “พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร”. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี,** ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๑): ๖๐-๖๑.

สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์. “การจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างสุขภาวะชุมชนตามวิถีพุทธในจังหวัดลำปาง”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์,** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐): ๗๘-๗๙.

สำนักส่งเสริมสวัสดิ์ภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้วยโอกาสคนพิการ. **ผู้สูงอายุพระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖,** (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๖): ๓๐-๓๑.

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. “สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย”. **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้ ปีที่ ๗,** ฉบับที่ ๑ (มกราคม–มิถุนายน ๒๕๕๗): ๕๐-๕๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุรินทร์ นิยมางกูร. “การบริหารจัดการงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย”. **วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๑): ๖๑-๖๒.

อภิญญา เวชยชัย. “การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน”. **วารสารโครงการวิจัยและพัฒนานโยบายระบบบริการสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในประเทศไทย,** สถาบันวิจัยระบบสาธารณะสุข.(นนทบุรี: โรงพิมพ์กองวิชาการ, ๒๕๕๕): ๖๐-๖๑.

(๕) เอกสารที่ไม่ตีพิมพ์เผยแผ่และเอกสารอื่นๆ:

แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๔), (งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองท่าช้าง: เทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี), ๒๕๖๑.

(๖) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

เทศบาลเมืองท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.tccity.go.th. [๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒].

ชมพูนุท พรหมภักดิ์. **บทความทางวิชาการ,** (ออนไลน์). แหล่งที่มา: library.senate.go.th [๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒].

วิลาวัณย์ คัดเชียงแสน. **หลักการบริหาร.**[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.gotoknow.org. [๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒].

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://mgronline.com/qol/detail/9610000082863 [๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒].

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๗) ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ไม่ปรากฏผู้แต่ง:

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓. **ราชกิจจานุเบกษา ๑๒๗**, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓.

__________ พ.ศ. ๒๕๖๐. **ราชกิจจานุเบกษา ๑๓๔,** ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๐.

__________พ.ศ. ๒๕๖๐. **ราชกิจจานุเบกษา ๑๓๔** ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๐.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานวิชาการ, ๒๕๖๐.

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๕๓, มาตรา ๕ (๑) ฉบับที่ ๔, ๒๕๔๕.

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๐๒ ก, น. ๑-๑๔, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐,** ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐.

__________,เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๖ **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับพิเศษ)**, ๙ ธันวาคม ๒๕๓๔, หน้า ๒๙๕.

__________,เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก, น. ๑๕-๑๗, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙,** ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙.

__________,เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๙๙ ก, น. ๑-๓, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐,** ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐.

__________,เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับกฤษฎีกา)**, ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐.

__________,เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๐๐ ก, น. ๑-๑๖, **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕,** ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕.

__________,เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๑ ก, น. ๒๑-๒๒, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗,** ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗.

__________,เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๕๕ ก, น. ๑-๑๗, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐,** ๖ เมษายน ๒๕๖๐.

ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับพระราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.๒๕๕๒**, พิมพ์ครั้งที่ ๖, กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด, ๒๕๕๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

__________ ,**พจนานุกรมฉบับพระราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด, ๒๕๕๔.

(๘) สัมภาษณ์:

สัมภาษณ์ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ, นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นายบรรเทา พลสงคราม, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ, ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางสาวสุภาวดี โกศล, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นายชยพล จันทกิจ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางนงนุช บุญเพ็ง, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์, รองประธานชมรมผู้สูงอายุ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายสุริยะ รัตนวิจิตร, เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางวารินทร์ บุญโกย, ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์, ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายสมจิตต์ รอดดารา, ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางทัศนมน ชัยมงคล,ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๒. ภาษาอังกฤษ:

Best, J. W., & J. V. Kahn, (1993). **Research in Educational** (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Cronbach, L. J.,**Essentials of psychological testing** (5th ed.), New York: Harper Collins Publishers, 1990.

Dale, Ernest. **Management : Theory and Practice.** New York: Mc Graw – Hill Book Co, 1973.

Hutechinson, John G. **Organiztion : Theory and Classical Concepts.** New York: Holt. Ginchart and Winston, 1976.

Katz, D and R. Kahn. **The Social Psychology of Organnization.** New York: Jogn Wiley & Sons., 1966.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Likert, Rensis, **The Method of Constructing and Attitude Scale, Reading in Attitude Theory and Measurement, Fishbeic, Matin**, Ed. New York: Wiley & Son.1967

Reddin, J.W. **Managerial Effectiveness.** New York : McGraw-Hill Book Co. 1970.

Stephen P. Robbins and mary Coulter. **Management.** 5th ed. Upper Saddle River. N.J: Prentice Hall, 1996.

World Health Organization. **A Picture of Health : A Review and Annotated of The Health of Young Peple in Developing, Countries Geneva**: WHO, 1995.

Yamane, Taro, Statistics. **An Introductory Analysis**. 2nd Ed. New York: Harper and Row, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ **โทร.,โทรสาร** ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ลภ ๘๐๐๕.๒/ว๐๕๐ **วันที่** ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

ธิติวุฒิ หมั่นมี
(ผศ.ดร. ธิติวุฒิ หมั่นมี)
๙/ ต.ค./ ๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ **โทร.,โทรสาร** ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ฉก ๘๐๐๕.๒/๑๐๕๐ **วันที่** ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์แล้ว
๑๒ ต.ค. ๖๒

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websiite : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๗/ ๐๒๔

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อำนวย บินพิลา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

รองศาสตราจารย์ ดร.อำนวย ปิ่นพิลา

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๑๗๕

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร. เชษฐ์ณรัช อรชุน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

16 ตค 62

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๐๒๙

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ กลอยใจ ชวนศรีไพบูลย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

(อ) อาจารย์ กลอยใจ ชวนศรีไพบูลย์

๑๔ ต.ค. 56

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตรวจแล้ว

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
วันที่ ๗/ต.ค./๖๒

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ

(Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัย พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

****

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๑.การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย								
๑.	เทศบาลมีการจัดการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รวดเร็วประหยัดและทันต่อเหตุการณ์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	เทศบาลมีการจัดการ สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ที่ออกกำลังกายในชุมชน	๐	+๑	๐	+๑	+๑	๓	๐.๖	ใช้ได้
๓.	เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการที่ทันสมัย เช่น จองคิวในการรับบริการตรวจสุขภาพผ่านระบบออนไลน์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๔.	เทศบาลมีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีและรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่ต้องรับการดูแลพิเศษ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๕.	ท่านมีความสะดวกในการขอรับบริการ ด้านการเงินและความสะดวกในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากเทศบาล	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๖.	เทศบาลมีการให้บริการสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ท่านถึงชุมชน	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๗.	เทศบาลมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนด้านสวัสดิการ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาลมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่ทันสมัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล								
๑.	ท่านได้รับการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีระบบและขั้นตอน ที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพจากเทศบาล	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.	ท่านได้รับการบริการให้ความรู้ด้วยความเต็มใจจากบุคลากรของเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	เจ้าหน้าที่บริการผู้สูงอายุที่มาติดต่อด้วยวาจาไพเราะ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔.	การเดินทางของท่านมีความสะดวกในการติดต่อกับเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ท่านได้รับการอธิบายสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	ท่านได้รับการดูแลที่อยู่อาศัยเป็นอย่างดีจากเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านได้รับการให้บริการอย่างเสมอภาคจากเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ท่านได้รับการดูแลจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุของเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ								
๑	เทศบาลมีการให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุได้รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓.	เทศบาลมีความรับผิดชอบในการให้บริการ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔.	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	เทศบาลมีการจัดกิจกรรมออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	เทศบาลมีการแจ้งหรือประชาสัมพันธ์สิทธิรับบริการล่วงหน้า	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ มีความรู้ความสามารถ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาลมีความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่รองรับบริการสำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๔.สถานที่รองรับผู้สูงอายุ								
๑.	เทศบาลมีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	เทศบาลมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	เทศบาลมีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกาย สำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	เทศบาลจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๕.	เทศบาลจัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะเพื่อรองรับ ผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	เทศบาลมีการบริการด้านการแพทย์เข้ามาตามสถานที่นั้นๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาลมีสถานที่จัดกลุ่มทำกิจกรรมที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ค.
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย
เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ **๐๘๘**

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

เรียน นายสุกิจ สฤษดิชัยนันทา นายกเทศมนตรีเมืองจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในเทศบาลของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม

ตรวจแล้ว

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
๖/พ.ย. ๖๒

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง
จังหวัดจันทบุรี
ผู้วิจัย พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต (โนรี)
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.966	33

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	113.13	309.085	.649	.965
a2	112.87	311.982	.510	.965
a3	112.93	310.685	.520	.965
a4	112.90	308.645	.650	.965
a5	112.93	308.409	.611	.965
a6	112.90	306.645	.640	.965
a7	113.10	307.610	.576	.965
a8	113.00	301.793	.738	.964
b1	112.97	305.964	.708	.964
b2	112.97	305.275	.651	.965
b3	113.17	301.247	.709	.964
b4	113.13	304.947	.584	.965
b5	113.23	300.254	.757	.964
b6	112.93	303.099	.693	.964
b7	113.23	304.461	.648	.965
b8	112.97	310.585	.490	.965
c1	113.00	303.310	.723	.964
c2	113.07	299.582	.782	.964
c3	113.17	300.626	.763	.964
c4	113.00	298.276	.821	.963
c5	112.77	302.185	.789	.964
c6	112.83	305.109	.632	.965
c7	112.83	310.282	.545	.965
c8	112.63	313.275	.524	.965
c9	112.83	309.385	.544	.965

d1	113.10	303.817	.714	.964
d2	113.00	311.172	.501	.965
d3	112.93	305.720	.674	.964
d4	112.70	302.907	.835	.964
d5	112.77	302.392	.739	.964
d6	112.60	305.145	.742	.964
d7	112.63	304.792	.739	.964
d8	112.70	304.700	.762	.964

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๑๑๒

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (Key Informants)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายชยพล จันทกิจ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

081-6282626

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๖ ๐๖๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางนงนุช บุญเพ็ง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายบรรเทา พลสงคราม สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

นายบรรเทา พลสงคราม

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

นายบรร

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

22 พย. 62

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวสุภาวดี โกศล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

(นางสาวสุภาวดี โกศล)
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสุริยะ รัตนวิจิตร เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสมศักดิ์ เทพสิทธิวิวัฒน์ รองประธานชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

081-8644557

13 ธ.ค. 2562

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางวารินทร์ บุญโกย ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

นางวารินทร์ บุญโกย

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

097-2939632

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์ ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **“ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี”** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ประธานชุมชนย่อยที่ 5

087-1413309

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสมจิตต์ รอดดารา ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ทราบ
สมจิตต์ รอดดารา

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางทัศนมน ชัยมงคล ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

086-5206767

ภาคผนวก ช
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง

จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบแบบสอบถามตามความเห็นของท่านอย่างแท้จริงให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม คำตอบของท่านผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน หรือหน่วยงานที่ท่านรับผิดชอบเนื่องจากผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านไปวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับ “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” โดยมีเกณฑ์วัดระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ ๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการสูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)
นิสิตปริญญาโท หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดตอบแบบสอบถามโดยใส่เครื่องหมาย √ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงข้อเดียว

๑. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ

☐ ๖๐ – ๗๐ ปี ☐ ๗๑ – ๘๐ ปี

☐ ๘๑ – ๙๐ ปี ☐ ๙๑ ปีขึ้นไป

๓. การศึกษา

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา ☐ สูงกว่ามัธยมศึกษา

๔. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท ☐ ๑,๐๐๑ – ๒,๐๐๐ บาท

☐ ๒,๐๐๑ – ๓,๐๐๐ บาท ☐ มากกว่า ๓,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ที่ท่านคิดว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ตามเกณฑ์ ดังนี้

ข้อที่	**ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี**	**ระดับความคิดเห็น**				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
		๕	**๔**	**๓**	**๒**	**๑**
	๑.การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย					
๑	เทศบาลมีการจัดบริการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รวดเร็วประหยัด และทันต่อเหตุการณ์					
๒	เทศบาลมีการจัดบริการ สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ที่ออกกำลังกายในชุมชน					
๓	มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการที่ทันสมัย					
๔	เทศบาลมีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีและรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่ต้องรับการดูแลพิเศษ					
๕	ท่านมีความสะดวกในการขอรับบริการ ด้านการเงินและความสะดวกในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร					
๖	เทศบาลมีการให้บริการสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ท่านถึงชุมชน					
๗	เทศบาลมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนด้านสวัสดิการ					
๘	เทศบาลมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่ทันสมัย					

ข้อที่	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
๒.ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล						
๑	ท่านได้รับการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีระบบมีขั้นตอนที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพจากเทศบาล					
๒	ท่านได้รับการบริการให้ความรู้ด้วยความเต็มใจจากบุคลากรของเทศบาล					
๓	เจ้าหน้าที่บริการผู้สูงอายุที่มาติดต่อด้วยวาจาไพเราะ					
๔	การเดินทางของท่านมีความสะดวกในการติดต่อกับเทศบาล					
๕	ท่านได้รับการอธิบายสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากเทศบาล					
๖	ท่านได้รับการดูแลที่อยู่อาศัยเป็นอย่างดีจากเทศบาล					
๗	ท่านได้รับการให้บริการอย่างเสมอภาคจากเทศบาล					
๘	ท่านมีการดูแลจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุของเทศบาล					
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ						
๑	เทศบาลมีการให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม					
๒	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุที่รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง					
๓	เทศบาลมีความรับผิดชอบในการให้บริการ					
๔	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ					
๕	เทศบาลมีการจัดกิจกรรมออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ					

ข้อที่	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
๖	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์สิทธิรับบริการล่วงหน้า					
๗	เทศบาลเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความรู้ความสามารถ					
๘	เทศบาลมีความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่รองรับบริการ					
๙	เทศบาลมีกล่อง/ตู้รับฟังข้อเสนอแนะต่อการให้บริการ					
	๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ					
๑	เทศบาลมีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ					
๒	เทศบาลมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ					
๓	เทศบาลมีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ					
๔	เทศบาลจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ					
๕	เทศบาลจัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะ เพื่อรองรับ ผู้สูงอายุ					
๖	เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับผู้สูงอายุ					
๗	เทศบาลมีการบริการด้านการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน					
๘	เทศบาลมีสถานที่จัดกลุ่มทำกิจกรรมที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้สูงอายุ					

ตอนที่ ๓. แบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง : ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑.ระบบการจัดการที่ทันสมัย

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

****

ขอเจริญพร/ขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความกรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก ซ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี”

****

ตอนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ : ....

ตำแหน่ง : ....

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์ : ....

เวลา : ....

ตอนที่ ๒ ข้อมูลการสัมภาษณ์

คำชี้แจง : ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

๒ ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

๓ ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

๔ สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านในความกรุณาสำหรับการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	: พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)
	: PHRAKHRUSAMU JIRACHAT PHUTTHARAKKHITO (NOREE)
ว/ด/ป/เกิด	: วันพฤหัสบดีที่ ๓ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
ภูมิลำเนาที่เกิด	: ๘๖ หมู่ที่ ๕ ต.บ้านบึง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี ๒๐๑๗๐
การศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๕๘ นักธรรมชั้นเอก
	: พ.ศ. ๒๕๖๑ พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผลงานทางวิชาการ	: **บทความทางวิชาการ** “ผู้สูงอายุกับการปรับตัวสู่ยุคเปลี่ยนแปลง” การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ ณ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม วันที่ ๙-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ศึกษาดูงาน	: ศึกษาดูงานภายในประเทศ ณ ศูนย์ราชการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑
	: ศึกษาดูงานต่างประเทศ มหาวิทยาลัยแห่งชาติไต้หวัน และวิทยาลัยสงฆ์ฝากู่ซัน ณ ประเทศไต้หวัน ระหว่างวันที่ ๘–๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
อุปสมบท	: วันอาทิตย์ที่ ๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๒
สังกัดวัด	: วัดจันทนาราม ๑ หมู่ที่ ๙ ต.จันทนิมิต อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี
ตำแหน่ง	: คณะกรรมการบริหารวัดฝ่ายบรรพชิต
ปีที่เข้าศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๖๑
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่อยู่ปัจจุบัน	: วัดจันทนาราม ๑ หมู่ที่ ๙ ต.จันทนิมิต อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี Email: nkitoo0011@gmail.com

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ **โทร.,โทรสาร** ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ลว ๘๐๐๕.๒/๑๐๕๐ **วันที่** ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

ธิติวุฒิ หมั่นมี
(ผศ.ดร ธิติวุฒิ หมั่นมี)
๘ / ๓.๑๐ / ๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ **โทร.,โทรสาร** ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ลว ๘๐๐๕.๒ / ๑๐๕๐ **วันที่** ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์แล้ว
๙ ต.ค. ๖๒

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websiite : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๐๒๔

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อำนวย ปินพิลา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.อำนาย ปิ่นพิลา

ผู้ประสานงาน พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๑๓-๓๔๓๕๔๖๘

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๑๒๕

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร. เชษฐ์ณรัช อรชุน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

16 ตค 62

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๐๒๙

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ กลอยใจ ชวนศรีไพบูลย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

(อ.) อาจารย์ กลอยใจ ชวนศรีไพบูลย์

๑๘ ต.ค. ๖๒

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตรวจแล้ว

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
๗/๑๒/๖๒

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ

(Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง

จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัย พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต (โนรี)

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

****

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๑.การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย								
๑.	เทศบาลมีการจัดการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รวดเร็วประหยัดและทันต่อเหตุการณ์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	เทศบาลมีการจัดการ สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ที่ออกกำลังกายในชุมชน	๐	+๑	๐	+๑	+๑	๓	๐.๖	ใช้ได้
๓.	เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการที่ทันสมัย เช่น จองคิวในการรับบริการตรวจสุขภาพผ่านระบบออนไลน์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๔.	เทศบาลมีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีและรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่ต้องรับการดูแลพิเศษ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๕.	ท่านมีความสะดวกในการขอรับบริการ ด้านการเงินและความสะดวกในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากเทศบาล	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๖.	เทศบาลมีการให้บริการสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ท่านถึงชุมชน	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๗.	เทศบาลมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนด้านสวัสดิการ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาลมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่ทันสมัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล								
๑.	ท่านได้รับการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีระบบและขั้นตอน ที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพจากเทศบาล	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.	ท่านได้รับการบริการให้ความรู้ด้วยความเต็มใจจากบุคลากรของเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	เจ้าหน้าที่บริการผู้สูงอายุที่มาติดต่อด้วยวาจาไพเราะ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔.	การเดินทางของท่านมีความสะดวกในการติดต่อกับเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ท่านได้รับการอธิบายสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	ท่านได้รับการดูแลที่อยู่อาศัยเป็นอย่างดีจากเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านได้รับการให้บริการอย่างเสมอภาคจากเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ท่านได้รับการดูแลจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุของเทศบาล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ								
๑	เทศบาลมีการให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุได้รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓.	เทศบาลมีความรับผิดชอบในการให้บริการ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔.	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	เทศบาลมีการจัดกิจกรรมออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	เทศบาลมีการแจ้งหรือประชาสัมพันธ์สิทธิรับบริการล่วงหน้า	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ มีความรู้ความสามารถ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาลมีความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่รองรับบริการสำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๔.สถานที่รองรับผู้สูงอายุ								
๑.	เทศบาลมีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	เทศบาลมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	เทศบาลมีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกาย สำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	เทศบาลจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๕.	เทศบาลจัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะเพื่อรองรับ ผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	เทศบาลมีการบริการด้านการแพทย์เข้ามาตามสถานที่นั้นๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาลมีสถานที่จัดกลุ่มทำกิจกรรมที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้สูงอายุ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ค.
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย
เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ **๐๘๘**

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

เรียน นายสุกิจ สฤษดิชัยนันทา นายกเทศมนตรีเมืองจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในเทศบาลของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม

ตรวจแล้ว

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
๖/พ.ย. ๖๒

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง
จังหวัดจันทบุรี
ผู้วิจัย พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต (โนรี)
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.966	33

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	113.13	309.085	.649	.965
a2	112.87	311.982	.510	.965
a3	112.93	310.685	.520	.965
a4	112.90	308.645	.650	.965
a5	112.93	308.409	.611	.965
a6	112.90	306.645	.640	.965
a7	113.10	307.610	.576	.965
a8	113.00	301.793	.738	.964
b1	112.97	305.964	.708	.964
b2	112.97	305.275	.651	.965
b3	113.17	301.247	.709	.964
b4	113.13	304.947	.584	.965
b5	113.23	300.254	.757	.964
b6	112.93	303.099	.693	.964
b7	113.23	304.461	.648	.965
b8	112.97	310.585	.490	.965
c1	113.00	303.310	.723	.964
c2	113.07	299.582	.782	.964
c3	113.17	300.626	.763	.964
c4	113.00	298.276	.821	.963
c5	112.77	302.185	.789	.964
c6	112.83	305.109	.632	.965
c7	112.83	310.282	.545	.965
c8	112.63	313.275	.524	.965
c9	112.83	309.385	.544	.965

d1	113.10	303.817	.714	.964
d2	113.00	311.172	.501	.965
d3	112.93	305.720	.674	.964
d4	112.70	302.907	.835	.964
d5	112.77	302.392	.739	.964
d6	112.60	305.145	.742	.964
d7	112.63	304.792	.739	.964
d8	112.70	304.700	.762	.964

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๑๑๒

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (Key Informants)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายชยพล จันทกิจ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๑ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

081-6282626

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางนงนุช บุญเพ็ง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๒ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/**ว ๐๖๑**

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายบรรเทา พลสงคราม สมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าช้าง เขต ๓ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

นายบรรเทา พลสงคราม

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

นายบรร

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวเบ็ญจพร ธาราภูมิ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

22 พย. 62

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวสุภาวดี โกศล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

(นางสาวสุภาวดี โกศล)
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสุริยะ รัตนวิจิตร เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดฯ เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์ รองประธานชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

[signature]

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

[signature]
(นายสมศักดิ์ เทพสิทธิธาวิวัฒน์)
รองประธานชมรมผู้สูงอายุ
ทม.ท่าช้าง
13 ธค. 2562

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

081-8644557

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางวารินทร์ บุญโกย ประธานชุมชนย่อยที่ ๓ บ้านศิริการ-รัตน เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

นางวารินทร์ บุญโกย

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

097-2939632

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายนัฐวุฒิ พัชรจุฑานนท์ ประธานชุมชนย่อยที่ ๕ บ้านแก้ว เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

ประธานชุมชนย่อยที่ 5

087-1413309

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 – 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสมจิตต์ รอดดารา ประธานชุมชนย่อยที่ ๗ บ้านเขาแก้ว เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 – 248 – 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 – 248 - 000 ต่อ 8203
Websilte : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ว ๐๖๑

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางทัศนมน ชัยมงคล ประธานชุมชนย่อยที่ ๙ บ้านโค้งสนามเป้า เทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย **พระครูสมุห์จิรชาติ** ฉายา **พุทฺธรกฺขิโต** รหัสประจำตัวนิสิต **๖๑๐๑๒๐๔๑๐๖** นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง **"ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"** เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต
โทร. ๐๖๓-๓๔๓๕๔๖๔

086-520 6767

ภาคผนวก ช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบแบบสอบถามตามความเห็นของท่านอย่างแท้จริงให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม คำตอบของท่านผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านหรือหน่วยงานที่ท่านรับผิดชอบเนื่องจากผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านไปวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับ “ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี” โดยมีเกณฑ์วัดระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ ๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก
ระดับ ๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ ๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย
ระดับ ๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการสูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)
นิสิตปริญญาโท หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดตอบแบบสอบถามโดยใส่เครื่องหมาย √ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงข้อเดียว

๑. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ

☐ ๖๐ – ๗๐ ปี ☐ ๗๑ – ๘๐ ปี

☐ ๘๑ – ๙๐ ปี ☐ ๙๑ ปีขึ้นไป

๓. การศึกษา

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา ☐ สูงกว่ามัธยมศึกษา

๔. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท ☐ ๑,๐๐๑ – ๒,๐๐๐ บาท

☐ ๒,๐๐๑ – ๓,๐๐๐ บาท ☐ มากกว่า ๓,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ที่ท่านคิดว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ตามเกณฑ์ ดังนี้

ข้อที่	**ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี**	**ระดับความคิดเห็น**				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
		๕	**๔**	**๓**	**๒**	**๑**
	๑.การจัดบริการสวัสดิการที่ทันสมัย					
๑	เทศบาลมีการจัดบริการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รวดเร็วประหยัด และทันต่อเหตุการณ์					
๒	เทศบาลมีการจัดบริการ สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ที่ออกกำลังกายในชุมชน					
๓	มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการที่ทันสมัย					
๔	เทศบาลมีการดูแลผู้สูงอายุให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีและรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่ต้องรับการดูแลพิเศษ					
๕	ท่านมีความสะดวกในการขอรับบริการ ด้านการเงินและความสะดวกในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร					
๖	เทศบาลมีการให้บริการสุขภาพเคลื่อนที่ออกไปให้บริการแก่ท่านถึงชุมชน					
๗	เทศบาลมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนด้านสวัสดิการ					
๘	เทศบาลมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่ทันสมัย					
	๒.ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล					

ข้อที่	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ท่านได้รับการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีระบบมีขั้นตอนที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพจากเทศบาล					
๒	ท่านได้รับการบริการให้ความรู้ด้วยความเต็มใจจากบุคลากรของเทศบาล					
๓	เจ้าหน้าที่บริการผู้สูงอายุที่มาติดต่อด้วยวาจาไพเราะ					
๔	การเดินทางของท่านมีความสะดวกในการติดต่อกับเทศบาล					
๕	ท่านได้รับการอธิบายสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากเทศบาล					
๖	ท่านได้รับการดูแลที่อยู่อาศัยเป็นอย่างดีจากเทศบาล					
๗	ท่านได้รับการให้บริการอย่างเสมอภาคจากเทศบาล					
๘	ท่านมีการดูแลจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุของเทศบาล					
๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ						
๑	เทศบาลมีการให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม					
๒	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุที่รับบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง					
๓	เทศบาลมีความรับผิดชอบในการให้บริการ					
๔	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ					
๕	เทศบาลมีการจัดกิจกรรมออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ					
๖	เทศบาลมีการประชาสัมพันธ์สิทธิรับบริการล่วงหน้า					

ข้อที่	ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
๗	เทศบาลเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความรู้ความสามารถ					
๘	เทศบาลมีความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่รองรับบริการ					
๙	เทศบาลมีกล่อง/ตู้รับฟังข้อเสนอแนะต่อการให้บริการ					
๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ						
๑	เทศบาลมีสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ					
๒	เทศบาลมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ					
๓	เทศบาลมีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ					
๔	เทศบาลจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ					
๕	เทศบาลจัดพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะ เพื่อรองรับ ผู้สูงอายุ					
๖	เทศบาลมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับผู้สูงอายุ					
๗	เทศบาลมีการบริการด้านการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน					
๘	เทศบาลมีสถานที่จัดกลุ่มทำกิจกรรมที่สอดคล้องตามความถนัดของผู้สูงอายุ					

ตอนที่ ๓. แบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง : ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑.ระบบการจัดการที่ทันสมัย

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

๒. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

๓. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

๔. สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

....

****

ขอเจริญพร/ขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความกรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก ซ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง "ประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี"

****

ตอนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ : ....

ตำแหน่ง : ....

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์ : ....

เวลา : ....

ตอนที่ ๒ ข้อมูลการสัมภาษณ์

คำชี้แจง : ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี

๑. ระบบการจัดการที่ทันสมัย

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

๒ ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างดีจากเทศบาล

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

๓ ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

๔ สถานที่รองรับผู้สูงอายุ

ปัญหา อุปสรรค

....

....

....

ข้อเสนอแนะ

....

....

....

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านในความกรุณาสำหรับการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	: พระครูสมุห์จิรชาติ พุทฺธรกฺขิโต (โนรี)
	: PHRAKHRUSAMU JIRACHAT PHUTTHARAKKHITO (NOREE)
ว/ด/ป/เกิด	: วันพฤหัสบดีที่ ๓ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
ภูมิลำเนาที่เกิด	: ๘๖ หมู่ที่ ๕ ต.บ้านบึง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี ๒๐๑๗๐
การศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๕๘ นักธรรมชั้นเอก
	: พ.ศ. ๒๕๖๑ พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผลงานทางวิชาการ	: **บทความทางวิชาการ** “ผู้สูงอายุกับการปรับตัวสู่ยุคเปลี่ยนแปลง” การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ ณ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม วันที่ ๙-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ศึกษาดูงาน	: ศึกษาดูงานภายในประเทศ ณ ศูนย์ราชการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑
	: ศึกษาดูงานต่างประเทศ มหาวิทยาลัยแห่งชาติไต้หวัน และวิทยาลัยสงฆ์ฝากู่ซัน ณ ประเทศไต้หวัน ระหว่างวันที่ ๘–๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
อุปสมบท	: วันอาทิตย์ที่ ๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๒
สังกัดวัด	: วัดจันทนาราม ๑ หมู่ที่ ๙ ต.จันทนิมิต อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี
ตำแหน่ง	: คณะกรรมการบริหารวัดฝ่ายบรรพชิต
ปีที่เข้าศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๖๑
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่อยู่ปัจจุบัน	: วัดจันทนาราม ๑ หมู่ที่ ๙ ต.จันทนิมิต อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี Email: nkitoo0011@gmail.com